

DUGSIYADA SHACABKA LEXINGTON

BUUG-GACMEEDKA/ARDAYGA/WAALIDKA/HAWLAHA

2026-2027

Tubta Tusmada

SOO DHAWAADA	7
UJEEEDADA BUUG BACMEEDKA	8
OGEYSIIS KU SAABSAN MIDABTAKOORKA	8
QAYBTA KOOWAAD: XEERARKA DUGSIGA AASAASIGA AH IYO DHAQANKA GUUD	9
Qorshaha Maamulka Asbestos.....	9
Imaanshaha iyo Maqnaanshaha xad dhaafka ah (Xeerka 5001).....	9
Kooxda Muusikada (Xeerka 5045).....	12
Biilasha (Xeerka 3025)	12
Shahaadooyinka dhalashada	12
Buugaag iyo Agabyo.....	13
Boodhadhka Wargelinta (Xeerka5042)	13
Xoog u sheegashada (Xeerka 5054)	13
Nacnac iyo Xanjo	14
Fasixida Fasalka	14
Dhaqanka Fasalka.....	14
Campus xiran (Xeerka 5032)	14
Cudurada la is qaadsiiyo (Xeerka 3048).....	14
La xidhiidhka Waalidiinta (Xeerka 5019)	16
Habka Cabashada (Xeerka 2006)	17
Macluumaadka xiriirka.....	22
U Hogaansanaanta Xuquuqda Daabacaada (Xeerarka 3020).....	22
Waxyeeelo soo gaadhay Hantida Dugsiga	23
Rabshadaha Shukaansiga (Xeerka 5030).....	23
Takoorka iyo dhibaataaynta	23
Xeerka Lebbiska (Xeerka 5031).....	23
Dugsiyada Daroogo la'aanta	24
Sideyn Xili Hore	25
Macluumaadka Xiriirka Degdegga ah	25
Bixinta, Qufulka, iyo dib u midaynta	25
Safarrada Gudaha (Xeerka 6027)	25
Gargaarka degdega ah.....	25
Adeegyada Hagidda	25
Dhibaatooyinka Caafimaadka xaddidaya Hawlaha	25

Baaritaanka Caafimaadka.....	26
Adeegyada Caafimaadka	26
Caruurta iyo Dhalinyarada Darbi-jiifka ah (Xeerka 5014)	26
Jirrada ama Dhaawaca Dugsiga.....	26
Talaalka (Xeerka 5010)	27
Bilaabidda iyo Hazing (Xeerka 5028)	27
Tilmaamaha Lagu Bixiyay Dugsiga Dibadiisa (Xeerka 6016).....	27
Baadhitaannada, Xariga, iyo Xidhiidhka Ardayga kale ee Dhaqangelinta Sharciga iyo Adeegyada Caafimaadka iyo Aadanaha (Siyaasada 5022).....	28
Ka tagista Degmada.....	28
Ka bixida Dugsiga.....	28
Sanduuqyada iyo Hantida kale ee Dugsiga (Xeerka 5036)	28
Lumay oo La Helay	28
Shaqo Ku Seegtay Ku Celin.....	28
Daawooyinka Ardayda (Xeerka5024)	28
Xusuusaha.....	29
Ka bixida Qiimaynta (Xeerka 5018)	29
Xisbiyada.....	29
Walxaha gaarka ah	29
Xayawaanka	30
Nidaamka Ogeysiinta Taleefanka	30
Waxbarashada Jimicsiga Jirka:	30
Imtixaanka Jirka iyo Aragga Ardayda (Xeerka 5011).....	30
Sawirro.....	30
Kormeerka Garoonka Ciyaarta	31
Ardayda Uurka leh ama Waalidka (Xeerka 5008)	31
Ilaalinta Xuquuqda Ardayga (Xeerka 5015).....	31
Bandhiga Bulshada ee Kalgacalka	31
Tijaabinta Tuhunka Macquulka ah	31
Ka warbixinta xadgudubka iyo dayaca ilmaha (Xeerka 4054)	31
Xuquuqda Waalidiinta Xanaanaynta iyo Aan Xanaanayn (Xeerka 5020).....	32
Ururinta Maktabada Dugsiga (Xeerka 6037)	32
Barnaamijka Cuntada Dugsiga iyo Kharashaadka Cuntada (Xeerka 3012).....	34
Nidaamka Fayoqabka Dugsiga.....	36
Ururada Qarsoon (Xeerka 5046)	39

Maareynta Is-Maareynta Sonkorowga ama Neefta/Anfilaxiska (Xeerka 5053)	40
Sigaarka, Tubaakada, iyo "Sigaarka E-sigaarka" (Xeerka 3016)	40
Eeyaha wax uriya (Xeerka 3045)	40
Sasabasho	41
Tijaabada Habboon	41
Kaalmada Ardayga	41
Kharashaadka Ardayda (Xeerka 5045)	41
Xanuunka Ardayga	49
Caymiska Ardayga (Xeerka 5025)	50
Isticmaalka Internetka iyo Kumbuyuutarka Ardayga (Xeerka 5037)	50
Diiwaanka Ardayga (Xeerka 5016)	52
Isticmaalka Ardayga ee Qalabka AI	54
Daahitaan	55
Taleefanka Gacanta	55
Qiimaynta Hanjabaadda iyo Jawaabta (Xeerka 3039)	55
Ciwaanka I Waalidka iyo Ka Qaybgalka Qoyska (Xeerka 5057)	57
Isafgaradka Dugsiga Ciwaanka I	58
Ciwaanka IX	59
Digniinta Duufaanada	59
Adeegyada Gaadiidka	59
Gaadiidka Hawlaha (Nidaamka 6029)	61
Dabagalka Fiidiyowga iyo Sawirrada (Xeerka 5063)	61
Xiritaanka Dugsiga La Xidhiidha Cimilada (Xeerka 3013)	62
Ka-noqoshada Dugsiga	62
Ogolaanshaha Shaqada	62
QAYBTA LABAAD: MACLUUMAADKA WAXBARASHADA	63
Helitaanka Waalidka ee Nidaamka Macluumaadka Ardayga	63
Horumarinta iyo Haysashada	63
Kaararka Warbixinta	63
QAYBTA SADDEXAAD: ANSHAXA ARDAYDA (Xeerka 5035)	64
Falsafadda Anshaxa Guud	64
Foomamka Anshaxa Dugsiga	64
QAYBTA AFRAAD: BARNAMIJYADA HAWLAHA IYO DHACDOOYINKA	72
Maqnaanshaha Dugsiga (Nidaamka 6014)	72

Liiska Xisaabtanka.....	73
Hawlaha Habeenka Arbacada iyo Axadaha (Xeerka3015)	73
Ku darista ama Hoos u dhigida Ururada.....	73
Muuqashada.....	73
Ka qaybgalka Hawlaha.....	73
Baraarujinta miyir beelka.....	73
Goynta Kooxaha Ciyaaraha Fudud	77
Qoob ka ciyaarka (LHS)	77
Isgaarsiinta Elektarooniga ah	77
U-qalmitaanka -- Xeerarka NSAA	77
U-qalmitaanka Kuliyadda.....	77
Qalabka	77
Dhaqdhaqaaqyada gudaha	77
Tilmaamaha Xarfaha.....	78
Heerka Tartanka Ciyaaraha Kooxda (Kubadda Cagta, Kubadda Laliska, iyo Kubadda Kolayga)	78
Qolalka dhar-xidhashada.....	78
Cuntooyinka.....	78
Daawaynta Caafimaadka.....	78
Fur Jiimka iyo Barnaamijyada qaboojinta Xiliga kabaxsan	79
Joogitaanka Habeenimo	79
Xidhiidhka Waalidka ee Macalimiinta/ Kafiilayaasha Hawsha	79
Khilaafaadka ka qaybgalka.....	79
Xaflada Qalinjabinta (Pep Rallies).....	80
Xeerarka Dhaqanka.....	80
Shuruudaha Tababarka Kahor/Kulanka	80
Shuruudaha Sawirka Ardayda Fasalada 12aad.....	80
Isboortinimada	80
Training Room Rules and Procedures.....	80
U safrida Garoonka Tababarka, Maxkamadaha ama dhismayaasha.....	80
U safrida iyo ka noqoshada Dhacdooyinka Hawsha (Xeerka 5044, 6029)	80
Isticmaalka Xarumaha oo ay ku jiraan Qolka Miisaanka.....	81
QAYBTA SHANAAD: XEERKA DHAQANKA EE HAWLAHA	82
Ujeedo	82
Muddada Dhaqangelinta.....	82
Dhaqanka Mamnuuc.....	82

Hababka Anshaxa	83
Cawaaqib xumada ka dhalan karta	84
Gargaarka.....	85
QAYBTA LIXAAD: JAWAABTA DEGDEGGA AH EE NAFTA KHALADKA LEH AMA XASAASIYADDA NIDAAMKA	86
FAL-CELINTA (ANAPHYLAXIS)	86
QAYBTA TODOBAAD: JADWALKA DEGMADA	88
QAYBTA SIDDEEDAAD: HEERKA KAJAWAABIDDA XAALADDA DEGDEGGA AH	89
QAYBTA SAGAALAD: FOOMKA DIIWAANGALINTA IYO KA QAYBGALKA	91
QAYBTA TOBANAAD: FOOMAMKA DEGMADA LOO BAAHAN YAHAY	100
RAASIIDKA BUUGGA-GACMEEDKA.....	101
Foomka Macluumaadka Degdegga ah	102
Foomka Oggolaanshaha iyo Fasaxa Waalidka	103
Codsiga Dhakhtarka ee Maamulka Dawooyinka uu Qoray ee Shaqaalaha Dugsiga	105
Diiwaanka Daawooyinka Is-maamulka ah.....	106
Ogolaanshaha Ka-qaybgalka Safarrada Goobta/Foomka Caafimaadka	107

SOO DHAWAADA

Ardayda iyo Waalidiinta Qaaliga ah:

Anigoo ku hadlaya magaca kuliyaada, maamulka iyo guddiga waxbarashada, waxaan idinkugu soo dhawaynaynaa sannad-dugsiyeed kale. Waxaan rajeyneynaa inaan ka caawino caruurtiina inay gaaraan awoodooda waxbarasho oo ay gaaraan hadafkooda waxbarasho sanadka soo socda.

Fadlan si taxadar leh u akhri buug-gacmeedkan. Ardayda iyo waalidiintooda ayaa mas'uul ka ah inay ogaadaan sharciyada, xeerarka, iyo hababka lagu xusay buug-gacmeedkan. Buug-gacmeedka ardaydu waa kordhinta siyaasadaha dugsiga waxana uu leeyahay xoogga iyo saamaynta siyaasadda guddiga marka ay ansixiyaan guddiga waxbarashadu.

Waxaa jira dhowr foom oo ku yaal dhammaadka buug-gacmeedkan, kuwaas oo ay tahay inaad akhrido, saxiixdo (haddii ay khuseyso) oo aad soo celiso ugu dambeyn Sebtembar 1, ama hal toddobaad ka dib markaad hesho buug-gacmeedka haddii aad isdiiwaangelisay ka dib bilowga dugsiga.

Buug-gacmeedkani waxa uu ka kooban yahay macluumaad qiimo u leh arday kasta iyo waalid kasta. Waxay ka kooban tahay sharraxaad ku saabsan xeerarka iyo nidaamyada lagama maarmaanka u ah dugsigeennu inuu u shaqeeyo si habsami leh oo hufan. Haddii aad waligaa shaki ka qabtid waxa saxda ah ee la sameeyo, weydii macalinka fasalka, la hadal maamulaha dhismaha, ama la xiriir xafiiskayga.

Daacadnimo,

John Whetzal
Kormeere

UJEEEDADA BUUG BACMEEDKA

Buug-gacmeedkan waxaa loogu talagalay inay isticmaalaan ardayda, waalidiinta iyo shaqaalaha si uu hage ugu noqdo shuruucda, nidaamyada, iyo macluumaadka guud ee ku saabsan dugsiga degmada. Ardayda iyo waalidiintooda waa inay bartaan buug-gacmeedka, waalidkuna waa inay u adeegsadaan kheyraad oo ay ku caawiyaan carruurtooda inay raacaan xeerarka ku jira. Isticmaalka ereyga "waalidiinta" waxaa loola jeedaa qof kasta oo qaangaar ah oo mas'uul ka ah sameynta go'aanno la xiriira waxbarashada oo ku saabsan cunug, oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, waalidiinta dhalay, waalidiinta korsaday, mas'uuliyiinta sharciga ah, iyo dadka waaweyn ee ku dhaqma waalidnimada deegaanka.

In kasta oo macluumaadka ku jira buug-gacmeedkan uu faahfaahsan yahay oo gaar u yahay mawduucyo badan, haddana looguma talagelin inuu noqdo mid dhammaystiran ama daboolaya xaalad kasta iyo duruuf kasta oo soo bixi karta inta lagu jiro maalinta dugsiga ama sannad-dugsiyeedka. Buug-gacmeedkani ma sameeyo "qandaraas" lala galo waalidiinta, ardayda ama shaqaalaha, maamulkuna wuxuu go'aanno ka gaari karaa oo go'aanno ka gaari karaa wakhti kasta si loo hirgeliyo barnaamijka waxbarashada iyo in la hubiyo wanaagga dhammaan ardayda. Maamulka ayaa mas'uul ka ah tarjumaadda xeerarka ku jira buug-gacmeedka. Haddii ay timaado xaalad ama xaalad aan si gaar ah loogu xusin buug-gacmeedkan, maamulku wuxuu gaari doonaa go'aan ku salaysan siyaasadaha degmada dugsiga ee lagu dabaqi karo, iyo qawaaniinta gobolka iyo federaalka.

OGEYSIIS KU SAABSAN MIDABTAKOORKA

Dugsiyada Dadweynaha ee Lexington kuma takooraan jinsiyad, midab, asal qaran, jinsi, naafonimo, ama da' barnaamijyadeeda iyo hawlaha waxayna si siman u siiyaan Boy Scouts iyo kooxaha kale ee dhalinyarada ee loo qoondeeyay. Degmadu waxay mamnuucday takoorka jinsiga ee barnaamij kasta oo waxbarasho ama hawl kasta oo ka mid ah barnaamij kasta oo waxbarasho ama waxqabad kasta oo ay ka shaqeeyso.

Ardayda aaminsan inay la kulmeen takoor sharci darro ah ama dhibaataayn ay sabab u tahay naafanimadooda, ama qaba walaacyo ama su'aalo kale oo la xiriira, waa inay la xiriiraan Isuduwaha Qaybta 504 ee soo socda: Amy Pepplicht lambarka 308.324.1231, email ahaan amy.pepplicht@lexschools.org ama shaqsi ahaan Dhismaha Maamulka Degmada.

Ardayda aaminsan inay la kulmeen takoor sharci darro ah ama dhibaataayn jinsigooda awgiis, ama qaba walaacyo ama su'aalo kale oo la xiriira, waa inay la xiriiraan Isuduwaha Cinwaanka IX: Angie Kovarik lambarka 308.324.1209, email ahaan lambarka angie.kovarik@lexschools.org, boostada Dugsiyada Dadweynaha ee Lexington, PO Box 890, Lexington, NE 68850 ama shaqsi ahaan Dhismaha Maamulka Degmada. Ogeysiis gaar ah oo Degmada Dugsiga ah oo ku saabsan Takoor la'aanta ku salaysan Jinsiga waxaa laga heli karaa xiriirka soo socda: : <https://www.lexschools.org/title-ix/>

Ardayda aaminsan inay la kulmeen takoor sharci darro ah ama dhibaataayn sababo la xiriira jinsiyaddooda, midabkooda, ama asalkooda qaran, ama kuwa qaba walaacyo ama su'aalo kale oo la xiriira, waa inay la xiriiraan Isuduwaha Cinwaanka VI: Angie Kovarik lambarka 308.324.1209, email ahaan , boostada Dugsiyada Dadweynaha ee Lexington, PO Box 890, Lexington, NE 68850 ama shaqsi ahaan Dhismaha Maamulka Degmada.

Ardayda aaminsan inay la kulmeen takoor ama dhibaataayn sharci darro ah waa inay la xiriiraan Agaasimaha Adeegyada Ardayda, Angie Kovarik lambarka 308.324.1209, email ahaan ama shaqsi ahaan Dhismaha Maamulka Degmada. Ardaydu waxay u soo sheegi karaan takoor ama dhibaataayn xubin kasta oo shaqaale ah

oo markaa u gudbin doona iskuduwaha ama maamulaha ku habboon. Xubinta shaqaaluhu waxay raaci doontaa siyaasadaha degmada dugsiga si ay uga jawaabto warbixinta.

Si aad u hesho takoorid dheeraad ah oo la mamnuucay iyo macluumaadka la xidhiidha, fadlan dib u eeg siyaasadda degmada dugsiga 3053 takoor lahayn.

QAYBTA KOOWAAD: XEERARKA DUGSIGA AASAASIGA AH IYO DHAQANKA GUUD

Qorshaha Maamulka Asbestos

Sharciga federaalku wuxuu uga baahan yahay degmooyinku inay yeeshaan qorshe maamul asbestos ah dhammaan dhismahooda - oo ay leeyihiin ama kireysan yihiin - iyo inay si joogto ah u cusbooneysiyaan, iyo sidoo kale shuruudaha kale ee kormeerka iyo tababarka haddii shaqaaluhu ka shaqeeyaan dhismayaasha ay ku jiraan ama laga yaabo inay ku jiraan asbestos. Qorshaha dugsiga waxa laga heli karaa Xafiiska Kormeeraha Guud.

Imaanshaha iyo Maqnaanshaha xad dhaafka ah (Xeerkii 5001)

Ka qayb galka loo baahan yahay

Qof kasta oo ku nool degmada dugsiga oo leh mas'uuliyad sharci ama mid dhab ah ama xakameyn ilmo kasta oo da'da imaanshaha qasabka ah ku jira waa inuu ku qasbaa ilmahaas inuu si joogto ah u dhigto dugsi dadweyne ama mid gaar loo leeyahay haddii uusan ilmuhu ka qalin jabin dugsiga sare ama loo oggolaan inuu ka baxo diiwaangelinta iyadoo la raacayo siyaasaddan.

Da'da Imaanshaha qasabka ah

Dhammaan carruurta jirta ama noqon doonta lix sano ka hor Janaayo 1 ee sannad dugsiyeedka hadda jira da'da xaadirinta qasabka ah. Carruurta aan gaarin siddeed iyo toban sano waxay ku jiraan da'da imaanshaha qasabka ah.

Marka laga reebo

Xeerkani ma khuseeyo marka imaanshaha ay suurtoagal noqoto ama aan la hirgelin karin xaaladaha cimilada daran ama jirrada maskaxeed ama jireed ee ardayga ama ilmaha uu ardaygu barbaarinayo.

Ilmo aan gaarin da'da 7 ka hor Janaayo 1 ee sannad dugsiyeedka hadda socda waxaa laga cafin karaa ka qaybgalka khasabka ah haddii waalidka ama mas'uulka ilmuhu uu buuxiyo warqad caddaynaysa in qabanqaabo waxbarasho oo kale loo sameeyay ilmaha. Nuqul ka mid ah dhaarta loo baahan yahay ayaa ku lifaaqan buug-gacmeedkan.

Joojinta Diiwaangelinta - Ardayda 16 iyo 17 Jirka ah

Qofka doonaya inuu joojiyo diiwaangelinta ardayga aan gaarin lix sano ka hor Janaayo 1 ee sannad dugsiyeedka hadda jira waa inuu codsi saxeexan oo qoraal ah u gudbiyaa kormeeraha isagoo adeegsanaya foomka ku lifaaqan siyaasaddan. Degmadu waxay codsan kartaa caddayn qoraal ah ama dukumeenti ah in qofka saxeexaya foomka uu leeyahay lacag sharci ama dhab ah ama gacanta ardayga. Degmo dugsiyeedku waa in ay joojisaa diiwaan gelinta arday kasta oo buuxiya shuruudahan. Arday kasta oo diiwaangelintiisa lagu joojiyey sida hoos timaad qaybtan hoos timaada xaq uma yeelan doono in uu iska diiwaan geliyo degmadan ilaa bilowga sannad dugsiyeedka soo socda ilaa si kale sharcigu u farayo.

Joojinta Diiwaangelinta - Ardayda 16- iyo 17-Year-Old Jirka ah

Kaliya carruurta da'doodu ka yar tahay 16 sano ayaa laga saari karaa degmada. Qofka doonaya in uu joojiyo diiwaangelinta ubadka waa in uu soo gudbiyaa codsi qoraal ah oo saxeexan oo uu u gudbiyaa maamulaha guud isaga oo isticmaalaya foomka ku lifaaqan nidaamkan. Degmadu waxay raaci doontaa

nidaamka lagu qeexay foomka ku lifaaqan iyadoo tixgelinaysa codsiyada diiwaangelinta.

Kaliya carruurta iska diwaangasha inay dhigtaan dugsii aan la aqoonsan ayaa laga dhaafi karaa xeerkan. Qofka leh kharash sharci ama mid dhab ah ama xakamaynta ilmaha waa inuu siiyaa kormeeraha koobiga codsiga saxeexan ee loo gudbiyay Waaxda Waxbarashada Gobolka si uu u dhigto dugsiiyo aan la aqoonsanayn. Kormeeraha guud waxa laga yaabaa inuu xaqiijiyo ansaxnimada soo gudbinta Waaxda Waxbarashada ee Gobolka.

Mamnuucidda Joojinta Diiwaangelinta - Baaritaanka Xadgudubka ama Dayacaadda

Marka ay Waaxda Caafimaadka iyo Adeegyada Aadanaha ogeysiis ka soo saarto, Degmadu ma fududayn doonto wareejinta ama ka saarista ardayga waalidkiis, mas'uulkiisa, ama go'aan-qaade waxbarasho uu ku jiro baaritaan firfircoon oo ay Waaxdu sameyneyso muddo afar iyo toban maalmood ah ama ilaa ogeysiis dheeraad ah ka soo baxo Waaxdu, midkii ugu horreeya ee dhaca.

Sarkaalka Imaanshaha

Sarkaalka Imaanshaha - Maamule kasta oo dhisme ayaa loo qoondeeyay inuu noqdo sarkaal imaanshaha degmada. Maamulaha dhisme kasta, siduu isagu ama iyada go'aansado, wuxuu u igman karaa mas'uuliyadahaas qof kasta oo kale oo aqoon leh. Sarkaalka xaadiriska ayaa mas'uul ka ah dhaqangelinta qodobbada sharciga gobolka ee la xiriira imaanshaha khasabka ah. Mas'uuliyaddan waxaa ka mid ah laakiin aan ku xaddidnayn ka xaraynta warbixinta qareenka degmada ee ardayga uu dhigto dugsiga. Magdhawga waajibaadka sarkaalka imaanshaha waxa lagu daraa mushaharka kormeeraha ama qofka loo igmaday.

Maqnaanshaha*

- 1) Ardayda waxaa laga filayaa inay soo xaadiraan fasal kasta, maalin kasta.
- 2) Dugsiga Sare: Ardaydu waa inay maqnaashahooda ka badan 10 maalmood, marka laga reebo maqnaanshaha lagu sheegay qaybta 6 ee hoose, koorso kasta oo simistarka la bixiyo waa inay qaataan ardayda si ay u kasbadaan buundooyinka manhajka waxbarasho ee koorsoosinkaas. Arday kasta oo dhigta dugsiga sare oo maqnaashihiisa kabato 10 maalmood simistarkiiba waxa uu ku qasbanyahay in uu dhigto dugsiga xagaaga (summer school). Ardayda u gambiso saamar iskuulka 1 maalin waxaa laga yaabaa inay lumiyaan buundooyinka fasalka waxaana suura gal ah in loo gudbiyo qareenka maxkamada ee degmada.
- 3) Dugsiga Hoose iyo Dhexe: Ardaydu waa inaysan kasban wax ka badan 20 maqnaansho oo maalin dugsiiyeed ah, marka laga reebo maqnaanshaha lagu sheegay shayga 6 ee hoose, sanad dugsiiyeedka. Arday kasta oo dhigta dugsiga sare oo maqnaashihiisa kabato 20 maalmood simistarkiiba waxa uu ku qasbanyahay in uu dhigto dugsiga xagaaga (summer school). Ardeyda hesha in ka badan 3 maalin maqnaansho dugsii xagaaga ee qasabka ah waxaa laga yaabaa inay lumiyaan buundooyinka fasalka waxaana loo gudbin karaa qareenka degmada. Ardaydu waxay rafcaan ka qaadan karaan maamulaha dhismihiisa dugsiga xagaaga ee qasabka ah.
- 4) Ardeyda ku jirta fasalada PreK-12 ee degenaanshahooda ay joogsato ama ka maqnaada in ka badan 10 maalmood oo xiriir ah dugsiga sabab kasta ha ahaatee waa laga saarayaa diiwaangelinta. Maamulku wuxuu tixgelin doonaa shuruudaha degenaanshaha, deegaanka, iyo imaanshaha ee hoos yimaada sharciga gobolka iyo xeerarka Waaxda Waxbarashada marka uu go'aankan gaarayo. Haddi ay dib u soo laabtaan, waxa laga rabaa inay dib isu diiwaan galiyaan mar hadii ay iska diwaan galiyaan. Haddii ardaygu keeno caddayn ah inuu ku jiray degmo dugsiiyeed kale intii uu maqnaa ama si kale looga cudur daartay ka qaybgalka LPS, maqnaanshihiisa ilaa wakhtiga dib-u-diiwaangelinta waxaa lagu tirin doonaa go'aaminta lumitaanka dhibcaha waxbarasho (haddii ay khuseyso), meelaynta dugsiga xagaaga ee qasabka ah, iyo u hoggaansanaanta sharciyada imaanshaha khasabka

ah.

5) Faragelinta lagu dhimayo maqnaanshaha

- a) Maqnaanshaha 1aad-4aad: Waalidka/masuulka waa lala xiriiri doonaa.
- b) Maqnaanshaha 5aad: Waalidka/masuulka waa lala xidhiidhi doonaa oo ardaygu waxa uu la kulmi doona lataliyihiisa iyo/ama xubin ka tirsan maamulka si ay ugala hadlaan sababaha ka dambeeya maqnaanshaha ardayga iyo xalalka suurtoogalka ah.
- c) Dhageysiga imaanshaha ayaa laga yaabaa in loo baahdo go'aanka maamulaha wakhti kasta. Dhegeysiga, waalidka, ardayga, iyo sarkaalka dugsiga iyo/ama sarkaalka dhegeysiga ee magacaaban ayaa samayn doona qorshe wada jir ah oo lagu dhimayo caqabadaha soo xaadiritaanka joogtada ah (foomka ku lifaaqan siyaasaddan).
- d) Qareenka degmada waxaa la xiriiri doona maamule ama sarkaalka dhageysi kadib 20-ka maalmood ee wadarta ah ee maqnaanshaha (tusaale ahaan maqnaanshaha qayb ahaan maalinta ayaa lagu dari doonaa xisaabinta maalmaha wadarta ah ee maqnaanshaha) sanad dugsiyeedka haddii ay suurtoogal tahay in lagu xadgudbo sharciyada imaanshaha khasabka ah.

6) *Maqnaanshaha ay sababeen xaaladahan soo socda laguma tirin karo arday:

- a) Xanuun Jireed ama Dhimir - Maqnaanshaha waxaa ka cudur daari doona waalidka, mas'uulka, ama go'aan gaaraha waxbarashada, sida ku qeexan qaybta 79-530, ilmaha oo qaba xanuun jireed ama maskaxeed iyo sida uu diiwaangeliyey xirfadle caafimaad oo shahaado haysta, iyadoo dukumentiyadu ay taageerayaan maqnaanshahaas. Haddii ay dhacdo xanuun daba-dheeraada, dukumentiyada waa in dib loo eegaa simistar kasta. Wakhtiga ay daruuri tahay in la dhaaf ballamaha caafimaadka dartiis ama habraacyada lagu xaqiijiyay qoraal ee bixiye daryeel caafimaad oo shati leh sidoo kale laguma xisaabin doono arday. Dukumentiyada xirfadlaha ah waa in la soo gudbiyaa toddobo (7) maalmood gudahood laga bilaabo maalinta ugu dambeysa ee maqnaanshaha, haddii kale maqnaanshuhu wuxuu u tirin doonaa 20ka maalmood ee maqnaanshaha taasoo keentay in lala xiriiro qareenka degmada sida ku cad qodobka 5aad ee kor ku xusan.
- b) xaaladaha cimilada hadii ay noqoto mid aan suragal ahayn in wadooyinka aan la marikarin ardayga markaasi suuraga uma noqonayso inuu iskuul imaado; ka qaybgalka ardaygu hawl uu dugsigu maalgaliyo;
- d) arday laga cayriyey ama laga saaray dugsiga degmada dugsii; iyo
- e) Maqnaanshaha ay sabab utahay in ardayga looga baahdo maxkamad, adeegyada ilaalinta ilmaha ama maxkamada awooda u leh, oo qoraal lagu xaqiijiyay degmada dugsiga.

Ilaa laba kulliyad, shaqaale qoris, ama booqashooyin kale oo dugsii sare ka dambeeya oo ansax ah (hal maalin midkiiba) sida uu u ansixiyay maamulaha; booqashooyin dheeraad ah ayaa la ogolaan karaa go'aanka maamulaha. (Waxay khusaysaa oo keliya ardayga soo booqday, ee maaha kuwa la socda walaalaha.)

La helay wakhti fasax ah si loo gaadho yoolalka waxqabadka ee barnaamijka waxbarashada beddelka ah ee degmada.

Maqnaanshaha laxidhiidha daraasad shaqo oo ay ansixisay degmadu, qabanqaabada shaqo hadhka, shaqada koorsada, ama barnaamijyada kale ee dugsiga sare kadib.

Maqnaanshaha kale oo dhan waxa loo diiwaan gelin doonaa si fudud "maqan". Waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn, maqnaanshaha sababo la xiriira: jirro jireed ama maskaxeed, dhaawac, ama naafonimo aan si qoraal ah loogu xaqiijin bixiye daryeel caafimaad oo shati haysta waqtiga kama dambaysta ah ee lagu dejiyay 6a); fasaxyada diimeed; aaska; waalidiinta naafada ah ama buka ama

xubnaha kale ee qoyska; maqnaanshaha ama burburka gaariga; dib u dhaca safarka; ama fasaxyada qoyska, xaaladaha, ama dhacdooyinka.

7) Marka laga soo noqdo maqnaansho kasta ama maqnaansho-maalin badhkeed, ardaydu waa inay macalimiintooda kala hadlaan wax ku saabsan shaqada fasalka ee seegtay. Fadlan tixraac manhajka fasalka macalinka gaarka ah ee habraaca shaqada ee daaha/qurxinta. Fiiri buug-gacmeedka ardayga/waalidka si aad u hesho macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan samaynta hawsha.

8) Ardayda Uurka leh ama Waalidka

Degmadu ma takoori doonto barnaamijkeeda waxbarasho ama waxqabadkeeda arday kasta iyadoo loo eegayo ardayga hadda, kartidiisa, ama uurkii hore. Ardayda uurka leh ama waalidnimada leh waxaa lagu dhiirigelinayaa inay sii wadaan ka qaybqaadashada barnaamijyada waxbarashada iyo manhajka ka baxsan ee degmada. Ardayda saadaalisa inay ka leexdaan waayo-aragnimadooda dugsiga caadiga ah ama ay ka maqnaadaan sababo la xiriira uurka ama waalidnimada waa inay sida ugu dhakhsaha badan u wargeliyaan maamulaha dhismaha si ay ugala hadlaan barnaamijyadooda waxbarasho iyagoo la kaashanaya Isku-duwaha Cinwaanka IX.

Kooxda Muusikada (Xeerk 5045)

Ardaydu way ka qayb qaadan karaan kooxda hoose oo waxay bilaabi karaan inay qaataan casharada kooxda fasalka 5aad. Ardayda fasalada 6-8 waxaa laga yaabaa inay ka qaybqaataan kooxda kooxda dugsiga dhexe; fasalada 9-12 waxa laga yaabaa inay ka qayb qaataan kooxda dugsiga sare. Qalabka waxaa bixin doona ardayda ama dugsiga sida uu dhigayo siyaasadda dugsiga. Kharashka waxa lagu dalaci karaa sida loo ogol yahay ama lagu bixiyo sharciga ogolaanshaha khidmada dugsiga hoose iyo sare ee dugsiga iyo siyaasada ujrada ardayda dugsiga (5045) ama siyaasada kale ee lagu dabaqi karo.

Biilasha (Xeerk 3025)

Ardaydu waa inay biilasha ku bixiyaan saadka, ganaaxyada, alaabta dukaanka, dalabaadka dharka, iwm ee xafiiska buug-hayaha dugsiga. Jeeg kasta oo ku saabsan lacag-bixintan waa in la geeyaa Dugsiyada Dadweynaha Lexington ilaa si kale loo sheego. Iyadoo la raacayo siyaasadda guddiga, degmadu waxay qiimeyn doontaa ciqaab dheeraad ah

\$10 jeeg kasta oo bangiga laga soo celiyo lacag aan ku filnayn.

Marka ardaydu soo iibsadaan alaab qiimo weyn leh, sida faraantiga fasalka iyo jaakadaha xarfaha, waa inay lacag bixiyaan wakhtiga iibka ama marka la dalbado.

Shahaadooyinka dhalashada

Sharciga gobolku wuxuu u baahan yahay in nuqulka shahaadada dhalashada ardayga la isticmaalo marka arday cusub lagu qorayo dugsiga. Haddii ilmahaagu uu markii ugu horreysay iska diiwaangelinayo Dugsiyada Dadweynaha Lexington, waxaad dukumeentigan ka heli kartaa Xafiiska Tirakoobka Muhiimka ah ee gobolka uu ilmahaagu ku dhashay. Kaalmada helitaanka shahaadooyinka dhalashada waxaa laga heli karaa Nebraska Vital Records, PO Box 95065, Lincoln, NE 68509-5065. Shahaadadiiba waa lacag.

Fadlan ogow: Dukumeentiga ay waalidiintu ka helaan cusbitaalka waxay u eg yihiin warqad dhalasho, laakiin ma aha nuqul shahaadaysan. Nuqul la shahaado ah waxa ku dul yaal shaabadda sare ee gobolka Nebraska oo uu saxeexay agaasimaha tirakoobka muhiimka ah.

Haddii shahaadada dhalashada la waayo, caddayn kale oo lagu kalsoonaan karo oo aqoonsiga ardayga ayaa la isticmaali karaa. Dukumentiyadan waxaa ka mid noqon kara dukumentiyada dhalashada ama socdaalka oo muujinaya taariikhda dhalashada ama diiwaanka dhalashada ee rasmiga ah ee isbitaalka,

baasabo, aqoonsi sawir leh, shatiga darawalnimada, shahaadada baabtiiska, warqad dhaar ah oo qeexaysa aqoonsiga iyo da'da ilmaha, ama turjumaad shahaadada dhalashada ee waddan kale. Dukumeentiyada waa in ay la socdaan warqad dhaar ah oo sharxaysa awood la'aanta in la soo saaro nuqul ka mid ah shahaadada dhalashada.

Buugaag iyo Agabyo

Ardaydu waa inay daryeeshaan buugaagta iyo agabka kale ee ay degmadu bixiso. Dugsigu wuxuu qiimayn doonaa ganaaxyada waxyeelada buugaagta iyo hantida dugsiga.

Ardaydu waa inay keenaan alaabtooda sida qalimaan, qalin qori, tablets, buugaag xusuus qor, masax, iyo qalin Macallin kasta ayaa diyaarin doona liiska sahayda ardayda bilowga sannad dugsiiyeedka.

Boodhadhka Wargelinta (Xeerkas 5042)

Looxyada wargelinta ayaa lagu hayaa dhismaha oo dhan si loogu gudbiyo macluumaadka guud, agabka, iyo ogeysiisyada dugsiga. Ardaydu waa inay si taxadar leh u fiiriyaan looxyada ogeysiiska maalin kasta oo dugsiiyeedka. Nuqul qoraal ah oo ogaysiis maalinle ah ayaa lagu dhejin doonaa sabuuradda ugu weyn ee xafiisyadu.

Boodhka wargelinta ama goobta daabacaadda elektaroonigga ah ayaa laga yaabaa in loo bixiyo isticmaalka ardayda iyo ururada ardayda ogeysiisyada la xidhiidha arrimaha danta guud ee ardayda. Xaddidaadaha guud ee soo socda ayaa khuseeya dhammaan dhajinta ama daabacaadda:

1. Dhammaan qoraalada la soo dhejiyo waa in ay ansixiyaan maamulaha dhismaha ama wakiilka ku habboon. Ardaydu ma soo dhejin karaan wax macluumaad ah oo ka kooban hadal ama weedh cay ah, anshax xumo, ama anshax xumo ah; oo jebin kara siyaasadaha guddiga waxbarashada, oo ay ku jiraan xeerka anshaxa ardayga; ama haddii kale aan ku habboonayn deegaanka dugsiga.
2. Dhammaan qoraalada la soo dhejiyay waa inay caddeeyaan ardayga ama ururka ardayda dhajiyay ama daabacaya ogeysiiska.
3. Qalabka waa in meesha laga saaraa wakhti macquul ah ka dib si loo xaqiijiyo gelitaanka buuxa ee looxyada ama warbaahinta daabacaadda elektarooniga ah.

Xoog u sheegashada (Xeerkas 5054)

Ardayda waa ka mamnuuc inay ku kacaan nooc kasta oo cagajugleyn ah. Xarunta Xakamaynta iyo Kahortagga Cudurku waxay ku qeexday cagajuglaynta "dhaqan kasta oo aan loo baahnayn oo gardarro ah oo ay sameeyaan dhallinyaro kale ama koox dhallinyaro ah, kuwaas oo aan ahayn walaalo ama lammaanayaal shukaansi hadda jira. Waxay ku lug leedahay dheellitir la'aanta awoodda ee la arkay ama la dareemay, waxaana lagu soo noqnoqdaa dhowr jeer ama waxay u badan tahay in lagu celiyo. Sharciga Nebraska wuxuu ku qeexay cagajuglaynta inay tahay "qaab joogto ah oo xadgudub jireed, hadal ama elektaroonig ah. Maamulayaasha degmadu waxay tixgelin doonaan qeexitaannadan marka ay go'aaminayaan in xaalad gaar ah ay ka dhigan tahay cagajugleyn. Labadan qeexitaanba waxaa ku jira labadaba shakhsi ahaan iyo dabeecadaha xoog sheegasho.

Cawaaqibta edbinta ee cagajuglaynta waxay ku xirnaan doontaa darnaanta, inta jeer, muddada, iyo saamaynta habdhaqanka waxayna keeni kartaa cunaqabatayn ilaa iyo ay ku jirto cayrinta ama cayrinta. Ardeyda aaminsan in loo xoogsheegtay waa inay isla markiiba wargeliyaan macalinka ama maamulaha dhismaha.

Ka warbixinta cagajuglaynta

Ardayda la kulma ama fiirsada hab-dhaqanka cagajuglaynta waa inay isla markiiba ka warbixiyaan waxa ku dhacay macalinka ama maamulka. Ardaydu waxay isticmaali karaan shabakada qarsoodiga ah ee degmada "Submit a Tip" goobta si ay u sameeyaan warbixintan. Ardaydu waxa laga yaabaa inay had iyo jeer kala hadlaan waalidiintooda ama dadka masuulka ka ah wax ku saabsan cagajuglaynta ay la kulmaan ama markhaati ka noqdaan, laakiin ardaydu waa inay sidoo kale ugu dambeyntii u sheegaan xaalada macalinka ama maamulka.

Baaritaanada cagajuglaynta

Shaqaalaha degmada dugsigu waxay soo saari doonaan eedaymo xoog-sheegasho iyagoo isticmaalaya hab-dhaqan iyo hab-raac isku mid ah oo ay degmadu u ilaaliso arrimaha anshaxa ardayga. Marnaba shaqaalaha degmada dugsigu si ula kac ah uma danqanayaan eedaha cagajuglaynta.

Nacnac iyo Xanjo

Ardaydu ma keeni karaan nacnac ama xanjo dugsiga ilaa ay fasax ka hor ka haystaan macalinkooda fasalka ama maamulka.

Fasixida Fasalka

Fasalo ayaa socda laga bilaabo garaaca gambaleelka daahitaanka ilaa macalinku ka saaro fasalka. Gambaleelka dhamaadka mudada ma aha gambaleelka eryida, ardayduna kama bixi karaan fasaladooda ilaa ay ka cudur daaranayaan macalinkooda fasalka.

Dhaqanka Fasalka

Habdhaqanka iyo hab-dhaqanka ardayga ee fasalka dhexdiisa waa in ay ahaadaan kuwo wada shaqayn leh oo dhab ah. Dhammaan ardaydu waa inay:

- wakhtiga ku imaw fasalka;
- u diyaari fasalka dhammaan agabka lagama maarmaanka ah;
- dadka kale u fiirso;
- si degdeg ah uga jawaab dhammaan jihooyinka macalinka; iyo
- ka taxadar hantida dugsiga iyo hantida dadka kale.

Macallimiintu waxay dejin doonaan xeerar anshaxa fasalka ah oo ay tahay inay ardaydu addeecaan.

Campus xiran (Xeerka 5032)

Ardaydu ma bixi karaan dhismaha iyaga oo aan fasax ka haysan maamulka. Ardaydu way ka bixi karaan xerada si ay qado ugu aadaan guriga haddii waalidiintu soo kaxeeyaan caruurtooda oo ay bixiyaan ogolaansho qoraal ah oo loo soo gudbiyay xafiiska.

Cudurada la is qaadsiiyo (Xeerka 3048)

Degmadu waxay ku dadaalaysaa inay siiso jawi badbaado leh ardayda iyo shaqaalaha labadaba iyadoo la ilaalinayo xuquuqda dhammaan ardayda iyo shaqaalaha, oo ay ku jiraan kuwa qaba cudurrada faafa. Cudurrada la is qaadsiiyo waxaa qeexay Waaxda Caafimaadka iyo Adeegyada Aadanaha ee Nebraska cinwaanka 173 Xeerka Maamulka Nebraska Cutubka 1aad waxaana ka mid ah HIV/AIDS, Hepatitis (A, B, iyo E), Jadeecada, Qanjo-xanuunka, iyo Qaaxada.

Imaanshaha Dugsiga iyo Ka-qaybgalka Waxqabadyada Dugsigu Kafiilo.

Ardayga laga helay cudur la kala qaado waa in la siiyaa adeegyo waxbarasho si waafaqsan sharciga gobolka iyo siyaasadda guddiga. Guud ahaan, shakhsiyaadka qaba cudur faafa waxaa lagu xaddidi doonaa oo keliya inta lagama maarmaanka u ah ka hortagga faafitaanka cudurka, si loo ilaaliyo caafimaadkooda iyo xuquuqdooda asturnaanta, iyo si loo ilaaliyo caafimaadka iyo badbaadada dadka

kale. Go'aanka ku saabsan barnaamijka waxbarashada iyo meelaynta ardayga waa in loo gaaraa si shakhsi ah iyadoo la eegayo macluumaadka caafimaadka iyo waxbarashada hadda iyo talooyinka. Kuwaas waxaa go'aamin doona kormeeraha guud, ardayga qaybta 504 ama kooxda Barnaamijka Waxbarashada Shakhsi ahaaneed (IEP), ama kooxda xasaradaha degmada. Intaa waxaa dheer, ka qaybgalka dhacdooyinka Ururka Isboortiga Dugsiga Nebraska (NSAA) waxa ay hoos iman doonaan shuruucdeeda iyo habraaceeda, haddii ay jirto.

Habka Xakamaynta Caabuqa iyo Soo-gaadhista/Taxadarka Caalamiga ah.

Degmadu waxay la socon doontaa macluumaadka laga helayo Xarumaha Federaalka ee Xakamaynta Cudurrada, Waaxda Caafimaadka iyo Adeegyada Dadweynaha ee Nebraska, iyo Badbaadada Shaqada iyo Maamulka Caafimaadka. Nidaamkan iyo habraac kasta, taxaddarrada caalamiga ah, ama qorshaha xakamaynta soo-gaadhista waa la beddeli doonaa, haddii ay habboon tahay, iyadoo lagu salaynayo macluumaadka cusub ee caafimaad ee ugu wanaagsan ee ay bixiyeen ilaha sare.

Kormeeraha guud wuxuu qaadi doonaa tallaabooyin ku habboon haddii uu jiro cudur faafa ama cudur faafa oo faafa oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, ka-saarista degdegga ah ama meelaynta kale ee ardayda ama xidhitaanka dhismaha dugsiga ama degmada dugsiga oo dhan.

Qarsoodi.

Jiritaanka cudurka la kala qaado qofka waa in loola dhaqmaa si qarsoodi ah waxaana lagu xadidi doonaa shaqaalaha dugsiga oo kaliya “baahida loo qabo in la ogaado” Haddii ay lagama maarmaan noqoto in qof kale loo sheego xaaladdiisa (tusaale ahaan soo-gaadhish awgeed), qofka waxa la ogaysiinayaa sirta sidayntaas. Intaa waxaa dheer, xiriir kasta oo ku saabsan cudurka la is qaadsiiyo ee ardayga waa in uu ahaadaa mid waafaqsan IEP-ga ardayga ama Qorshaha Qaybta 504, haddii uu jiro.

Nebraska Health and Human Services waxay ku talinaysaa kuwan soo socda:

Dhiqlaha. Eeg Xeerka 5065.

Bus-buska. Waxa laga yaabaa in uu ku soo laabto dugsiga ka dib ugu yaraan 5 maalmood ka dib bilawga maqaarka dillaaca ama marka xuubka xuubka ahi qallalaan.

Gawracatada Waa inuu haystaa ogolaansho qoraal ah oo dhakhtarka si uu ugu noqdo dugsiga.

Cudurka Shanaad. Iska daa ilaa qandhada iyo xanuunka ay ka baxayaan. Waxaa laga yaabaa in ay ku soo laabtaan finan leh oggolaansho dhakhtar oo la diiwaangeliyay. Arday kasta ama shaqaale kasta oo uur leh ama difaac la'aantu waa inay la tashadaan dhakhtarkooda.

Jadeecada Jarmalka (Rubellaha). Waxa laga yaabaa in uu ku soo laabto dugsiga ugu yaraan 4 maalmood ka dib markii ay soo muuqdaan finan.

*Injirta madaxa. Eeg Xeerka 5062. Dugsigu wuxuu la xidhiidhi doonaa waalidiinta ardayda la ogaaday inay qabaan injirta madaxa, oo wayddiin doonaan inay ardayga ka saaraan dugsiga. Ardayda looma ogolaan doono inay ku soo laabtaan dugsiga ilaa ay ka xoroobaan injirta nool. Marka injirta laga helo xubin qoyska ka mid ah, waalidiintu waa inay ka hubiyaan dhammaan xubnaha kale ee qoyska inay injirta jirto oo ay daaweeyaan haddii loo baahdo. Dhammaan dharka jaban, dharka sariirta, iyo alaabta kale waa in lagu dhaqaa biyo kulul (130 darajo Fahrenheit) ama la nadiifiyo qalalan. Kaarfadaha, dahaarka, iyo joodariyaasha waa in si fiican loo nadiifiyaa. Shanlooyinka iyo burushka waa in lagu qooyay biyo kulul shan ilaa toban daqiiqo.

Cagaarshowga A. Ka saar wax aan ka yarayn 7 maalmood ka dib bilawga cagaarshow. Waxaa laga yaabaa in ay ku soo laabtaan finan leh oggolaansho dhakhtar oo la diiwaangeliyay. Gacmo si taxadar leh loo dhaqo waa lama huraan.

*Furuuruc. In laga saaro marka uu aqoonsado macalinka ama kalkaalisada. Waxa laga yaabaa in dib loo ogolaado ka dib daawaynta dhakhtarka.

Hargabka Ka saar muddada jirrada.

Jadeecada (Rubeola). Waxa laga yaabaa in uu ku soo laabto dugsiga ugu yaraan 4 maalmood ka dib markii ay soo muuqdaan finan.

Qoorgooye (Bakteeriya & Viral). Ka saar muddada jirrada. Ku soo noqo ogolaanshaha dhakhtarka oo dukumeenti ah.

Qaamo-qashiirta Waxaa laga yaabaa inuu ku soo laabto dugsiga ka dib marka bararku yaraado.

Xiiqdheerta (Qufaca xiiq-dheer). Ku soo noqo ogolaanshaha dhakhtarka oo dukumeenti ah.

*Daaf/Indho Buk. Ka saar kiisaska calaamadaha. U baahan daaweyn dhakhtar. Waxaa laga yaabaa inay soo laabtaan marka indhuhu u muuqdaan kuwo caadi ah, ama ogolaanshaha dhakhtarka in ilmuhu aanu hadda faafin. Haddii oggolaansho qoraal ah oo dhakhtarku ka helo ay muujinayso inay ku qanacsan tahay ku noqoshada dugsiga ka hor inta aan la gaarin maalmaha liiska, dugsigu waa inuu ixtiraamaa codsigan. Xubnaha shaqaalaha dugsigu waxay u hoggaansami doonaan Hannaanka Xakamaynta Caabuqa ee ku saabsan ka taxaddarka gudbinta cudurrada ee dhammaan ardayda iyo macallimiinta.

Gooryaanka. Ka daa ilaa laga dawaynayso, sida uu dhakhtarku qoray.

Qaaxada sambabada. Marka laga reebo, daawaynta takhtarku waa lama huraan. Waxaa laga yaabaa in ay ku soo laabtaan finan leh oggolaansho dhakhtar oo la diiwaangeliyay.

* Gooryaanka. Marka laga shakiyo gooryaanka, arday ayaa loo gudbin doonaa kalkaalisada, goobtana waa la dabooli doonaa. U dirid dhakhtar ayaa la samayn doonaa.

*Isnidaamiska. In laga saaro marka uu aqoonsado macalinka ama kalkaalisada. Waxa dib loo soo celin karaa maalinta daawaynta la bilaabo ka dib.

Qandho Daran, Caabuqa Qanjaha, Infakshanada Dhuunta. Ka saar ilaa qandho la'aanteed oo daawadu socoto 24 saacadood.

* Haddii waalidku la xiriiri waayo, ama waalidku awoodi waayo inuu soo kaxeeyo ardayga inta lagu jiro maalinta dugsiga ardaygu wuxuu ku sugnaan doonaa fasalka, qoraal ayaa loo soo diri doonaa guriga dhamaadka maalinta.

La xidhiidhka Waalidiinta (Xeerka 5019)

Waalidiinta waa in lagu wargeliyaa horumarka ardayga, darajooyinka, iyo imaanshaha iyada oo loo marayo kaararka warbixinta, warbixinnada horumarka, iyo shirarka waalidka/macallimiinta. Degmada dugsigu waxay waalidiinta ku wargelin doontaa haddii ardaydoodu ay ku guuldareystaan ama ku dhow yihiin inay ku guuldareystaan, iyadoo loo marayo isgaarsiinta dugsiga ama iyada oo loo marayo helitaanka waalidka ee nidaamka macluumaadka ardayda ee degmada. Degmadu waxay ku dadaali

doontaa in ay ogaysiiso waalidiinta ardayda guuldaraystay ka hor inta aanay galin fasalka ku dhacay kaadhka warbixinta ardayga. Waalidiinta sidoo kale waxaa la ogeysiin doonaa in ardaygooda uu ku guuldareystay inuu buuxiyo shuruudaha qalin-jabinta. Macluumaadka kale ee muhiimka ah waxaa lagu ogeysiin doonaa waalidka boostada, isgaarsiinta elektaroonigga ah, wicitaannada taleefannada, xiriirka shakhsi ahaaneed ama hab kale oo habboon. Qoraallada rasmiga ah ee horumarka ardayga, darajooyinka, iyo imaanshaha waxaa loo diri doonaa nidaamyada kale ee dugsiga marka ardayga la wareejiyo marka degmadu hesho codsi qoraal ah oo uu saxiixay waalidka ama mas'uulka ardayga ama marka la ogeysiiyo in ardaygu uu iska diiwaan geliyay dugsiga kale.

Markay degmada dugsiga siiyaan nambarkooda teleefankooda, waalidiintu waxay ogolaadeen inay ogeysiisyada ka helaan nidaamka wargelinta tooska ah ee degmada.

Degmadu waxay isku dayi doontaa inay waalidiinta la socodsiiso dhacdooyinka muhiimka ah ee ku lug leh carruurtooda dugsiga, laakiin dhacdooyinka qaar caadiyan LAMA ogeysiin doono waalidiinta oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, tusaalooyinka soo socda:

1. Ardaygu booqdo xafiiska la-talinta, haddii aysan jirin arrin halis ah oo la-taliyuhu aaminsan yahay in waalidka la ogeysiiyo.
2. Dhaawac fudud (kuus, nabar, xoqid, iwm.) Ilmuhu waxa laga yaabaa inuu ku sii jiro wakhtiga PE ama nasashada, ama xanuun ku meel gaadh ah oo xaliya inta ardaygu dugsiga ku jiro (tusaale calool xanuun). Daawaynta yar yar (tusaale baakadaha barafka, band-aids, iwm.) dhaawacyada sidoo kale lagama yaabo in loo sheego waalidiinta.
3. Noocyo ka mid ah wada-xiriirka ardayda ee aan habboonayn ama su'aalo la iska weydiinayo ee ku saabsan aaladaha dugsiga, codsiyada, ama aaladaha dugsiga. Go'aanka ah in waalidiinta loo sheego isgaarsiinta noocaan ah waa in la sameeyaa go'aanka maamulka iyadoo lagu saleynayo darnaanta iyo nooca isgaarsiinta.
4. Dhacdooyinka edbinta yar ee laga yaabo inay ku lug yeeshaan ka joojinta wakhtiga fasaxa ama ka joojinta gudaha dugsiga.

Waalidiinta waxaa lagu dhiirigelinayaa inay noqdaan kuwo firfircoon iyagoo ka dhigaya dugsiga ilmahooda arrimaha caafimaadka, cilaqaadka iska soo horjeeda, ama xaaladaha kale ee saameeya guusha ama wanaagga ardayga ee dugsiga. Waalidiinta waxaa sidoo kale si xooggan loogu dhiirigelinayaa inay la socdaan dhaqdhaqaaqyada ilmahooda iyagoo adeegsanaya qalabkooda gaarka ah iyo inay warbixinno toos ah u gudbiyaan booliiska haddii ay wax ka qabtaan dhibaataaynta ama xadgudubyada kale ee sharciga marka aysan ka dhicin dugsiga. Waxa laga yaabaa in dugsigu aanu awood u lahayn inuu ardayda ku edbiyo kadeedis ama nooc kale oo anshax xumo ah oo ka dhacda dugsiga dibaddiisa.

Habka Cabashada (Xeerka 2006)

Xidhiidhka wanaagsani waxa uu caawiyaa in la xaliyo ismaandhaafyo badan iyo khilaafyo. Habka cabashadani waxa ay khusaysaa cabashooyinka haddii aanay cabashadu hoos iman hab ka duwan sharciga, siyaasadda ama qandaraaska. Shakhsiyaadka cabashada qabta waa inay kala hadlaan tabashooyinkooda shaqaalaha dugsiga ee ku habboon dadaalka ay ugu jiraan xallinta dhibaatooyinka heerka ugu hooseeya ee silsiladda taliska. Marka dadaalladaasi aysan si ku filan u xallin arrimaha, oo ay ku jiraan arrimaha ku lug leh takoorka ama dhibaataaynta iyadoo lagu saleynayo jinsiyadda, midabka, asalka qaranka, jinsiga, xaaladda guurka, naafonimada, ama da'da, qofka cabanaya waa inuu raacaa habraacyada ku xusan siyaasad kasta oo gaar ah oo wax ka qabanaysa meelahaas ama habraacyada hoos ku xusan. Eedaymaha takoorka jinsiga ee uu daboolayo Ciwaanka IX waxa lagu xalin doonaa iyada oo loo sii marayo nidaamka Guddiga Waxbarashada Title IX.

Tixraacyada "iskuduwaha" ee siyaasaddan waxay tixraacayaan isuduwaha guddiga u xilsaaray aagga lagu dabaqi karo, sida Iskuduwaha Qaybta 504 ee eedaymaha takoorka ku salaysan naafanimada.

Siyaasaddan, gabagabada dhabta ah waxay ku salaysnaan doontaa ka hor-u-jeedka caddaynta.

Qaabka Cabashada iyo Racfaanka:

1. Talaabada ugu horeysa waa in cabashadaha uu si toos ah ula hadlo qofka(dadka) uu cabashada ka qabo. Tusaale ahaan, waalidka aan ku faraxsanayn macallinka fasalka waa inuu marka hore arrinta kala hadlo macallinka. Si kastaba ha ahaatee, cabashada waa in uu ka boodo talaabada ugu horeysa haddii cabashada uu aaminsan yahay in si toos ah ula hadlo qofka ay la kulmi doonto cabashada takoorid ama dhibaateyn.
2. Talaabada labaad waa in qofka cabanayo uu la hadlo maamulaha dhismaha, Iskuduwaha Ciwaanka IX/504, Kormeeraha guud ee dugsiyada, ama gudoomiyaha guddiga waxbarashada, sida hoos ku cad. Qof kasta oo qaba su'aalo ku saabsan qofka ku habboon in lala hadlo wuxuu ka codsan karaa caddaynta Kormeeraha Guud.
 - a) Cabashooyinka ku saabsan hawlgalka, go'aamada, ama shaqaalaha dhismaha waa in loo gudbiyaa maamulaha dhismaha.
 - b) Cabashooyinka ku saabsan hawlgalka, go'aamada, ama shaqaalaha la xidhiidha barnaamijyada hawlaha labaad waa in loo gudbiyaa Agaasimaha Hawlaha.
 - c) Cabashooyinka ku saabsan hawlgalka, go'aamada, ama shaqaalaha la xidhiidha arrimaha tignoolajiyada degmada waa in loo gudbiyaa Agaasimaha Tignoolajiyada.
 - d) Cabashooyinka ku saabsan hawlgalka, go'aamada, ama shaqaalaha la xidhiidha arrimaha tignoolajiyada degmada waa in loo gudbiyaa Agaasimaha Tignoolajiyada.
 - e) Cabashooyinka ku saabsan hawlgalka, go'aannada, ama shaqaalaha la xiriira waxbarashada gaarka ah, barnaamijyada soogalootiga/EL, manhajka/tilmaamaha, waxbarashada dheeraadka ah, ama adeegyada kale ee ardayda waa in loo gudbiyaa iskuduwaha ku habboon.
 - f) Cabashooyinka ku saabsan isku-duwayaasha waa in loo gudbiyaa Agaasimaha Barnaamijyada Ardayda.
 - g) Cabashooyinka ku saabsan hawlgalka, go'aamada, ama shaqaalaha la xidhiidha dhismayaasha iyo ilaalinta dhulka iyo dayactirka ama arrimaha gaadiidka waa in loo gudbiyaa Agaasimaha Xarunta iyo Gaadiidka.
 - h) Cabashooyinka ku saabsan hawlgalka, go'aamada, ama shaqaalaha la xidhiidha arrimaha tignoolajiyada degmada waa in loo gudbiyaa Agaasimaha Tignoolajiyada.
 - i) Cabashooyinka ku saabsan hawlaha dugsiga degmada ama maamulaha dhismaha waa in lagu soo gudbiyaa qoraal ahaan maamulaha dugsiyada.

- j) Cabashooyinka ku saabsan maamulaha dugsiyada waa in qoraal ahaan loogu gudbiyaa guddoomiyaha guddiga waxbarashada.
 - k) Cabashooyinka ku lug leh takoorka ama dhibaataaynta ku salaysan jinsiyadda, midabka, asalka qaranka, jinsiga, xaaladda guurka, naafanimada, ama da'da waxaa sidoo kale loo gudbin karaa wakhti kasta inta lagu jiro habka cabashada isuduwaha khuseeya. Cabashooyinka ku lug leh takoorka ama dhibaataaynta sidoo kale waxaa loo gudbin karaa wakhti kasta Xafiiska Xuquuqda Madaniga, US Waaxda Waxbarashada: iimayl ahaan OCR.KansasCity@ed.gov; telefoonka (816) 268-0550; ama fakis ku wac (816) 268-0599.
3. Marka dacwooduhu cabasho u gudbiyo maamule, agaasime, ama isku-duwe; maamulaha, agaasimaha, ama isku-duweha ayaa marka hore go'aamin doona in hab kale oo khuseeya uu u baahan yahay siyaasad ama sharci, haddii ay sidaas tahayna, cabashada u gudbi qofka ku habboon si uu u raaco habkaas. Haddii kale, maamulaha, agaasimaha, ama isuduwaha ayaa si degdeg ah oo qoto dheer u baari doona cabashada, waana in:
- a) Go'aanso in cabashadaha uu kala hadlay arrinta xubinta ka tirsan shaqaalaha ku lugta leh.
 - 1) Haddii aanu cabashada qabin, guddoomiyaha guddida ayaa ku boorin doona cabashada inuu si toos ah arrinta kala hadlo maamulaha guud, haddii ay habboon tahay.
 - 2) Haddii dacwooduhu diido inuu arrinta kala hadlo xubinta shaqaalaha, maamulaha ama isku duwaha Ciwaanka IX/504 waa inuu go'aamiyaa in cabashada la sii wado iyo in kale.
 - b) Si adag ugu dhiiri geli qofka ashtako ah inuu hoos u dhigo walaaciisa ama keeda inuu qoro.
 - c) Warayso cabashada iyo, haddii loo baahdo, jawaab-celiye ka cabashada laga gudbiyay, si loo go'aamiyo:
 - 1) Dhammaan macluumaadka khuseeya cabashada;
 - 2) Dhammaan marqaatiyada iyo dukumeentiyada uu cabashada aaminsan yahay inay taageerayaan cabashada;
 - 3) Ficilka ama xalka uu rabo cabashada.
 - d) U jawaab qofka dacwoodaha ah. Haddii cabashadu ay ku lug leedahay takoorid ama dhibaataayn, jawaabtu waa inay ahaataa qoraal waana in lagu soo gudbiyaa 180 maalmood gudahood ka dib marka maamulaha ama iskuduwaha uu helo cabashada.
4. Haddii mid ka mid ah dacwoodaha ama qolada eedaysanuhu ay ku qanci waayaan go'aanka, waxay rafcaan u qaadan karaan kormeeraha guud. Kormeeraha guud wuxuu u xilsaari karaa qof u qalma inuu maqlo rafcaan kasta.
- a) Rafcaankan waa inuu ahaadaa qoraal.
 - b) Rafcaankan waa inuu helaa Kormeeraha Guud ugu dambayn saddex (3) maalmood oo taariikhi ah laga bilaabo taariikhda go'aanka.

- c) Wixii cabashooyin ah ee lagu wajaho habraacyo kale oo lagu dabaqi karo oo aan ku jirin hannaan baadhis gaar ah, Kormeeraha guud ayaa baari doona sida uu u arko inay habboon tahay.
- d) Kormeeraha guud ayaa diyaarin doona go'aan qoraal ah oo siin doona cabashada iyo qof kasta oo kale oo sharcigu xaq u leeyahay inuu helo go'aanka rafcaanka. Haddii cabashadu ay ku lug leedahay takoorid ama dhibaatayn, kormeeraha guud waa inuu ku soo gudbiyaa go'aanka 180 maalmood gudahood ka dib markii kormeeraha guud uu helo racfaanka qoraalka ah ee cabashada. Rafcaannada loo diro Kormeeraha Guud ee cabashooyinka ku lug leh takoorka ama dhibaataynta waa kama dambays marka Kormeeraha Guud uu keeno go'aanka qoran, sida dhammaan rafcaannada/cabashada kale ee loo diro Kormeeraha Guud haddii aan cabashada laga racfaan qaadan karin sababo xaddidan oo loogu racfaan qaadan karo guddiga hoose.

5. Doorarka Guddiga Waxbarashada (Guddiga) waa dejinta siyaasadda, dejinta iyo hirgelinta miisaaniyad, iyo qiimeynta kormeeraha guud. Guddigu ma maareeyo hawl-maalmeedka dugsiga degmada ee loo igmaday maamulkeeda ilaa sharci ama siyaasad u baahan mooyee. Sababtoo ah doorarka qaanuuneed ee Guddiga, ma maqlaan cabashooyinka ama rafcaannada ku lug leh kormeerka ama anshaxa ardayda, shaqaalaha, ama kuwa kale, ilaa kuwa ku lug leh Kormeeraha guud sida hoos looga hadlay. Guddigu ma dhegaystaan cabashooyinka ama rafcaannada ku salaysan eedaha takoorka ama dhibaataynta ilaa si kale sharcigu u farayo. Guddigu waxay dhagaysan doonaan rafcaannada kaliya xaaladaha soo socda:

- a) Marka cabashadu ay ku saabsan tahay siyaasadda Guddiga, ma aha fulinta siyaasadda;
- b) Marka cabashadu ay ku lug leedahay miisaaniyada ama kharashaadka dugsiga ee ay tahay in la ansixiyo Guddigu; ama
- c) Marka guddiga looga baahan yahay sharciga, siyaasadda, ama qandaraaska si ay u dhagaystaan cabasho ama rafcaan.

Haddii cabashadu ay ku lug leedahay sababaha xaddidan oo dhinac uusan ku qanacsanayn go'aanka kormeeraha guud ee ku saabsan cabashada ama rafcaanka, isaga ama iyadu waxay racfaan uga qaadan karaan go'aanka guddiga.

- d) Rafcaankan waa inuu ahaadaa qoraal.
- e) Rafcaankan waa inuu helaa Kormeeraha Guud ugu dambayn saddex (10) maalmood oo taariikhi ah laga bilaabo taariikhda go'aanka.
- f) Xeerkani wuu ogol yahay, laakiin uma baahna guddiga inay ka helaan qoraalada dhinacyada danaynaya iyo markhaatiyada khuseeya racfaanka cabashada. Si kastaba ha ahaatee, dhammaan arrimaha ku lug leh eedaymaha takoorka ama dhibaataynta ee ka dhanka ah Kormeeraha guud waa in si degdeg ah oo tafatiran uu u baadho Guddoomiyaha Guddiga ama qof loo xilsaaray.
- g) Guddoomiyaha guddiga ayaa ogeysiin doona cabashada iyo qof kasta oo kale oo sharci ahaan looga baahan yahay inuu helo go'aanka qoraal ahaan go'aankiisa. Haddii cabashadu ay ku lug leedahay takoorid ama dhibaatayn, kormeeraha guud waa inuu ku soo gudbiyaa go'aanka 180 maalmood gudahood ka dib markii kormeeraha guud uu helo racfaanka

qoraalka ah ee cabashada.

h) Ma jiro wax rafcaan ah oo laga soo qaatay go'aan kasta oo Guddida ilaa sharcigu ogolaado.

6. Dacwooyinka rasmiga ah ee ku saabsan Kormeeraha guud waa in loo gudbiyo Guddoomiyaha Guddiga. Si kastaba ha ahaatee, cabashooyinka ku saabsan Kormeeraha Guud kuma jiraan khilaaf ka dhashay go'aanka Kormeeraha Guud ee racfaanka oo ku salaysan cabasho ku saabsan takoorid, dhibaataayn, ama tallaabo uu qaaday shaqaale kale oo aan ahayn Kormeeraha Guud. Marka la helo cabashada, Guddoomiyaha Guddiga ama cidida uu u xilsaaran yahay waa inay si degdeg ah oo dhammaystiran u baadhaan cabashada, waana inay:

a) La xidhiidh shaqaalaha dugsiga degmada, oo aan ahayn Kormeeraha guud, si loo go'aamiyo haddii nidaam kale oo siyaasadda ama sharciga uu u baahan yahay cabashada ka dhanka ah Kormeeraha guud inuu raaco hab kale. Haddii ay sidaas tahay, Guddoomiyaha Guddiga ayaa isku dubaridi doona maaraynta cabashada habraacaas. Haddii hab kale la adeegsado, sida dacwadaha ku saabsan takoorka jinsiga ee ka dhanka ah Kormeeraha Guud, Madaxweynaha Guddiga ama, go'aankiisa, Guddiga oo dhan wuxuu u adeegi doonaa oo keliya inuu dhageysto racfaan kasta oo uu qaato dhinac ka tirsan cabashada.

b) Go'aanso in cabashadaha uu kala hadlay arrinta xubinta ka tirsan shaqaalaha ku lugta leh.

1) Haddii aanu cabashada qabin, guddoomiyaha guddida ayaa ku boorin doona cabashada inuu si toos ah arrinta kala hadlo maamulaha guud, haddii ay habboon tahay.

2) Haddii dacwooduhu diido inuu arrinta kala hadlo xubinta shaqaalaha, maamulaha ama isku duwaha Ciwaanka IX/504 waa inuu go'aamiyaa in cabashada la sii wado iyo in kale.

c) Go'aanso, isaga ama iyada kali ah, in arrinta lagu daro ajandaha guddiga si looga fiirsado shir caadi ah ama gaar ah.

d) U jawaab qofka dacwoodaha ah. Haddii cabashadu ay ku lug leedahay takoorid ama dhibaataayn, jawaabtu waa inay ahaataa qoraal waana in lagu soo gudbiyaa 180 maalmood gudahood ka dib marka madaxweynu uu helo cabashada.

e) Magacaabid ama heshiis la gasho shakhsiyaadka kale ee u qalma inay ka caawiyaan Guddiga habkan ama habraac kasta oo kale oo la adeegsan karo si wax looga qabto eedeymaha ka dhanka ah Kormeeraha Guud.

Aargoosi ma jiro. Degmadu waxay mamnuucday aargoosiga qof kasta oo soo gudbiyay cabasho ama si daacad ah uga qaybqaatay nidaamka cabashada.

Xeerarka Gaarka ah ee Ku Saabsan Adeegyada Waxbarashada iyo Adeegyada La Xiriira ee Ardayda Naafada ah. Ardayda naafada ah iyo qoysaskoodu waxay leeyihiin xuquuq gaar ah oo lagu qeexay sharciga gobolka iyo federaalka, oo ay ku jiraan habraacyada maamulka oo ay uga doodi karaan adeegyada waxbarasho ee ay bixiso degmada dugsi. Sidaa darteed, nidaamka rafcaanka ee ku jira

siyaasaddan waxaa laga yaabaa in aan loo isticmaalin in lagaga hor tago go'aamada ay gaadhaan kooxda qorshaha waxbarashada gaarka ah ee ardayga (IEP) ama kooxda 504.

Cabashooyinka ku saabsan adeegyada waxbarasho ee la siiyo ardayga naafada ah, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn, adeegyada la siiyo ardayga leh IEP, helitaanka hawlaha manhajka iyo kuwa ka baxsan manhajka, iyo meelaynta waxbarashada waa in loo gudbiyaa Agaasimaha Barnaamijyada Ardayda ee degmada dugsiga. Agaasimuhu waxa uu cabashada uga hadli doonaa si uu isaga/iyada u arko in ay ku habboon tahay waxa uuna siin doonaa cabashada koobiga Ogaysiiska Xuquuqda Waalidka ee IDEA ee ay faafiso Waaxda Waxbarashada ee Nebraska.

Cabashooyinka ku saabsan adeegyada waxbarasho ee la siiyay ardayga naafada ah sida waafaqsan qorshaha Qaybta 504 waa in loo gudbiyaa agaasimaha adeegyada ardayda ee degmada. Agaasimuhu waxa uu cabashada uga hadli doonaa si uu isaga/iyada u arko in ay ku habboon tahay waxa uuna siin doonaa cabashada koobiga Ogaysiiska Xuquuqda Waalidka ee IDEA ee ay faafiso Waaxda Waxbarashada ee Nebraska.

Cabashooyinka ku saabsan adeegyada waxbarasho ee la siiyay ardayga naafada ah sida waafaqsan qorshaha Qaybta 504 waa in loo gudbiyaa agaasimaha adeegyada ardayda ee degmada. Agaasimuhu wuxuu u gudbin doonaa ardayga xaqiiqinta suurtoogalka ah inuu yahay arday naafo ah ama wuxuu bixin doonaa ogeysiis qoraal ah ka hor diidmada degmadu inay sidaas samayso.

Caqiidada Xun ama Diiwaangelinta Taxanaha ah. Ujeedada nidaamka cabashada waa in lagu xalliyo cabashooyinka heerka ugu hooseeya ee suurtoogalka ah ee silsiladda taliska. Shakhsiyaadka soo gudbiya cabashooyinka (a) iyagoon ujeedo wanaagsan u lahayn inay isku dayaan inay xalliyaan arrimaha la soo jeediyay; (b) ujeeddada lagu kordhinayo culays maamul; (c) iyadoo muggu aanu macquul ahayn in la filayo xal lagu qanco; ama (c) ujeedooyin aan waafaqsanayn hawlaha hufan ee degmada waxaa laga yaabaa in kormeeraha guud uu shaqada ka eryo isagoon bixin xal kama dambays ah marka laga reebo inuu sheego shaqo ka eryidda. Ma jiro wax racfaan ah oo ka soo baxay cayrinta la sameeyay iyadoo la raacayo qaybtan.

Macluumaadka xiriirka

Waalidiintu waa inay dugsiga siiyaan ciwaanka iyo taleefoonka ardaygooda iyo sidoo kale macluumaadka ku saabsan sida loola xiriiro qof weyn oo mas'uul ah inta lagu jiro maalinta dugsiga. Waalidiintu waa inay si degdeg ah ugu wargeliyaan dugsiga haddii macluumaadka xidhiidhkani isbeddelo inta lagu jiro sannad dugsiiyeedka.

U Hogaansanaanta Xuquuqda Daabacaada (Xeerarka 3020)

Degmada dugsigu waxay u hogaansantaan sharciyada xuquuqda daabacaada ee dawlada dhexe. Ardaydu waa inay u hoggaansamaan shuruucda xuquuqda daabacaada marka ay isticmaalayaan qalabka dugsiga ama ay ka shaqeynayaan mashaariicda dugsiga iyo shaqooyinka. Sharciga federaalku waxa uu mamnuucayaa soo saarista aan la fasaxin ee shaqooyinka awoodaha, iyada oo aan loo eegin dhexdhexaadinta lagu abuuray.

Mabda'a "isticmaalka cadaaladda ah" wuxuu ogolaanayaa nuqul kooban oo shaqooyinka xuquuqda daabacaadda leh ujeedooyin waxbarasho iyo cilmi baaris ah. "Isticmaalka cadaaladda ah" ee shaqada xuquuqda daabacaadda leh waxaa ka mid ah soo saarista ujeedooyin sida dhaleeceyn, warbixin warar, waxbarid (oo ay ku jiraan nuqullo badan oo loogu talagalay isticmaalka fasalka), deeq waxbarasho, ama cilmi baaris. Ardayda aan hubin in soo saarista ay soo jeediyeen ee agabka xuquuqda daabacaadda leh ay tahay "isticmaalka cadaaladda ah" waa inay la tashadaan macallinkooda ama maamulaha dhismaha, oo ay dib u eegaan siyaasadda u hoggaansanaanta xuquuqda daabacaadda ee degmada dugsiga. Waxaad ka heli kartaa macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan shuruudaha u hoggaansanaanta xuquuqda

daabacaadda iyo isticmaalka la oggol yahay Xafiiska Xuquuqda Daabacaadda ee Mareykanka: <https://copyright.gov/history/> iyo Maktabadda Kongareeska bogga soo socda: <http://www.loc.gov/teachers/usingprimarysources/copyright.html>

Waxyeelo soo gaadhay Hantida Dugsiga

Ardayda waxyeelada u geysata hantida dugsiga si badheedh ah ama badheedh la'aan ah waxa laga yaabaa in looga baahdo inay bixiyaan si loogu beddelo ama loo soo celiyo hantida, go'aanka maamulka.

Rabshadaha Shukaansiga (Xeerk 5030)

Rabshadaha shukaansiga, sida ereygaas uu qeexay sharciga Nebraska, looma dulqaadan doono degmada dugsiga. Ardayda ku kacda rabshadaha shukaansiga ee ku dhaca dhulka iskuulka, gaariga iskuulka ama hawlaha iskuulka ama kuwa si kale u jebiya Xeerk Anshaxa Ardayda Nebraska waxay heli doonaan cawaaqib la jaan qaadaaya Xeerk iyo siyaasadaha anshaxa ardayda ee degmada.

Degmo dugsiiyeedku waa in ay siiso tababbarka shukaansiga shaqalaha loo arko in ay ku haboon yihiin maamulku oo waafaqsan sharciga Nebraska.

Takoorka iyo dhibaataaynta

Ardayda aaminsan inay la kulmeen takoor sharci darro ah ama dhibaataayn ay sabab u tahay naafanimadooda waa inay la xiriiraan Isuduwaha Qaybta 504 ee soo socda: Amy Pepplicht lambarka 308.324.1231, email ahaan amy.pepplicht@lexschools.org ama shaqsi ahaan Dhismaha Xafiiska Maamulka Degmada. Ardayda aaminsan inay la kulmeen takoor sharci darro ah ama dhibaataayn galmo awgeed waa inay la xiriiraan Isuduwaha Cinwaanka IX ee soo socda: Angie Kovarik lambarka 308.324.1209, email ahaan angie.kovarik@lexschools.org, boostada Dugsiyada Dadweynaha ee Lexington, PO Box 890, Lexington, NE 68850 ama shaqsi ahaan Dhismaha Xafiiska Maamulka Degmada. Ardayda aaminsan inay la kulmeen takoor ama dhibaataayn sharci darro ah waa inay la xiriiraan Agaasimaha Adeegyada Ardayda, Angie Kovarik lambarka 308.324.1209, angie.kovarik@lexschools.org ama shaqsi ahaan Dhismaha Xafiiska Maamulka Degmada. Ardaydu waxay u soo sheegi karaan takoor ama dhibaataayn xubin kasta oo shaqaale ah oo markaa u gudbin doona isuduwaha ama maamulaha ku habboon. Xubinta shaqaaluhu waxay raaci doontaa siyaasadaha degmada dugsiga si ay uga jawaabto warbixinta.

Xeerk Lebbiska (Xeerk 5031)

Guddigu wuxuu farayaa maamulka inay horumariyaan oo ay ilaaliyaan xeerk lebbiska ee xukuma muuqaalka ardayga oo lagu darayo buug-gacmeedka ardayga. Maamulku waxa uu dooran karaa in uu qaato noocyo kala duwan oo xeerk labiska ah ee dugsiga, dhismayaal, ama darajooyin kala duwan (tusaale, xeerk labiska dugsiga hoose, xeerk labiska dugsiga sare, iwm.).

Xeerk Guud. Xeerk lebbiska ee la ansixiyay si waafaqsan xeerk waxa laga yaabaa inay mamnuucaan labiska ama muuqaalka ardayga:

- Sababaha ama macquul ahaan ay u badan tahay in ay carqaladeeyaan agabka iyo wax qabadka degmada.
- Ku duula xuquuqda dadka kale.
- Waxay kor u qaadaa, muujisaa, ama waxay tilmaamaysaa rabshada, daroogooyinka, khamriga, fusuqnimada, fisqiga, hawlaha sharci darrada ah, hadalka nacaybka, hadalka cagajuglaynta, hadal xun, hadal aan fiicnayn, ama hadal dhibaataayn ah.
- Waxaa ku jira erayo, dhaqdhaqaaqyo, ama sawirro ay ku jiraan ama tilmaamayaan nuxur galmo ama aflagaado.
- Haddii kale waxay wiiqaysaa hadafka degmada ee ah in lagu beero caadooyinka, asluubta, iyo qiyamka aasaasiga u ah ilbaxnimada, bulshada, iyo deegaanka waxbarashada.

Tusaalooyinka labbiska ama muuqaalka la mamnuucay:

- Koofiyadaha, masarada madaxa lagu xirto madaxa lagu xirto lama ogolo xiliyada la dhiganayo dugsiga
- Cago qaawan iyo kabo qaawan oo uu go'aamiyay maamulaha dhismuhu in aanay haboonayn
- Kabaha gaaban iyo kuwa rookariska
- Habka timaha ee ka jeedinaya habka waxbarashada ama caafimaadka iyo badbaadada ardayga ama kuwa kaleba
- Dhar kasta oo waxyeelo u geysan kara dadka kale ama hantida dugsiga
- Shaadhadhka, shaati-goysyada, ama dharka kale ee xidhan bilaa badhanka, sibidhka, ama haddii kale si aan habboonayn aan loo xidhin, sida uu go'aamiyo maamulaha
- Dharka dhogorta leh," kuwa si ulakac ah loo jeexjeexay ama loo jeexjeexay ama dunta la jeexjeexay, wasakh ah ama jeexjeexay
- Dharka iyo/ama dharkaas loogu talagalay oo kaliya xilliga firaaqada (oo ay ku jiraan dharka jiifka), madadaalada ama munaasabadaha gaarka ah
- Hababka "midriff" ee qaawan (badhanka caloosha), wax-ka-arka-ka-muuqaalka iyo blouses-ka hooseeya, kuwa istaaga, taangiyada dushooda ama dusha sare ee dhuuban (spaghettis)
- Surwaal iyo surwaal gaaban oo la xidho dhexda ka hooseysa si ay dharka hoostiisa u soo bandhigaan
- Surwaal dhulka jiidaya
- Silsilad suran ama ku xidhan surwaal ama surwaal gaaban
- Jaakadaha saacadaha dugsiga ilaa ardaygu fasax ka haysto maamulaha.
- Dharka ku sawiran qof oynaya ama jeex jeexan ee ka koreeya bowdayahay ama laga dhex arkaya dharka hoose

Daboolista Wajiga Maamulka degmada ayaa laga yaabaa inay u baahdaan xirashada daboolka wejiga si loo xaddido fiditaanka xanuunada.

Degmadu waxay xaq u leedahay inay ka codsato isbeddelka labiska degdega ah ardayda. Ardayda waxaa laga yaabaa in looga baahan yahay inay u hoggaansamaan heerarka lebbiska iyo/ama xidhaan dirays ay degmadu oggolaatay ama la soo saaray si ay uga qaybgalaan hawlaha.

Ardayda waxaa laga yaabaa in looga baahdo inay xidhaan dhar ilaalin ah ama qalab ama haddii kale wax ka beddelaan labbiskooda ama ilaalinta timahooda si loo hubiyo badbaadada naftooda iyo kuwa kaleba. Xaaladaha noocaas ah, dadaal niyad wanaag ah oo lagu doonayo in si macquul ah loogu qaabilo ardayda ayaa la sameyn doonaa si loo hubiyo badbaadada iyada oo aan wax u dhimayn caqiidooyinka diimeed, dhaqamada qurxinta, ama looga baahan yahay ardayda inay si joogto ah u beddelaan muuqaalkooda. Habka xaddidan ee ugu yar ee ku habboon in wax looga qabto welwelka caafimaadka ama badbaadada la aqoonsaday waa in la adeegsadaa.

Tixraac siyaasadda 5031 si aad u hesho hagitaan dheeraad ah.

Dugsiyada Daroogo la'aanta

Guddiga waxbarashadu waxa ay qaateen siyaasado ay ugu hoggaansamaan Sharciga Dugsiyada iyo Bulshada ee Faderalka ah ee ka Xorta ah Dawooyinka. Tan waxaa ka mid ah isticmaalka ama haysashada alaab kasta oo tubaakada ah, oo ay ku jiraan isticmaalka alaabta uumiga, alaabada nikotiinta kale, ama alaab kasta oo kale oo la mid ah. Intaa waxaa dheer, ardayda ka qaybqaadata barnaamijka hawlaha dugsiga waa inay tixraacaan Buug-gacmeedka Hawlaha, kaas oo mamnuucaya isticmaalka ama haysashada khamriga, walxaha la xakameeyey, tubaakada, iyo sigaarka elektaroonigga ah mar walba.

Arday kasta oo ku xadgudba siyaasadda dugsiga ee ku saabsan isticmaalka daroogada, khamriga, tubaakada, iyo sigaarka elektaroonigga ah waxaa lagu ciqaabi doonaa, ilaa iyo inta laga joojinayo muddo

gaaban, ganaax muddo dheer ah, ama ka saarista dugsiga iyo/ama loo gudbin doono hay'adaha ku habboon si dacwad loogu soo oogo.

Sideyn Xili Hore

Wakhtiyada cayrinta hore waxay ku qoran yihiin jadwalka iyo warsidaha dugsiga. Dhammaan siideynta xili hore waa 1:30 duhurnimo ilaa uu si kale u go'aansado kormeeraha.

Macluumaadka Xiriirka Degdegga ah

Waalidiintu waa inay buuxiyaan kaarka macluumaadka degdegga ah ilmo kasta oo ka diiwaangashan degmada. Kaarku waa inuu taxayaa magaca dhakhtarka qoyska, meesha ay ku yaaliin waalidiinta ama qof weyn oo mas'uul ah, iyo tilmaamo kasta oo degdeg ah oo lagama maarmaan ah.

Bixinta, Qufulka, iyo dib u midaynta

Degmo dugsiiyeedka ayaa qaban doonta dhoolatuska daadguraynta joogtada ah sanad dugsiiyeedka oo dhan. Mar kasta oo alarmiga dabku dhawaaqo, dhammaan ardayda iyo macallimiinta waa in ay uga guuraan dhismaha si deggan oo nidaamsan oo ay dibadda joogaan ilaa loo sheego in ay ku noqdaan dhismaha. Macallimiinta fasalku waxay siin doonaan ardayda tilmaamo faahfaahsan oo ku saabsan dhismaha daad-gureynta.

Intaa waxaa dheer, degmadu waxay isticmaashaa hab-maamuuska jawaabta caadiga ah (SRP) si ay wax uga qabato xaaladaha degdegga ah ee dugsiga oo ay ku jiraan baahida ardayda ka saarista dhismaha iyo dib ula midoobida waalidiinta. Dulmar habraacyadan waxa laga heli karaa Qaybta 7 ee gadaasha buug-gacmeedkan.

Safarrada Gudaha (Xeerkii 6027)

Fasalada ayaa marmarka qaarkood safaro dibadda ah uga baxa hantida dugsiga si loo kobciyo waxbarashada. Waalidka ama daryeelaha ardayga, sida ku xusan Xeerka Xoojinta Qoyska ee Nebraska, waa inuu u oggolaadaa ardayga inuu ka qaybqaato safar goobeed isagoo saxiixaya warqad ogolaansho ah oo uu dugsiga u keenayo ka hor safarka goobta. Ardayda aan ku dhameysan shaqada fasalka waqtigii loogu talagalay waxaa laga yaabaa inaan loo oggolaan inay ka qeybgalaan safarrada dibadda. Ardaydu waa inay u hoggaansamaan xeerka anshaxa ardayga, xeer kasta oo khuseeya manhajka ka baxsan, iyo dhammaan awaamiirta ka soo baxa madaxda safarka. Waalidiinta/masuuliyiinta waxaa laga yaabaa in la waydiiyo inay ka caawiyaan safarradan, waase haddii ay ka gudbaan baaritaanka taariikhda xafiiska dhexe. Waalidiinta waxay heli doonaan ogeysiis hore dhammaan safarrada dibadda.

Gargaarka degdegga ah

Alaabada gargaarka degdegga ah waxa kaliya oo isticmaali kara shaqaalaha dugsiga. Ardayda u baahan gargaarka degdegga ah waa in ay caawimaad ka codsadaan macalinka fasalka ama xubinta shaqaalaha ee kuugu dhow.

Adeegyada Hagidda

Dugsiyada Dadweynaha ee Lexington waxay shaqaaleeyaan la-taliyeyaal ujeedo ah inay ka caawiyaan barnaamijka imtixaannada degmada iyo inay ka caawiyaan jadwalka iyo ardayda inay ka hadlaan dhibaatooyinka iyo xallinta khilaafaadka. Adeegyada la-talinta iyo la-talinta ayaa diyaar u ah arday kasta oo dugsiga jooga. La-taliyahaagu wuxuu halkan u joogaa inuu kaa caawiyo taageerada iyo agabka lagugula taliyay ee ku saabsan welwel kasta ama dhibaato kasta oo laga yaabo inaad ku haysato gudaha ama dibadda dugsiga. Lataliyaha dugsigu ma bixiyo daawaynta dhibaatooyinka socda. Waxa laga yaabaa in aad ballan ka samaysato la-taliyaha adiga oo ogolaansho ka helaya macalinka fasalkaaga ama maamulahaaga dhismaha. Dhakhtarka cilmi-nafsiga dugsiga ayaa sidoo kale laga heli karaa degmadan dugsiga.

Dhibaatooyinka Caafimaadka xaddidaya Hawlaha

Waalidiinta aan doonayn in carruurtoodu ay bannaanka ku ciyaaraan ama ka qaybqaataan waxbarashada jirdhiska sababo caafimaad dartood waa inay cudurdaar ka soo diraan bixiyaha daryeelka caafimaadka xafiiska dhismaha. Haddii ardaygu si joogto ah u codsado in laga cafiyo hawlahaan, maamulaha dugsiga ama macalinka fasalka waxa laga yaabaa inuu u baahdo caddayn dhakhtar.

Waalidiintu waa inay ogeysiiyaan maamulaha ama maamulaha guud haddii ardaygoodu qabo wax dhibaato caafimaad oo gaar ah sida sonkorowga, neefta, iwm.

Baaritaanka Caafimaadka

Ardayda dhigata Dugsiyada Dadwaynaha ee Lexington waxa la siin doonaa baadhitaanka aragga, maqalkooda, ilkahooda, dhererkooda, miisaankooda iyo cadaadiska dhiigga iyada oo loo marayo adeegyada caafimaadka dugsiga.

Qoraalada tixraaca ayaa guriga loo soo diri doonaa ardayda wakhtiga imtixaanka iyo/ama dib u imtixaanku u muuqdo inay u baahan yihiin qiimayn dheeraad ah. Waa in la fahmo in tixraacyadani ay yihiin talo soo jeedin ah oo keliya waalidka in dhibaato jiri karto. Waa mas'uuliyadda waalidka inay la socdaan qiimaynta dhakhtarka ama dhakhtarka indhaha. Dugsigu wuxuu si gaar ah uga walwalaa marka xaalad caafimaad ay saameyn ku yeelato shaqada ardayga.

Adeegyada Caafimaadka

Kalkaalisada dugsiga waxa u shaqeeya Lexington High School oo maalin walba “waajib ku jirta” dugsiga sare si ay uga caawiso jirooyinka, dhaawacyada dugsiga iyo waxbarashada caafimaadka. Ardayda waxaa laga codsanayaa in ay xogta caafimaadka cusboonaysiiyaan iyaga oo u sheegaya kalkaalisada cudur kasta, tallaaf, xasaasiyad, isbeddelka dawada, ama macluumaadka kale ee caafimaadka khuseeya.

Caruurta iyo Dhalinyarada Darbi-jiifka ah (Xeerka 5014)

Ardayda hoylaawayaasha ah guud ahaan waxaa ka mid ah carruurta aan haysan hoy go'an, joogto ah, iyo habeenkii oo ku filan, sida uu qeexayo sharciga gobolka iyo federaalka ee khuseeya.

Waa siyaasadda dugsiga in aan la takoorin ama aan la kala saarin ardayda hoylaawayaasha ah iyadoo lagu salaynayo xaaladdooda guri la'aan. Gaadiidka ardayda hoylaawayaasha ah ee iska diiwaan geliya degmada waa in ay degmadu u diyaariso isla habraacyada lagu dabaqayo ardayda kale ama haddii gaadiidkaasi uu lagama maarmaan u yahay u hogaansanaanta sharciga federaalka.

Ilmo kasta oo hoylaawe ah waa in la siiyaa adeegyo uu ilmuu u qalmo marka la barbar dhigo adeegyada la siiyo ardayda kale ee dugsiga la doortay iyada oo aan loo eegin degenaanshaha. Carruurta darbi-jiifka ah waa in la siiyaa waxbarasho iyo adeegyo kale oo ay u baahan yihiin carruurtan oo kale si loo hubiyo inay helaan fursad ay ku buuxiyaan heerar arday oo la mid ah taas oo dhammaan ardayda lagu hayo.

Haddii ilmo hoy la'aan ah oo iska diiwaan geliyay inuu dhigto iskuul degmada ah uu helayo adeegyo dib-u-heshiisiin qoys sida waafaqsan sharciga gobolka, degmadu waxay la shaqeeyn doontaa degmo kasta ama waax kasta oo adeegyada bulshada ah oo degmada ku taal si ay si wadajir ah u sameeyaan barnaamij waxbarasho oo loogu talagalay ilmaha. Isku duwaha guri la'aanta degmada waa Angie Kovarik, oo laga yaabo in lagala xiriiro (308) 324-1209.

Jirrada ama Dhaawaca Dugsiga

Ardayda dareema jirro ama dhaawaco inta ay dugsiga joogaan waa inay kaalmo degdeg ah ka raadsadaan macalinkooda fasalka ama xubinta shaqaalaha ee kuugu dhow. Dugsigu wuxuu la xiriiri doonaa waalidiinta si ay ardayda uga soo qaadaan dugsiga mar kasta oo loo baahdo. Haddii arday uu u baahan yahay daryeel caafimaad balse aan waalidka lala xiriiri karin, adeegyada degdega ah ayaa loo yeeri doonaa, ama ardayga waxaa si toos ah loo geynayaa dhakhtar ama isbitaal.

Ardayda qaba qufac daran iyo cune xanuun waa inay joogaan guriga. Kuwa heerkulku ka sarreeyo 100.0 waa laga saarayaa dugsiga mana aha inay soo laabtaan ilaa heerkulku ka noqdo 100.0 digrii ama ka yar 24 saacadood iyada oo aan gargaar daawo ah la helin. Haddii ilmuhu qandho qabto fiidkii, fadlan guriga ku hayso maalinta xigta. Haddii ardaygu maqan yahay, fadlan la xidhiidh dugsiga sida ugu dhakhsaha badan subaxda maqnaanshaha.

Tallaalka (Xeerka 5010)

1) Xeerka Guud

a) Arday kasta oo doonaya inuu iska diiwaan geliyo degmada dugsiga waa in la tallaalaa sida uu qabo sharciga gobolka iyo qawaaniinta iyo qawaaniinta ay soo saartay Waaxda Caafimaadka iyo Adeegyada Aadanaha ee Nebraska xilliga diiwaangelinta ardayga.

b) Degmadu mas'uul kama aha kharashka tallaaladaas.

c) Arday kasta oo u hoggaansami waaya siyaasaddan looma oggolaan doono inuu sii wato dugsigga.

2) Marka laga reebo

a) Diiwaangelinta Ku-meel-gaarka ah. Ardayda buuxisa shuruudaha sharciga ah ee diiwaangelinta ku meel gaadhka ah waxaa loo ogolaan karaa inay dugsiga tagaan lixdan maalmood iyada oo aan loo baahnayn tallaallada lagama maarmaanka ah.

b) Tallaalka looma baahna haddii waalidka ama masuulka ardayga u gudbiyo mid ka mid ah kuwan soo socda maamulaha dugsiyada:

i) Qoraal uu saxeexay xirfadle caafimaad oo sheegaya in tallaalka loo baahan yahay uu dhaawac u geysanayo caafimaadka iyo fayo-qabka ardayga ama xubin kasta oo ka tirsan qoyska ardayga; ama

ii) Warqad dhaar ah oo uu saxeexay ardaygu ama wakiil si sharci ah loo oggolaaday oo ardayga ah, oo sheegaya in tallaalku ka hor imanayo caqiidada diineed ee dhabta ah ee ardayga.

c) Ardayda laga reebo shuruudaha tallaalka waa laga saari karaa dugsiga haddii ay dhacdo cudur kasta oo la kala qaado oo ka dhex dillaaca dadka dugsiga.

Bilaabidda iyo Hazing (Xeerka 5028)

Dugsigu ma kafaalo qaado ama ma ogola in la bilaabo ama dhibsado nooc kasta ah. Eeg Qaybta Saddexaad: Anshaxa ardayga ee cawaaqib edbinta.

Tilmaamaha Lagu Bixiyay Dugsiga Dibadiisa (Xeerka 6016)

Degmada dugsigu waxay ardayga siin kartaa waxbarasho gurigiisa dhexdiisa iyo kormeer waalid, ama meel kale oo aan dugsi ahayn oo ay kormeerayso degmada, haddii ardaygu uu jir ahaan ama maskax ahaan xanuunsan yahay ama uu dhaawac yahay oo uusan awoodin inuu dhigto fasallo joogto ah muddo dheer. Waxbarida dugsiga ka baxsan waa in la bixiyaa marka xaalada jidheed iyo maskaxeed ee ardayga ay tahay mid ardaygu ka faa'iidayasan karo waxbaridda oo aanay jirin wax kale oo daboolaya baahida waxbarasho ee ardayga. Kormeeraha guud ama wakiilkiisa ayaa go'aamin doona marka waxbarida guriga ku haboon tahay, ka dib markay la hadlaan waalidka, macalinka (iinta) iyo/ama dhakhtarka ardayga. Haddii aad aaminsan tahay in tilmaamaha ku-xidhnaanta guriga ay ku habboon tahay ilmahaaga, fadlan la xidhiidh maamulaha dhismaha si aad u bilawdo nidaamka ku habboon si loo

go'aamiyo u-qalmitaanka.

Baadhitaannada, Xariga, iyo Xidhiidhka Ardayga kale ee Dhaqangelinta Sharciga iyo Adeegyada Caafimaadka iyo Aadanaha (Siyaasada 5022)

Booliiska ama saraakiisha kale ee fulinta sharciga ayaa loogu yeeri karaa dugsiga codsi ka yimid maamulka dugsiga, ama waxay bilaabi karaan xiriir ay la sameeyaan dugsiga ee la xiriira dembi baarista. Degmo dugsiyeedku waa inay u ogolaato saraakiisha sharci fulinta inay la kulmaan ardayda si ay u sameeyaan baadhitaan inta lagu jiro saacadaha dugsiga ilaa baadhistu si weyn u carqaladayso habsami u socodka hawlaha dugsiga.

Ka tagista Degmada

Arday kasta, oo ka taga dugsiga 10 maalmood ama ka badan sabab kasta oo aan ahayn baahida caafimaad ee ardayga, waa in si rasmi ah looga saaraa diiwaangelinta degmada. Marka lagu soo laabto degmada isla sannad dugsiyeedka, ardaygu waxa laga doonayaa inuu dib isu diiwaan geliyo xafiiska degmada. Tani waxay u baahan kartaa tallaalo dheeraad ah.

Ka bixida Dugsiga

Ardayda ay tahay in ay ka baxaan dugsiga sabab kasta inta lagu jiro maalinta dugsiga waa in ay iska hubiyaan xafiiska ka hor inta aysan bixin. Ardayda ka baxaysa dugsiga waa in hore loogu sii nadiifiyaa qoraal ama taleefoon ka yimid waalidka ama masuulka sharciga ah ee ardayga. Marka lagu soo laabto dugsiga isla maalintaas, ardaydu waxa laga filayaa inay soo galaan xafiiska. Warqad ayaa laga heli doonaa miiska xafiiska ujeedadan. Ardayda ka baxda fasax la'aan iyo iyaga oo aan si sax ah u saxiixin waxa loo aqoonsanayaa kuwo goostay. Waalidiinta ardayda soo qaadaya waxa laga codsanayaa inay ilmahooda ku saxeexaan xafiiska.

Sanduuqyada iyo Hantida kale ee Dugsiga (Xeerka 5036)

Degmadu waxay leedahay oo ay si gaar ah u maamusho sanduuqyada ardayda, miisaska, qalabka kombayutarka, iyo hantida kale ee noocaas ah. Ardaydu waa inaysan filanin asturnaan ku saabsan isticmaalka ama walxaha la dhigo ama lagu dhejiyo hantida dugsiga, oo ay ku jiraan baabuurta ardayda ee la dhigto hantida dugsiga, sababtoo ah hantida dugsiga waxaa baari kara mas'uuliyiinta dugsi wakhti kasta. Baaritaanno joogto ah, bakhtiyaanasiib ah oo lagu sameeyo sanduuqyada, miisaska, kombayutarada iyo hantida kale ee noocaas ah waxaa lagu samayn karaa go'aanka maamulka.

Lumay oo La Helay

Dhammaan waxyaalaha lumay iyo kuwa la helayba waa in la geeyaa xafiiska ka dibna la saaraa miiska lumay iyo kuwa la helay. Ardaydu waxay ku andacoon karaan maqaallo lumay halkaas. Maqaallada aan la sheegan waxaa lagu deeqi doonaa hay'ad samafal oo maxalli ah ama haddii kale waa la tuuri doonaa dhammaadka simistarka kasta.

Shaqo Ku Seegtay Ku Celin

Maqnaanshaha ka dib, ardaydu waxay heli doonaan fursad ay ku dhamaystiraan shaqada. Waxa ay mas'uuliyad ka saarantahay waalidiinta ardayga inay la xiriiraan macalinka si ay ula socdaan in ardayga ka soo shaqeeyay shaqadii ka habsaantay in uu ka soo shaqeeyay. Macluumaad dheeraad ah ayaa laga heli karaa Buug-gacmeedka Degmada.

Daawooyinka Ardayda (Xeerka 5024)

Mar kasta oo ay suurtoagal tahay, waalidiintu waa inay diyaariyaan jadwal daawaynta si ay meesha uga saaraan baahida daawaynta saacadaha dugsiga. Marka ay lagama maarmaan noqoto in shaqaalaha dugsi ay daawada siiyaan ardayda, degmada dugsi waxay u hoggaansami doontaa Xeerka Kaaliyaha Daawada ee Nebraska, shuruudaha Cinwaanka 92, Xeerka Maamulka Nebraska, Cutubka 59, (oo ay soo

saartay Waaxda Waxbarashada Nebraska oo cinwaankeedu yahay Hababka Qiimaynta Kartida ee Shaqaalaha Dugsiga ee Maamula Daawada), iyo dhammaan xeerarka gobolka iyo federaalka. Waalidiinta iyo dadka ardayda masuulka ka ah ee raba in ilmahoodu ay dawo ka helaan shaqaalaha dugsiga waa inay raacaan nidaamka soo socda:

1) Daawooyinka dhakhtar qoray

- a) Waalidiinta/masuulka waa inay bixiyaan ogolaansho qoraal ah maamulka daawaynta.
- b) Waalidiinta/masuulka waa inay bixiyaan ogolaansho qoraal ah maamulka daawaynta.
- c) Daawada waa in lagu keenaa dugsiga iyada oo ku jirta wheelka dhakhtarku qoray waana in si sax ah loogu calaamadiyaa magaca ardayga, magaca xirfadlaha caafimaadka, iyo tilmaamaha lagu maamulayo daawada.

2) Daawo aan dhakhtar qorin - Guriga laga keenay

- a) Waalidiinta/masuulka waa inay bixiyaan ogolaansho qoraal ah maamulka daawaynta.
- b) Daawada waa in lagu keenaa dugsiga wheelka warshaduhu ku jiraan.
- c) Wheelka waa in lagu calaamadiyaa magaca ilmaha iyo tilmaamaha bixinta ama maamulka daawada.

Daawo aan dhakhtar qorin - Guriga laga keenay

Waalidiinta/masuulka waa inay bixiyaan ogolaansho qoraal ah maamulka daawaynta.

Degmadu waxay xaq u leedahay inay dib u eegto oo ay diido codsiyada lagu bixinayo ama lagu bixinayo daawooyinka aan waafaqsanayn tixraacyada daawada ee caadiga ah, ee lagu qoray qiyaaso ka badan kuwa lagu taliyay tixraacyada daawada ee caadiga ah, ama loo qaadan karo si meesha looga saaro baahida loo qabo in la siiyo inta lagu jiro saacadaha dugsiga. Degmadu waxay codsan kartaa ogolaanshaha waalidka inay kala tashato khabirka caafimaadka ardayga wixii ku saabsan daawo kasta oo uu qoro xirfadlaha caafimaad.

Xusuusaha

Xusuus-qorayaashu waxay badanaa abuuraan xasuusin muuqaal ah oo ku saabsan xiisad gaar ah oo laga yaabo inay dib u soo celiso dareenka murugada ee ardayda. Sidaa darteed, xusuusta waxaa laga yaabaa inaan lagu soo bandhigin meel kasta oo ka mid ah dhismaha dugsiga iyada oo aan oggolaansho loo helin guddiga. Degmadu waxay ku dhiirigelisaa qoyska iyo asxaabta inay kafaala qaadaan deeqaha waxbarasho iyada oo loo marayo Lexington Community Foundation si ay u sharfaan xusuusta kuwa ay jecel yihiin. Deeqaha waxbarasho ee magaca qofka dhintay dugsigu ma kafaala qaadi doono. Deeqaha waxbarasho ee ay kafaala-qaadaan hay'ado ama shaqsiyaad dibadda ah waa la ogolaan doonaa.

Ka bixida Qiimaynta (Xeerka 5018)

Guddiga waxbarashadu waxa ay qaateen siyaasad ku saabsan ansixinta iyo diidmada qiimaynta gobolka iyo dawladda dhexe, taas oo ku salaysan shuruudaha sharciga. Nidaamka waxaa lagu codsan karaa in lala xiriiro Kormeeraha Guud ee Dugsiyada 308.324.1201.

Xisbiyada

Fasalada waxaa laga yaabaa inay yeeshaan xaflado xilliyeedka sanadka dhexdiisa. Waalidiintu waa inay la xidhiidhaan macalinka fasalka ee ardaygooda sharciyada macalinka ee ku saabsan dhalashada iyo xafladaha fasaxa.

Walxaha gaarka ah

Dugsigu wuxuu bixiyaa qalabka lagama maarmaanka u ah fasalka iyo hawlaha maalin dugsiiyeedka.

Dugsiga mas'uul kama aha qalab gaar ah oo burburay ama lumay. Ardaydu waa inaysan iskuulka keenin waxyaabo ay ka mid yihiin qalabka ciyaaraha, aaladaha elektarooniga ah, alaabta carruurto ku ciyaarto, ama waxyaabo kale oo la mid ah oo shakhsi ah haddii aanay ogolaansho hore ka haysan macallinkooda fasalka ama maamulaha iskuulka.

Xayawaanka

Ardayda waxa la waydiistay in ay arkaan in eygoodu ama bisaduhu aanay iman garoonka ciyaaraha dugsiga. Mar haddii ay yihiin khatar badbaado, waxa loo baahan doonaa in ay saraakiishu ka saaraan. Waxaan ka codsaneynaa waalidiinta inay fadlan kala shaqeeyaan arrintan. Haddii xayawaanka lagu tuso fasalka, waalidku wuu keeni karaa oo ka saari karaa ogolaanshaha macalinka iyo/ama maamulaha.

Nidaamka Ogeysiinta Taleefanka

Dugsiyada Dadweynaha ee Lexington waxay si joogto ah ula xiriiri karaan waalidiinta, mas'uuliyiinta, iyo ardayda iyagoo adeegsanaya taleefan si ay u gudbiyaan farriimo muhiim ah oo duuban oo ay ku jiraan xiritaanka dugsiga, macluumaadka degdegga ah, ama macluumaadka dhismaha ee muhiimka ah.

Waxbarashada Jimicsiga Jirka:

Degmadu waxay u baahan tahay ardaydu inay helaan waxbarashada jirdhiska si ay uga caawiyaan horumarinta xirfadaha dhaqdhaqaaqa guud iyo kuwa wanaagsan. Ardayda waxaa laga yaabaa in looga baahdo inay xidhaan yunifoomka PE, waxaana lagu dhiirigelinayaa inay xidhaan kabaha teniska ee PE

Imtixaanka Jirka iyo Aragga Ardayda (Xeerka 5011)

Ardayda soo socotaa waa inay bixiyaan caddaynta baadhista jireed ee bixiye daryeel caafimaad oo u qalma:

- dhammaan ardayda soo gelaya fasalka bilowga;
- ardayda fasalka toddobaad; iyo
- dhammaan ardaydii ka baxday gobolka.

Caddaynta baadhista jireed waa in ay ahaataa wax aan ka badnayn lix bilood ka hor gelitaanka

I. Qiimaynta Muuqaalka ee Ardayda

Ardayda soo socotaa waa inay bixiyaan caddaynta baadhista jireed ee bixiye daryeel caafimaad oo u qalma:

- dhammaan ardayda soo gelaya fasalka bilowga;
- dhammaan ardaydii ka baxday gobolka.

Bixiyaha daryeelka caafimaadku waa inuu ardayga ka tijaabiyaa amblyopia, strabismus iyo caafimaadka indhaha gudaha iyo dibadda, iyada oo baaris ku filan si loo go'aamiyo indho-qabka aragga. Caddaynta baadhista jireed waa in ay ahaataa wax aan ka badnayn lix bilood ka hor gelitaanka

Waalidiinta ama mas'uuliyiinta doonaya inay helaan macluumaad ku saabsan qiimeynta muuqaalka bilaashka ah ama qiimaha jaban waxay la xiriiri karaan Kids Connection (877)-NEB-KIDS ama Ururka Optic-ga Nebraska (800) 766-4466.

II. Diidmada Imtixaanka

Waalidka(iinta) ama masuulka(iinta) ee diida baadhista jireed iyo/ama aragga iyo qiimaynta waa in ay soo gudbiyaan foom diidmo oo saxiixan oo taariikhaysan.

Sawirro

Dugsiga degmada ayaa qabanqaabiya in sawir qaade uu joogo dugsiga dayrta si uu sawiro fasalka uga qaado. Waalidiinta waxaa la ogeysiin doonaa taariikhda. Waxa ku jira baakidhka gaarka ah waa fasal isku dhafan. Waalidiinta doonaya sawirada ardaydooda ama fasalka ardaygooda waxay si toos ah uga iibsan karaan sawir qaadaha.

Kormeerka Garoonka Ciyaarta

Garoomada ciyaaraha, qalabka iyo agagaaraha dugsiga guud ahaan lama kormeero marka dugsigu aanu ku jirin casharka. Shaqaaluhu waxay ilaalin doonaan ardayda marka ardaydu u isticmaalayaan meelahan qayb ka mid ah maalinta dugsiga ama qayb ka mid ah hawlaha dugsiga. Waqtiyada kale iyo dhammaan duruufaha kale, degmadu ma bixiso kormeerida garoomadeeda, qalabkeeda, iyo agagaarkeeda.

Ardayda Uurka leh ama Waalidka (Xeerka 5008)

Si loo qaabilo ardayda naas nuujinaysa iyo kuwa naas nuujinaya, degmadu waxay siin doontaa fursado macquul ah oo ay caanaha naaska ku lisaan ama ay ku naas nuujiyaan meel aan ahayn musqul, taas oo laga ilaaliyo aragtida oo ka xor ah faragelinta ardayda degmada, shaqaalaha, iyo dadweynaha. Degmadu waxay sidoo kale siin doontaa ardayda meel ay ku kaydiyaan caanaha naaska ee la lisay meel ama meel u dhow goobta loogu talagalay ardayda inay ku lisaan caanaha si loo abuuro khalkhal yar oo ku yimaada ka qaybgalka ardayga ee fasalka ama hawlaha.

Ardayda doonaya ama u baahan inay caanaha naaska ku lisaan jadwal joogto ah waa inay la shaqeeyaan maamulayaasha iskuulka si ay u sameeyaan jadwal daboolaya baahiyaha ardayga iyadoo la fududeynayo waxbarashada ilaa inta ugu badan ee suurtoogalka ah. Si looga hortago faragelinta nidaamka waxbarashada, ardayna waa inuu ku shubaa caanaha naaska gudaha fasalada ama basaska. Ma jiraan wax siyaasaddan ka mid ah oo xaddidaya awoodda maamulka si ay ugu soo rogaan cawaaqibka waafaqsan Xeerka Anshaxa Ardayga iyo sharciga kale ee gobolka iyo federaalka.

Ilaalinta Xuquuqda Ardayga (Xeerka 5015)

Guddiga waxbarashadu waxa uu ixtiraamaa xuquuqda waalidka iyo carruurtooda oo waxa ay qaateen siyaasadda Ilaalinta Xuquuqda Ardayga iyaga oo la tashanaya waalidiinta si ay ugu hoggaansamaan Ilaalinta Xuquuqda Ardayga (PPRA). Nidaamka waxay ku jirtaa mareegaha degmada ama haddii laga codsado xafiiska maamulka degmada. Waalidiinta waxa laga yaabaa inay ilmahooda ka doortaan ka qaybgalka hawlaha lagu tilmaamay Ilaalinta Xuquuqda Ardayga iyagoo codsi qoraal ah u gudbinaya maamulaha guud. Waalidiintu waxa laga yaabaa inay galaangal u yeeshaan sahan kasta ama walxo kale oo lagu sifeeyay Ilaalinta Xuquuqda Ardayga iyagoo codsi qoraal ah u gudbinaya maamulaha guud.

Imtixaanka ACT. Ardayda galaya Imtixaanka ACT waxaa lagu dhiirigelinayaa inay buuxiyaan su'aalo gaaban oo ikhtiyaari ah oo ka hadlaya dhowr mowduuc. Haddii aad rabto inaad dib u eegto su'aalahan ka hor maamulka imtixaanka, fadlan u gudbi codsi qoraal ah maamulaha guud.

Bandhiga Bulshada ee Kalgacalka

Ardaydu ma samayn karaan bandhigyo kalgacal ah oo bulshada carqaladaynaya deegaanka dugsiga ama dadka kale ku mashquulinaya. Akhlaaqda la mamnuucay waxaa ka mid ah laabta, dhunkashada, taabashada ama muujinta kalgacalka kale ee xubinta ka tirsan shaqaalaha ay go'aansato inay tahay mid aan habooneyn.

Tijaabinta Tuhunka Macquulka ah

Ardayda waxaa laga yaabaa in looga baahdo in ay soo gudbiyaan baaritaanka maandooriyaha ama khamriga haddii uu jiro tuhun macquul ah oo ah in ardaygu uu ku hoos jiro maandooriyaha ama khamriga.

Ka warbixinta xadgudubka iyo dayaca ilmaha (Xeerka 4054)

Shaqaalaha dugsigu waxay soo sheegi doonaan tuhunka xadgudubka ama dayaca ilmaha sida uu qabo sharciga gobolka iyo siyaasadda dugsiga. Sharciga Nebraska wuxuu qeexayaa xadgudubka ama dayacaadda si ula kac ah, ula kac ah, ama si dayac ah u sababaya ama u oggolaanaya ilmo yar ama qof aan karti lahayn ama naafo ah in (1) la geliyo xaalad khatar gelinaysa noloshiisa ama caafimaadkiisa jireed ama maskaxeed; (2) si naxariis darro ah loo xannibay ama si naxariis darro ah loo ciqaabay; (3) laga qaaday cuntada lagama maarmaanka ah, dharka, hoyga ama daryeelka; (4) looga tagay isagoo aan la socon gaadhi, haddii ilmahaasi uu yahay lix sano jir ama ka yar; (5) xadgudub galmo; ama (6) la geliyo xaalad lagu xadgudbo galmo iyada oo loo marayo ka ganacsiga galmada ee qof aan qaangaarin sida ku qeexan sharciga gobolka ama iyadoo loo oggolaanayo, lagu dhiirigelinayo, ama lagu qasbayo qofkaas inuu ku lug yeesho anshax xumo, anshax xumo dadweyne, ama sawir gacmeed fool xun ama qaawan, filimaan, ama sawirro; ama (7) la geliyo xaalad ah inuu noqdo dhibane ka ganacsiga dadka sida ku qeexan sharciga gobolka.

Xuquuqda Waalidiinta Xanaanaynta iyo Aan Xanaanayn (Xeerka 5020)

Degmadu waxay ixtiraami doontaa xuquuqda waalidnimo ee waalidka dabiiciga ah iyo kuwa korsaday ilaa xuquuqahaas aanay maxkamadi wax ka beddelin.

Ereyga "waalid daryeele" waxa uu tilmaamayaa waalid dhalay ama korsaday oo maxkamaddu siisay mas'uuliyadda koowaad ee jireed iyo sharci ee ilmaha, iyo qof sida shaqaale kiis ama waalid korsaday oo maxkamaddu siisay mas'uuliyadda sharci ee ilmaha.

Degmadu ma xaddidi doonto helitaanka waalidiinta xannaanada iyo kuwa aan xannaanada lahayn ee ardaydooda iyo diiwaannada ardaydooda, haddii aan degmadu la siin nuqul ka mid ah amar maxkamadeed oo si aan mugdi ku jirin u mamnuucaya helitaanka diiwaannada ama ilmaha midkood waalid. Haddii degmada la siiyo amar maxkamadeed oo kale, saraakiisha dugsigu waxay raaci doonaan awaamiirta lagu sheegay amarka.

Degmadu waxay siin doontaa waalidka ilmaha haya macluumaadka caadiga ah ee ku saabsan ilmaheeda, oo ay ku jirto ogeysiinta shirarka. Degmadu ma siin doonto xogtan waalidka aan ilmaha haynin si joogto ah, laakiin waxay ku siin doontaa codsiga waalidka aan ilmaha haynin haddii aanay maxkamaduhu diidin.

Waalidka aan ilmaha haynin ee raba inuu ka qayb galo shirarka khuseeya ilmahiisa ama ilmaheeda waxa la siin doonaa macluumaadka ku saabsan wakhtiyada shirarka si labada waalidba ay uga qaybgalaan hal shir. Degmadu loogama baahna inay jadwalayso shirar gaar ah haddii labada waalid hore loogu wargeliyay wakhtiyada shirka loo qorsheeyay.

Haddii midkood ama labada waalid dhaqankoodu uu yahay mid carqaladaynaya, xubnaha shaqaaluhu waxa ay joojin karaan shirka oo ay dib u balamaan iyaga oo leh wax ka beddel ku habboon ama waxa laga filayo.

Ururinta Maktabada Dugsiga (Xeerka 6037)

Bayaanka Himilada ee Dugsiyada Dadweynaha Lexington. Si loo horumariyo arday karti iyo xilkasnimo leh inta ay nool yihiin. Iyadoo la kaashanayo qoyska, dugsiga iyo bulshada, degmadu waxay ardayda u diyaarin doontaa caqabadaha caalamiga ah iyo fursadaha mustaqbalka.

Bayaanka Himilada ee Dugsiyada Dadweynaha Lexington. Si loo helo jawi waxbarasho oo wanaagsan oo kor u qaada akhriska si loogu raaxaysto isla markaana taageera horumarinta ardayda iyo shaqaalaha aqoonta u leh macluumaadka kuwaas oo si karti leh u heli kara, u qiimeyn kara, una isticmaali kara macluumaadka ilo kala duwan.

Falsafadda Barnaamijka Maktabadda Dugsiga. Dugsiyada Dadweynaha ee Lexington waxay higsanayaan inay bixiyaan waayo-aragnimo waxbarasho oo tayo leh oo loogu talagalay inay ardayda ku qalabeeyaan xirfadaha ay kula qabsan karaan oo ay ku kobci karaan jawi caalami ah oo isbeddelaya iyadoo la raacayo yoolalka qorsheynta istaraatiijiyadeed iyo baahiyaha manhajka degmada.

Maktabadda dugsigu waa inay noqotaa xarunta macluumaadka ee ardayda iyo shaqaalaha, iyadoo bixinaysa ururin ay ku jiraan agabyo qaabab kala duwan leh si loo daboolo baahiyaha manhajka, shaqsiyeed, iyo xirfadeed ee geedi socodka waxbarashada. Maktabadda dugsigu waxay kordhin doontaa oo ay wanaajin doontaa waayo-aragnimada fasalka: meel ay ardayda, macalimiinta, iyo maktabadaha ku sahamin karaan, wax ku baran karaan, abuuri karaan, oo iska kaashan karaan. Maktabad-yaqaannada dugsiga (oo sidoo kale loo yaqaan khabiir warbaahineed), waxay kobcin doonaan jacaylka akhriska iyo waxbarashada marka lagu daro qaabaynta iyo isticmaalka teknoolojiyada hadda jirta si ay uga caawiyaan ardayda inay noqdaan dad aqoon u leh oo mas'uul ah oo isticmaala macluumaadka. Maktabadda dugsigu waxay u oggolaan doontaa helitaanka bilaashka ah dhammaan agabka shaqaalaha iyo ardayda iyadoo la siinayo macluumaadka, helitaanka tignoolajiyada soo celinta macluumaadka, iyo tas-hiilaadka shirarka.

Baahiyaha Degmada. Dugsiyada Dadweynaha Lexington waxay u adeegaan ku dhawaad 3,000 oo arday oo dhigta fasalada Pre-K-12. Ardaydan ayaa ka kala yimid magaalada Lexington iyo agagaaraha miyiga. Bulshadu waxay hoy u tahay Tyson, oo ah loo shaqeeye weyn oo hilib baakadaha, kaas oo saamayn wayn ku yeeshay tirada korodhay iyo kala duwanaanshaha ardayda degmada dugsi ee deegaanka. Kala duwanaanshiyahani waxa uu abuuray caqabadaha luqadda iyo isgaadhsiinta inta badan waa caqabad ardayda iyo shaqaalaha, haddana waxay siisaa khibrad dhaqameed qani ah dhammaan ardayda. Sidaa darteed, dhaqanka iyo afafka hooyo ee ardayda degmada waa la ixtiraami doonaa oo la tixgelin doonaa marka la dooranayo ururinta.

Macaamiisha aasaasiga ah ee maktabadda dugsigu waxay noqon doonaan ardayda ku nool mid kasta oo ka mid ah dhismayaasha hoose, dugsiga dhexe, iyo dugsiga sare, iyo sidoo kale xubnaha shaqaalaha ee mid kasta oo ka mid ah xarumahan.

Dhammaan aagagga manhajka waxaa lagu matali doonaa mid kasta oo ka mid ah heerarka dhismaha -- khayaali, sheeko-nololeedka, iyo agab tixraaceed. Buugaag, joornaaliiste, wargeysyo, iyo xog-ururin ayaa lagu heli doonaa qaab daabacan iyo/ama qaab dhijitaal ah.

Ujeedooyinka Xulashada. Ujeedada aasaasiga ah ee maktabadda dugsigu waa in la hubiyo in ardayda iyo shaqaaluhu ay yihiin isticmaale waxtar leh fikradaha iyo macluumaadka. Waa yoolka maktabadda dugsigu inay bixiso agab iyo hawlo kala duwan oo gacan ka gaysan doona waxbarashada nolosha oo dhan.

Xulashada iyo Ansixinta Agabka. Qalabka daabacan iyo kuwa aan daabacinba waxaa loo dooran doonaa maktabadaha dugsiga kuwaas oo waafaqsan hadafka iyo falsafada Dugsiyada Dadweynaha Lexington. Tixgelintu waxay noqon doontaa baahiyaha manhajka, xiisaha ardayga iyo baahiyaha macluumaadka, heerka dhibka, iyo ku haboonaanta agabka loogu talagalay isticmaalka waxbarashada iyo madadaalada. Dhammaan shuruudaha aqoonsiga sidoo kale waa la buuxin doonaa. Shaqaalaha dugsiga, ardayda, iyo waalidiinta ayaa laga yaabaa inay ku taliyaan in alaabta qaarkood lagu daro ururinta. Codsiyada waxaa lagu sameyn karaa si aan rasmi ahayn iyadoo la booqanayo maktabadaha dugsiga ama si rasmi ah qoraal ahaan. Shaqaalaha maktabadaha dugsiga ayaa dib u eegi doona oo ku talin doona agabka lagu daro ururinta maadada ogolaanshaha maamulaha dhismaha.

Goynta iyo Xulashada. Si loo joogteeyo ururinta ku habboon oo leh qiime waxbarasho, maktabadaha

dugsigu waxay si joogto ah u eegaan agabka waxayna ku talinayaan in laga saaro agabka, laakiin aan ku xaddidnayn, sababaha soo socda:

- Waqtigii dhacay
- Waxa ku jira xog aan sax ahayn
- La'aanta qiimaha waxbarashada
- Xiis uma siihaayo
- nuqul aan loo baahnayn
- Daabacaadda sare loo qaaday
- Daalay, qarsoomay, ama wasakh ah, iwm.
- Waa duugoobay
- Bogagga maqan
- Aan la faafin shantii sano ee la soo dhaafay (waxa ka reeban waxaa ka mid noqon kara ku guulaystey abaal-marin hore, koobiyo la soo saaray, classics, iwm.)
- Mar dambe waxba kuma biirin ururinta guud

Maktabadaha dugsigu waxay samayn doonaan agabka agabka dhamaadka sanadka. Shaqaalaha maktabadaha dugsiga ayaa dib u eegi doona oo ku talin doona agabka lagu daro ururinta maadada ogolaanshaha maamulaha dhismaha. Alaabooyinka la saaray waxaa la siin karaa macalimiinta iyo ardayda ujeedooyin waxbarasho, ama waa la tuuri karaa iyadoo la raacayo oggolaanshaha maamulaha dhismaha iyo siyaasadda degmada ee ku saabsan asturidda hantida dugsiga.

Walxaha Muranka Dhaliyay. Macaamiisha oo agabyo gaar ah u arka inay ka soo horjeedaan bulshada iskuulka waxay dooran karaan inay wadahalad aan rasmi ahayn la yeeshaan maktabad-hayaha iskuulka ama waxay codsan karaan in si rasmi ah dib loogu eego iyagoo adeegsanaya nidaamka soo socda:

1. Waalidku waa inuu u soo gudbiyaa foomka "Codsiga Dib-u-eegista Qalabka Maktabadda" oo dhammaystiran ee ku saabsan alaabta su'aasha ah maamulaha dhismaha.
2. Ilaa inta go'aanka kama dambaysta ah laga gaarayo, shayga laga hadlayo waxaa loo wareejin doonaa shelf danbe oo diyaar u noqon doona in la wareego iyadoo ogolaansho qoraal ah laga helayo waalidka/masuulka.
3. Maamulaha dhismaha iyo shaqaalaha maktabadda dugsiga ayaa ka wada shaqayn doona sidii ay u magacaabi lahaayeen guddi dib u eegis kuwaas oo ujeedooyinkooda ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, kuwan soo socda:
 - Akhri, arag, ama dhegayso qoraalka oo dhan.
 - Hubi aqbalaadda guud ee agabka adiga oo akhrinaya faallooyinka iyo la talinta liisaska lagu taliyey.
 - Go'aami inta ay le'eg tahay maaddadu taageerto manhajka.
 - Talo u soo jeedi maamulaha dugsiga haddii la hayo ama meesha laga saarayo shayga laga hadlayo.
4. Guddiga dib u eegista ayaa ku wargelin doona maamulaha dhismaha taladooda.
5. Maamulaha dugsigu wuxuu la kulmi doonaa ilaaliyaha si uu u eego diidmada ilaaliyaha iyo talada guddiga.
6. Go'aanka kama dambaysta ah ee ku saabsan walxaha waxaa samayn doona maamulaha dugsiga. Maamulaha dugsigu waxa uu soo diri doonaa warqad ogeysiinaysa maamulaha go'aanka kama dambaysta ah ee lagaga saarayo alaabta maktabadda ama lagu hayo agabka wareegaya.

Barnaamijka Cuntada Dugsiga iyo Kharashaadka Cuntada (Xeerka 3012)

Degmadu waxay bixisaa barnaamij adeeg cunto kaas oo loogu talagalay in uu siiyo nafaqo ku filan iyo khibrad waxbarasho oo ardayda ah. Qiimaha cuntada waxaa laga eegi karaa shabakada degmada.

Quraacda

Dugsigu wuxuu bixin doonaa quraac maalin kasta laga bilaabo 7:15 subaxnimo ilaa 7:45 subaxnimo, ama sida kale uu u fasaxo maamulaha dhismaha. Ardayda u qalma qado bilaash ah ama qiimo jaban sidoo kale waxay u qalma quraac bilaash ah ama qiimo jaban.

Qado

Qiimaha qadadu waxay ku xiran tahay maalgelinta federaalka ee barnaamijku helo.

Lacag bixinta Cuntada

Degmadu waxay ka mamnuucday xisaabaadka qadada ardayda inay qaadaan baaqyo taban, waana mas'uuliyadda waalidiinta/mas'uuliyiinta inay hubiyaan in lacag ku filan lagu shubo akoonnada carruurtooda. Marka hadhaaga hoos loo dhigo ilaa \$5.00, degmadu waxay u soo diri doontaa ogaysiis miisaan yar waalidka/masuulka. Ardayda waxaa lagu dhiirigelinayaa inay bixiyaan kharashka cuntada dhowr toddobaad ka hor. Lacagta waa in la siiyaa xisaabiyaha xafiiska.

Haddii ardaygu aanu haysan lacag uu ku bixiyo cuntada, ardaygu waa la siin doonaa waxaana lagu dalacayaa ikhtiyaarka xaddidan ee "cuntada sharafta leh", sida sandwich cad.

Ardayda u qalanta cuntada bilaashka ah looma diidi doono cunto la soo celin karo, xataa haddii ay ka heleen dheelitirnaan xun oo ay ka soo iibsadeen cunto kale. Shaqaalaha dugsigu waxa laga yaabaa inay ka mamnuucaan arday kasta inay ku dallacaan la-carte ama alaab kale haddii aanay gacanta ku hayn lacag caddaan ah ama akoonkoodu leeyahay baaqi taban.

Haddii ardaygu si isdaba joog ah u waayo lacag uu ku iibsado cunto, uusan cunto ka soo qaadan guriga, oo uusan ku jirin barnaamij cunto bilaash ah, degmadu waxay isticmaali doontaa agabkeeda iyo xiriirkeeda si ay u ilaaliso caafimaadka iyo badbaadada ardayga. Ku guuldareysiga ama diidmada waalidiinta ama dadka ardayda masuulka ka ah inay cunto siiyaan ardayda waxa laga yaabaa inay u baahdaan warbixinta khasabka ah ee wakaalada ilaalinta ilmaha sida uu sharcigu farayo.

Uruurinta Daynta Lacag-Cuntada ee Xad-gudubka ah

Degmo dugsiiyeedka waxa looga baahan yahay in ay samayso dadaal macquul ah si ay u ururiso kharashka cuntada ee aan la bixin. Maamulaha dhismaha ama qofka loo magacaabay wuxuu la xiriiri doonaa qoysaska kharashka cuntada ee aan la bixin wuxuuna mar kale ku wargelin doonaa helitaanka barnaamijka cuntada bilaashka ah iyo kan la dhimay iyo/ama wuxuu dejin doonaa qorshayaasha lacag bixinta iyo taariikhaha kama dambaysta ah taleefan, iimayl, ama isgaarsiin kale oo qoraal ama af ah. Haddii dadaalladan ururintu ay guul-darraystaan, degmada dugsigu waxa laga yaabaa inay raacdo habab kasta oo kale oo ay ku ururiso deynta dembiilayaasha ah sida sharcigu oggool yahay. Dadaallada ururinta ayaa laga yaabaa inay sii socdaan illaa sannad dugsiiyeedka cusub.

Ogeysiiska ku saabsan midab takoorka

Sida waafaqsan sharciga federaalka iyo siyaasadda Waaxda Beeraha ee Mareykanka, hay'addan waxaa laga mamnuucay takoorka ku salaysan jinsiyadda, midabka, asalka qaranka, jinsiga, da'da, naafanimada, ama aargoosiga ama aargoosiga hawlihii hore ee xuquuqda madaniga ah ee barnaamij kasta ama hawl kasta oo ay qabatay ama maalgelisay USDA. Si aad u gudbiso cabasho ku saabsan takoorka barnaamijka, buuxi Foomka Cabashada Takoorka Barnaamijka USDA, (AD- 3027) oo laga helo khadka tooska ah: iyo xafiis kasta oo USDA ah, ama qor warqad loo diray USDA oo ku qor warqadda dhammaan macluumaadka lagu codsaday foomka. Si aad u codsato nuqul ka mid ah foomka cabashada, wac (866) 632-9992. Foomkaaga ama warqaddaada la buuxiyay u gudbi USDA adigoo:

(1) Mail: U.S. Department of Agriculture, Office of the Assistant Secretary for Civil Rights,

Dadka naafada ah ee u baahan hab kale oo isgaarsiineed oo loogu talagalay macluumaadka barnaamijka (tusaale ahaan farta indhoolaha, far waaweyn, cajalad maqal ah, Luqadda Calaamadaha Mareykanka, iwm.), waa inay la xiriiraan degmada dugsiga. Dadka dhegoolaha ah, kuwa dhegaha adag ama kuwa qaba naafonimada hadalka waxay la xiriiri karaan USDA iyagoo adeegsanaya Adeegga Gudbinta Federaalka (800) 877-8339. Intaa waxaa dheer, macluumaadka barnaamijka waxaa laga yaabaa in lagu heli karo luqado aan ahayn Ingiriisi.

Nidaamka Fayoqabka Dugsiga

Degmo dugsiiyeedka waxaa ka go'an in ay bixiso jawi dugsi oo kor u qaada waxbarashada iyo horumarinta fayoobida nolosha oo dhan. Yoolalka lagu qeexay siyaasaddan ayaa la go'aamiyay oo la doortay ka dib markii la eegay lana tixgeliyey xeeladaha caddaynta ku salaysan.

1. Yoolalka Horumarinta Nafaqada iyo Waxbarashada

- a. Degmadu waxay kor u qaadi doontaa xulashooyinka cuntada iyo cabitaanka caafimaadka leh ee dhammaan ardayda, iyo sidoo kale waxay dhiirigelin doontaa ka qaybgalka barnaamijyada cuntada dugsiga iyadoo la adeegsanayo habab sida hirgelinta farsamooyinka dhiirrigelinta cuntada caafimaadka leh ee ku salaysan caddaynta iyada oo loo marayo barnaamijyada cuntada dugsiga iyo kor u qaadista cuntooyinka iyo cabitaannada buuxiya ama ka sarreeya heerarka nafaqada ee USDA Smart Snacks ee Dugsiga.
- b. Manhajka caafimaadka waxa ku jiri doona macluumaad ku saabsan nafaqada wanaagsan iyo caadooyinka nolosha caafimaadka leh.
- c. Macallimiintu waxay ku dari doonaan macluumaadka ku saabsan nafaqada iyo fayoobaanta manhajka fasalka sida ugu habboon.
- d. Degmadu waxay la kaashan doontaa hay'adaha guud iyo kuwa gaarka ah si kor loogu qaado fayoobida ardayga.
- e. Biyaha ayaa la siin doonaa ardayda inta uu socdo maalinta dugsiga.

2. Ujeedooyinka Dhaqdhaqaaqa Jirka

- a. Manhajka dugsiga degmada waa in ay ku jiraan tilmaamo ku saabsan dhaqdhaqaaqa jireed iyo caadooyinka nolol caafimaad leh.
- b. Ardayda waxaa lagu dhiirigelin doonaa inay ka qaybqaataan dhaqdhaqaaqyada jimicsiga inta lagu jiro maalinta dugsiga waxaana la siin doonaa fursado ay sidaas ku sameeyaan.
- c. Degmadu waxay ku dhiirigelinaysaa waalidiinta iyo mas'uuliyiinta inay taageeraan ka qaybgalka carruurtooda ee dhaqdhaqaaqa jirka, inay noqdaan dad ku dayasho mudan, iyo inay ku daraan dhaqdhaqaaqa jirka dhacdooyinka qoyska.

3. Hadafyada Hawlaha Kale ee Ku Salaysan Dugsiga ee Loogu Nashqadeeyay in kor loogu qaado Fayoobida Ardayga

- a. Degmadu waxay ka qaybqaadan doontaa barnaamijyada nafaqaynta ilmaha ee gobolka iyo dawladda dhexe sida ugu habboon.
- b. Degmadu waxay siin doontaa horumarinta xirfadda, taageerada, iyo agabka shaqaalaha ee ku saabsan fayoaqabka ardayga.
- c. Ardayda waxa la siin doonaa wakhti ku filan oo ay ku cunaan cuntooyinka dugsigu bixiyo.
- d. Qolalka qadada ee degmadu waxay noqon doonaan kuwo soo jiidasho leh oo iftiin fiican leh.
- e. Degmadu waxay u oggolaan doontaa hay'adaha kale ee la xiriira caafimaadka inay u isticmaalaan xarumaha iskuulka hawlaha sida xarumaha caafimaadka iyo baaritaannada ilaa inta hawluhu ay buuxinayaan shuruudaha degmada iyo shuruudaha isticmaalka xarumaha.
- f. Degmadu waxay la wadaagi kartaa shakhsiyaadka ama hay'adaha kale ee bulshada si ay u taageeraan hirgelinta nidaamka.
- g. Degmadu waxay ku dadaali doontaa inay siiso dhammaan ardayda nasasho jimicsi, nasasho ardayda dugsiga hoose, iyo waxqabadyada ka hor iyo ka dib dugsiga, iyo sidoo kale inay ku dhiirrigeliso ardayda inay isticmaalaan gaadiid firfircoon (lug, baaskiil wadid, iwm.)
- h. Degmadu waxay isticmaali doontaa xeelado caddayn ku salaysan si ay u horumariso, u qaabayso, oo ay u taageerto fayoaobida ardayga.

4. Heerarka iyo Tilmaamaha Nafaqada ee Dhammaan Cuntooyinka iyo Cabbitaannada laga iibiyo Ardayda ku jirta Xarunta Dugsiga iyo inta lagu jiro Maalinta Dugsiga

- a. Degmadu waxay hubin doontaa in ardaygu heli karo cuntooyinka iyo cabbitaannada ay la kulmaan sharciyada federaalka, gobolka iyo deegaanka iyo tilmaamaha ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn:

i. USDA Qadada Dugsiga Qaranka iyo Heerarka nafaqeynta Quraacda Dugsiga

ii. USDA Smart Snacks ee heerarka nafaqeynta dugsiga.

- b. Degmadu waxay ardayda siin doontaa noocyo kala duwan oo cunto iyo cabitaan ah oo ku habboon da'da, oo leh miro, khudaar, iyo badar dhan oo loogu talagalay in lagu daboolo baahiyaha nafaqada ee ardayda iyadoo loo eegayo baahiyaha kalooriga si kor loogu qaado caafimaadka ardayda loona yareeyo cayilka carruurnimada.

5. Heerarka Dhammaan Cuntooyinka iyo Cabbitaannada La Bixiyo, Laakin Aan Laga iibin Ardayda Inta Lagu Jiro Maalinta Dugsiga

Degmadu waxa laga yaabaa inay bixiso liis fikrado xisbi caafimaad qaba ama cunto iyo cabitaan beddel ah oo waalidiinta, macalimiinta, iyo ardayda loogu talagalay xafladaha fasalka, abaal-marin iyo dhiirigelin, ama cunto fudud fasalka. Degmadu waxay niyad jabisaa isticmaalka cuntada iyo cabbitaannada abaal-marin ahaan ama dhiirrigelinta waxqabadka ama dhaqanka.

6. Suuqgeynta Cuntada iyo Cabitaanka

Suuq-geynta iyo xayaysiinta ayaa kaliya loo ogol yahay dhulka dugsiga ama hawlaha dugsiga ee cuntooyinka iyo cabitaanada buuxiya ama ka sarreeya USDA Smart Snacks ee heerarka nafaqeynta dugsiga, marka laga reebo sida soo socota:

- a. Shuruuddani ma khusayso suuq-geyned ka dhaca dhacdooyinka saacadaha dugsiga ka baxsan sida ciyaaraha dugsiga ka dib ama dhacdooyin kale, oo ay ku jiraan dhacdooyinka lacag ururinta dugsiga.
- b. Degmadu isla markiiba kuma beddeli doonto looxyada cuntada, qaboojiyeyaasha, dahaarka saxaaradaha, koobabka cabitaanka, iyo qalabka kale ee adeegga cuntada sawirro aan waafaqsanayn badeecooyin ama calaamado si ay u hoggaansamaan shuruudaha nafaqada ee cusub ee USDA Smart Snacks in Schools. Dhammaan alaabooyinka horay loo soo iibsaday waa la isticmaali doonaa, iyo dhammaan qandaraasyada jira waa la sharfin doonaa.
- c. Dhammaan qalabka hadda muujiya agabka suuqgeyn ee aan waafaqsanayn lama saari doono ama lama beddeli doono (tusaale, boodhka dhibcaha ee leh astaanta Coca-Cola). Si kastaba ha ahaatee, maadaama degmadu ay dib u eegis ku sameyneyso oo ay tixgelineyso qandaraasyada cusub, iyo marka looxyada dhibcaha ama qalabka kale ee waara la beddelo ama la cusbooneysiyo waqti ka dib, alaab kasta oo la suuq geeyo oo la xayaysiiyo waxay buuxin doontaa ama ka badan doontaa heerarka nafaqada ee USDA Smart Snacks ee Dugsiga.

7. Ka-qaybgalka Dadweynaha

Waalidiinta, ardayda, wakiillada hay'adda cuntada dugsiga, macallimiinta, xirfadlayaasha caafimaadka dugsiga, xubnaha guddiga, maamulayaasha dugsiga, iyo xubnaha dadweynaha guud waa in loo oggolaadaa inay talo soo jeedintooda siiyaan degmada dugsiga inta lagu jiro habka ansixinta iyo dib u eegista siyaasadda caafimaadka.

8. Cuntooyinka tartanka ku jira (Waxa ku jira Cunto iyo Cabbitaannada lagu iibiyo Mashiinnada Iibka, Bakhaarka Dugsiga, iyo Lacag-ururinta)

- a. Qeexitaanada: Cunto tartan leh" macnaheedu waa dhammaan cuntooyinka iyo cabbitaannada marka laga reebo cuntooyinka lagu magdhabo barnaamijyada ay oggolaatay Xeerka Qadada Dugsiga Qaranka ee Richard B. Russell iyo Xeerka Nafaqada Carruurta ee 1966 oo laga heli karo iib ardayda ku sugan xerada dugsiga inta lagu jiro maalinta dugsiga. Ujeedada hirgelinta heerarka cuntada ee tartanka, "maalinta dugsiga" macnaheedu waa muddada laga bilaabo saqda dhexe ka hor ilaa 30 daqiiqo ka dib dhammaadka maalinta rasmiga ah ee dugsiga.
- b. Ku dabaqitaan Marka laga reebo sida kale ee ay oggolaatay Waaxda Waxbarashada ee Nebraska (NDE) ama sharciga khuseeya, dhammaan cuntooyinka tartanka ah ee la iibiyo inta lagu jiro maalinta dugsiga waa inay buuxiyaan Heerarka Cunnooyinka Fudud ee USDA iyo heerarka nafaqada ee laga helo 7 CFR §210.11. Xayiraadaha cuntada tartanka ah laguma dabaqi karo cuntada la iibiyo saacadaha aan dugsiga ahayn, dhammaadka usbuuca, iyo dhacdooyinka lacag ururinta ee ka baxsan xerada sida dhimista inta lagu jiro dhacdooyinka ciyaaraha dugsiga ka dib, ciyaaraha dugsiga ama riwaayadaha; ama cuntooyinka badan ee loo iibiyo isticmaalka guriga. (Tusaale ahaan: pizzas la qaboojiyey, tubbada cajiinka buskudka, iwm.)

- c. Ka-dhaafitaannada lacag-ururinta. Ka dhaafid gaar ah ayaa loo ogol yahay iibinta cuntada iyo/ama cabitaanada aan buuxin heerarka cuntada tartanka sida loogu baahan yahay qaybtan ujeedada samaynta lacag ururin aan joogto ahayn oo dugsigu kafaalo qaado. Lacag ururinta sida gaarka ah looga dhaafay waa in aysan dhicin in ka badan inta jeer ee ay qeexday NDE inta lagu jiro xilliyada ay dugsiyadu ku jiraan casharrada. Ma jiro cunto ururin gaar ah oo laga dhaafay cunto ama cabitaanno lagu iibin karo tartanka cuntada dugsiga ee aagga adeegga cuntada inta lagu jiro adeegga cuntada.
- d. Ka-dhaafitaannada kale. Keliya ee kale ee nafaqeynta laga dhaafo shuruudaha cuntada ee tartanka ah waa kuwa laga helo 7 CFR §210.11.
- e. Xaddidyada Kale. Cunto tartan ah laguma iibin karo carruurta meel kasta oo dugsiga ah laga bilaabo nus saac ka hor quraacda iyo/ama adeegga qadada ilaa nus saac ka dib adeegga cuntada haddii aan dhammaan dakhliga la kasbado inta lagu jiro waqtiyadan loo gudbin barnaamijka nafaqada dugsiga.

9. Qiimaynta Saddexaad

Guddiga dugsigu waa in ay qiimeeyaan oo ay dib u eegaan siyaasaddan ugu yaraan saddexdii sanaba mar si loo go'aamiyo:

- a. U hoggaansanaanta siyaasaddan;
- b. Sida siyaasaddani u barbar dhigto siyaasadaha fayoaqabka ee moodeelka NDE;
- c. Horumarka laga gaaray gaaritaanka yoolalka siyaasaddan.

Guddiga dugsiga ayaa cusbooneysiin doona ama wax ka beddeli doona siyaasaddan sida ugu habboon.

10. Ogeysiinta Dadweynaha

Marka laga soo tago in la aqoonsado mowduuca ku jira ajandaha shirka sida uu qabo Xeerka Kulamada Furan, degmada dugsigu waxay ugu yaraan sannad kasta ogeysiis ku saabsan siyaasaddan siin doontaa dadweynaha iyo daneeyayaasha kale ee lagu aqoonsaday siyaasaddan iyadoo la adeegsanayo mid ama in ka badan oo ka mid ah hababka soo socda: Boggeeda, joornaalkeeda, buug-gacmeedka ardayda iyo shaqaalaha, xayaysiisyada wargeysyada, dirista tooska ah, boostada elektarooniga ah, iyo dhajinta dadweynaha.

Marka laga soo tago in la aqoonsado mowduuca ku jira ajandaha shirka sida uu qabo Xeerka Kulamada Furan, degmada dugsigu waxay bixin doontaa ogeysiis ku saabsan Qiimaynta Saddex-sanadlaha ah iyo warbixinnada horumarka ee ku aaddan gaaritaanka yoolalka siyaasaddan iyadoo la adeegsanayo mid ama in ka badan oo ka mid ah hababkaas oo kale.

11. Diiwaangelinta

Degmadu waxay hayn doontaa diiwaanada si ay u diiwaangeliso u hoggaansanaanta shuruudaha siyaasadda fayoaqabka ee xafiiskeeda dhexe.

12. Mas'uuliyadda Hawleed

Kormeeraha guud ayaa mas'uul ka ah iskudubaridka fulinta siyaasaddan iyo la socodka horumarka degmada si loo gaaro yoolalka loo dejiyay nidaamkan. Kormeeraha guud ayaa si joogto ah uga warbixin doona guddiga horumarka degmadu ka samaysay hirgelinta nidaamkan.

* Istaraatiijiyadahani waxaa ka mid ah, laakiin aan ku koobnayn, kuwa lagu xusay Siyaasadda Ladnaanta Qaabka ee Isbahaysiga Jiilka Caafimaadka qaba (La cusbooneysiinay Juun 2020 si loo Muujiyo Xeerka Kama Dambeysta ah ee USDA) oo laga helay. <https://api.healthiergeneration.org/resource/2>.

Ururada Qarsoon (Xeerka 5046)

Ururada qarsoodiga ah waa mamnuuc. Mas'uuliyiinta dugsigu uma oggolaan doonaan qof ama wakiil ka tirsan urur noocaas ah inuu soo galo dhulka dugsiga ama dhismayaasha dugsiga si uu u degdego ama

ugu qanciyo ardayda inay ka qayb qaataan walaaltinimo, bulsho ama urur qarsoodi ah.

Maareynta Is-Maareynta Sonkorowga ama Neefta/Anfilaxiska (Xeerka 5053)

Iyadoo ku xiran siyaasadda dugsiga, degmada dugsigu waxay la shaqayn doontaa waalidka ama mas'uulka iyagoo la tashanaya dhakhtar si loo sameeyo qorshe maamul caafimaad oo loogu talagalay ardayga qaba sonkorowga, neefta, ama anaphylaxis iyadoo ku xiran siyaasadda dugsiga. Waalidiinta doonaya inay sameeyaan qorshahan waa inay la xiriiraan kalkaalisada dugsiga.

Sigaarka, Tubaakada, iyo "Sigaarka E-sigaarka" (Xeerka 3016)

Sigaar cabista, oo ay ku jiraan isticmaalka sigaarka, sigaarka, ama waxyaabaha kale ee tubaakada ama tubaakada laga soo saaro; alaabada uumiga ama nidaamyada keenista nikotiinta elektaroonigga ah; alaabada kale ee nikotiinta; ama wax kasta oo kale oo u eg ama ku dayasho leh, waxaa loo ogol yahay hantida dugsiga oo keliya meelaha gaarka ah ee loo qoondeeyay.

Eeyaha wax uriya (Xeerka 3045)

Guddiga waxbarashadu wuxuu ogaaday in haysashada daroogada sharci darrada ah iyo waxyaabaha kale ee sharci darrada ah ee lagu sameeyo iskuulka ay tahay sharci darro, ay carqaladeynayso geeddi-socodka waxbarashada, ay waxyeello u leedahay ardayda iyo shaqaalaha, ayna ka soo horjeedo danaha degmada iskuulka. Sidaas awgeed, si loo yareeyo joogitaanka walxahan ee dhulka dugsiga, maamulka waxa loo fasaxay in uu isticmaalo eeyaha wax uriya sida uu dhigayo hab-maamuuska lagu dajiyay siyaasaddan.

Hab-maamuuska Isticmaalka Ey Wax-uriya

1. Kormeeraha guud, ama maamulaha dhismaha oo haysta ogolaanshaha kormeeraha, waxa laga yaabaa inuu bilaabo isticmaalka eeyaha wax uriya ee sida gaarka ah u tababaran si ay u sameeyaan kormeer.
2. Maamulka ayaa la xiriiri doona bixiyaha canine iyo/ama hay'adda fulinta sharciga ee ku habboon si ay u qorsheeyaan isticmaalka eey wax wax uriya ama eeyaha. Maamulku waa inuu uga baahan yahay bixiyaha dammaanad qaadka in eeyaha wax wax uriya ee lagu isticmaalo dugsiga si sax ah loo tababaray, oo ay codsan karaan caddaynta tababarka iyo/ama caddaynta eeyaha. Marnaba dugsiga degmada uma oggolaan doono eyga wax uriya inuu qofna uririyo.
3. Kormeeraha guud ama haddii uu magacaabo kormeeraha, maamulaha dhismaha, iyo wakiilada sharci fulinta ama bixiyaha canine ayaa ka hadli doona qorshaha gaarka ah ee meelaha la kormeerayo. Qorshuhu wuxuu ku lug yeelan karaa mid kasta ama dhammaan dhismayaasha dugsiga, baabuurta goobta baarkinka dugsiga, ama meelaha kale ee ardayda iyo baabuurta la dhigto dugsiga saacadaha dugsiga ama ka dib.
4. Haddii kormeerka loo muddeeyay maalin uu dugsigu furmayo, ardayda iyo shaqaalaha waxa lagu wargelin doonaa habka ciwaanka dadweynaha, waxaana lagu tilmaami doonaa inay ku sugnaadaan qolkooda ilaa laga helayo tilmaamo dheeraad ah.
5. Inta lagu jiro kormeerka, maamulayaashu waxa ay ku meelayn karaan shaqaalaha meelaha loo qoondeeyay sida loo arko inay ku habboon yihiin si ay uga caawiyaan habsami u maaraynta kormeerka.
6. Marka kormeerka la dhameeyo, ardayda iyo shaqaalaha waxaa lagu wargelin doonaa nidaamka ciwaannada dadweynaha, waxaana looga mahadcelin doonaa wadashaqeyntooda.
7. Haddii eyga wax wax uriya uu sheego, digniintu waxay noqon doontaa sabab macquul ah oo maamulku ku sameeyo baaritaanka hantida. Haddii eeyga wax uriya uu ku wargaliyo gaadhi ku yaala barxadda dugsiga, mulkiiluhu waxa laga rabaa inuu furo albaabbada iyo jirrida baabuurka si loo baaro gudaha gaadhiga. Haddii mulkiiluhu diido inuu furo baabuurka, arrinta waxaa lagu wareejin doonaa hay'adaha fulinta sharciga. Milkiilaha waxaa lagu qaadi doonaa tallaabo anshaxeed sida ku qeexan siyaasadda guddiga iyo/ama ardayga ama buug-gacmeedka shaqaalaha

ama sida kale ee sharcigu u oggol yahay. Tan waxaa ku jiri kara anshax-marinta diidmada adeecida awaamiirta maamulka.

8. Wax kasta oo daroogo sharci darro ah ama wax sharci darro ah oo laga helo dhulka dugsiga, ha ahaato miis, armaajo, baabuur, ama meel kale oo ku taal dhulka dugsiga, waa la qaadi doonaa oo loo gudbin doonaa hay'adaha fulinta sharciga. Waalidka ardayga waa lala xiriiri doonaa. Milkiilaha waxaa lagu qaadi doonaa tallaabo anshaxeed sida ku qeexan siyaasadda guddiga iyo/ama ardayga ama buug-gacmeedka shaqaalaha ama sida kale ee sharcigu u oggol yahay.
9. Dhammaadka kormeerka, saraakiisha dugsiga waxay la hadli doonaan bixiyaha canine iyo/ama mas'uuliyiinta fulinta sharciga ee ku lug lahaa kormeerka si ay dib ugu eegaan natiijooyinka kormeerka. Maamulka ayaa laga yaabaa inuu oggolaado kormeer kasta oo dabagal ah ama tallaabo kale oo loo arko inay habboon tahay.

Ogeysiinta Ardayda iyo Shaqaalaha

Ardayda iyo shaqaalaha waa in lagu wargeliyaa siyaasadda degmada ee ku saabsan isticmaalka eeyaha wax uriya sida ugu dhakhsaha badan ee suurtoogalka ah ka dib qaadashada siyaasaddan. Intaa ka dib, ardayda iyo shaqaalaha waa in lagu wargeliyaa siyaasadda bilowga sannad dugsiiyeedka. Xeerkan iyo/ama iyadoo la adeegsanayo bixinta ku jirta buug-gacmeedka ardayga ama shaqaalaha, ardayda iyo shaqaalaha waxaa si gaar ah loogu wargelinayaa in:

1. Lockers waxaa laga yaabaa inay uriyaan eeyaha wax uriya wakhti kasta.
2. Baabuurta la dhigto guriga dugsiga waxa ursan kara eeyaha wax uriya wakhti kasta.
3. Fasalada iyo meelaha kale ee la wadaago waxaa laga yaabaa inay uriyaan eeyaha wax uriya wakhti kasta oo ardayda iyo shaqaaluhu aanay joogin.
4. Haddii la helo alaab kontarabaan ah nooc kastaba ha ahaatee, ardayga ama xubinta shaqaalaha ayaa laga qaadi doonaa tallaabo anshaxeed ku habboon.

Sasabasho

Wax lacag ah oo laga soo ururiyo ama laga dalbado ardayda degmada wax aan dugsii ahayn, marka laga reebo mashaariicda uu guddigu ansixiyo, lama ogola.

Tijaabada Habboon

Cabbirka Horumarka Waxbarashada (MAP) waxa la maamulaa sannad kasta fasallada K-11 si loo go'aamiyo suurtoogalnimada guusha ardayda ee guusha shakhsi ahaaneed. Natiijooyinka waxaa loo diraa guriga

Kaalmada Ardayga

Haddii ilmahaagu leeyahay wax waxbarasho, dhaqan, ama baahi shucuureed oo aad aaminsan tahay in aanay dugsiga wax ka qaban xaaladaha jira, fadlan la xidhiidh macalinka ilmahaaga. Haddii ay habboon tahay, macalinku waxa uu isugu yeedhi karaa Kooxda Kaalmada Ardayga (SAT). SAT waxay sahmin kartaa fursadaha iyo xeeladaha sida ugu wanaagsan u buuxin doona baahiyaha waxbarasho ee ardayga.

Kharashaadka Ardayda (Xeerka 5045)

Guddida Waxbarashada ee Dugsiyada Dadwaynaha Lexington waxay ansixiyaan Xeerka Kharashka Ardayga ee soo socda si waafaqsan Xeerka Oggolaanshaha Khidmadaha Ardayda Dugsiga Hoose iyo Sare ee Gobolka Nebraska.

Waa siyaasadda guud ee degmadu in ay bixiso wax-barid bilaash ah dugsiga si waafaqsan dastuurka Nebraska. Siyaasadda guud ee Degmadu waa in la bixiyo casharro bilaash ah oo loogu talagalay koorsooyinka ay u baahan yihiin Degmada, sharciga ama qawaaniinta gobolka, iyo kuwa lagu dabaqo dhibcaha ama darajooyinka, iyo in la siiyo shaqaalaha, xarumaha, qalabka, iyo agabka lagama maarmaanka u ah waxbarashadaas, iyada oo aan wax kharash ah ama khidmad ah la siin ardayda.

Degmadu waxay ardayda u qabataa waxqabadyo, barnaamijyo iyo adeegyo ka baxsan heerka ugu hooseeya ee waxbarashada bilaashka ah ee dastuuriga ah. Ardeyda iyo waalidiintooda ayaa taariikh ahaan gacan ka geystey dadaalka degmada si ay u bixiso waxqabadyada, barnaamijyada, iyo adeegyada. Siyaasadda guud ee degmadu waa inay sii waddo dhiirigelinta ilaa xadka sharcigu u ogolyahay, wax ku darsiga ardayda iyo waalidka si kor loogu qaado barnaamijyada waxbarasho iyo khibradaha ay bixiso degmadu. Sida uu dhigayo sharciga ogolaanshaha khidmadaha ardayda dugsiga hoose iyo sare, degmadu waxa looga baahan yahay inay dejiso habraacyada iyo siyaasadaha qaybaha gaarka ah ee kharashka ardayda. Degmadu waxay sidaas samaynaysaa iyadoo dejiisay waxyaabaha soo socda:

Khidmadaha la oggolaaday: Marka laga reebo sida halkan ku xusan, Degmadu waxay ka ururin kartaa khidmado ama lacago kale ardayda ama magaca, ama waxay ka codsan kartaa ardayda inay bixiyaan khidmado, agab, qalab gaar ah, dharka, ama agab gaar ah:

1. Ka qayb qaadashada hawlaha manhajka ka baxsan.
2. Kharashka gelitaanka iyo gaadiidka ee daawadayaasha ka qayb galaya hawlaha manhajka ka baxsan, oo ay ku jiraan tigidhada dhaqdhaqaaqa ee gelitaanka jaban ee waxqabadyada manhajka ka baxsan.
3. Kharashaadka waxbarashada dugsiga sare kadib.
4. Gaadiidka ardayda ee raacaya Neb. Rev. Stat. 79-241, 79-605, 79-611.
5. Nuqullada diiwaanka ardayga ama faylalka sida waafaqsan Neb. Rev. Stat. 79-2,104.
6. U soo celinta kharashkii degmada ee hantidii luntay, waxyeelaysay, ama burburisay
7. Dugsiga ka hor iyo ka dib ama adeegyada Pre-kindergarten ee la bixiyo sida waafaqsan Neb. Rev. Stat. 79-1104.
8. Dugsiga Xagaaga ama Dugsiga Habeenkii.
9. Barnaamijyada Quraacda, Qadada, iyo caanaha.
10. Siinta tabaruca ah ee ardayda qalabka gaarka ah iyo labbiska ee kooxaha waxqabadka ee la xusho, oo ay ku jiraan qalabka muusiga ee ka qaybgalka hawlaha manhajka ka baxsan.
11. Kharashyada la xidhiidha ikhtiyaarka (aan-amaahda ama darajooyinka) safarrada, dalxiisyada, ama hawlaha.

Qeexitaanno iyo Tilmaamo

Hawlaha manhajka ka baxsan: Taas macnaheedu waa hawlaha ardayda ama ururada ay kormeerto ama maamusho Degmadu, laakiin aan loo tirin qalin-jabinta, dhibcaha, ama horumarka u dhexeeya darajooyinka, iyo ka qaybgalku uu yahay mid ikhtiyaari ah oo aan si kale looga baahnayn Degmada Dugsigu.

Kharashyada Waxbarashada Dugsiga Sare: Tani waxay ka dhigan tahay kharashka waxbarashada iyo kharashyada kale ee la xidhiidha helitaanka buundooyinka machad dugsiga sare ka dambeeya. Koorso ay ardaydu ku helaan dhibcaha waxbarashada dugsiga sare iyo tan dugsiga sare labadaba, ama koorso la qaadanayo oo qayb ka ah manhajka dugsiga ee la ansixiyay ama qayb ka mid ah manhajka la dardargeliyay ama kala duwan ee la ansixiyay iyadoo la raacayo Neb. Rev. Stat. 79-1106, ilaa 79-1108.03, koorsada waa in lagu bixiyaa lacag la'aan waxbarashada, gaadiidka, buugaagta, ama ajuurada kale, marka laga reebo waxbarashada ama ajuurada kale ee la xidhiidha helitaanka credits ka machad sare.

Kharashka dheeriga ah ee ka qaybgalka: Degmadu waxay dejin kartaa oo ay ku dallaci kartaa kharashka ka-qaybgalka dhaqdhaqaaqa ugu yar ardayda ka qaybqaata hawlaha manhajka ka baxsan. Kharashyada waa in loo adeegsadaa in lagu dhimo kharashka qalabka iyo beddelka dharka lagama maarmaanka ah. Haddii kharashkan oo kale la dhaqan geliyo, siyaasada ka dhaafida khidmadda degmadu waa inay dhaqan galisaa ardayda iyo waalidiinta u qalma.

Ogolaanshaha dhacdooyinka ciyaaraha fudud, waxqabadyada, bandhigyada, iwm.: Ardayda waxaa laga yaabaa in laga qaado khidmad gelitaan ah ka qaybgalka dhacdooyinka ciyaaraha fudud, bandhigyada, qoob-ka-cayaarka, iyo xafladaha la midka ah ee ay maalgeliyaan dugsiyada ikhtiyaariga ah iyo kuwa ikhtiyaariga ah oo aan saameyn ku lahayn fasal ama dhibco kasta.

Nuqulada ama koobiyada faylasha ardayga: Ardaydu waxay mas'uul ka noqon doonaan kharash macquul ah, sida uu dejiyay Kormeeraha Guud, koobiyada qoraalada, galalka, iyo diiwaanada ardayga. Waalidka, masuulka, ama ardayga codsanaya nuqullada diiwaanada ayaa mas'uul ka ah kharashka taranka ama koobiyaynta si waafaqsan jadwalka kharashka. Lacag-bixinta looma isticmaali karo in waalidiinta ama ardayda looga hortago xuquuqdooda ah inay baaraan oo dib u eegaan faylasha ama diiwaannada ardayga, mana jiri doonto wax lacag ah oo lagu raadinayo ama lagu soo celinayo diiwaannada ardayga. Jadwalka ujrada waa in uu ogolaadaa in hal nuqul oo ah diiwaanada ama galalka la codsado lagu bixiyo lacag la'aan ilaa inta ay u baahan yihiin sharciyada federaalka ama gobolka.

U soo celinta hantida luntay ama dhaawacantay, ama ganaaxyada: Ardayda waxaa laga yaabaa in lagu soo oogo ganaax, ama dib u celinta maktabadda ama agabka la midka ah, waxyeelada xad dhaafka ah ee agabka la keenay dugsiga, ama buugaag ama agab lumay.

Iyadoo degmadu ay siin doonto ardayda isticmaalka tas-hiilaadka, qalabka, agabka, iyo agabka ay ku jiraan buugaagta, ardaydu waxay mas'uul ka yihiin sida habboon oo taxadar leh isticmaalka hantidaas. Ardayda iyo waalidiintooda ayaa mas'uul ka noqon doona bedelka macquulka ah ee hantida dugsiga kaas oo la geliyo daryeelka iyo luminta ardayga.

Marka ardayda la siiyo hanti dugsiga oo qiimo weyn leh oo si fudud u burburi karta, waalidiinta waxaa la siin doonaa ogeysiis hore oo ku saabsan mas'uuliyadda ardayga ee shayga, waalidiintana waxaa la siin doonaa fursad ay ku weydiistaan in ardayga aan la siin hantida.

Ciqaabaha: Ardayda ku guuldareysta inay bixiyaan khidmadaha ardayda ee dib u dhaca ama ganaaxyada waxaa laga yaabaa inay mutaan ciqaabo maamul oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn ka saarista xafladaha qalin-jabinta iyo qalin-jabinta ama hawlaha la xiriira, ka qaybgalka xafladda cashada, ka joojinta sannadlaha ah, ka qaybgalka hawlaha manhajka ka baxsan, iwm. Ardayda looma diidi karo shahaado, qoraal, ama credit koorsada shaqada koorsada sababtoo ah waxay ku guuldareystaan inay bixiyaan kharashaadka ama ganaaxyada ardayga ee ka daahay.

Dugsiga ka hor iyo ka dib ama adeegyada la siiyo ardayda xanaanada: Ardayda iyo waalidiintooda waxa laga yaabaa in lagu dalaco oo ay mas'uul ka yihiin khidmadaha looga baahan yahay ka qaybgalka barnaamijyada dugsiga ka hor iyo ka dib ee ay fasaxday degmadu haddii iyo marka kharashyadan la sameeyo. Degmadu mas'uul kama aha barnaamijyada ay maamulaan hay'adaha kale, kharashyada barnaamijyada noocan oo kale ah kuma xirna lacag dhaafis.

Dugsiga Xagaaga ama Dugsiga Habeenkii. Ardayda iyo waalidiintooda waxa laga yaabaa in lagu dalaco oo ay mas'uul ka yihiin khidmadaha looga baahan yahay ka qaybgalka barnaamijyada dugsiga ka hor iyo ka dib ee ay fasaxday degmadu haddii iyo marka kharashyadan la sameeyo. Ardaydu waxay sidoo kale mas'uul ka yihiin koorsooyinka waraaqaha, marka laga reebo kuwa ay Degmadu u ansixisay manhajka la ansixiyay ama sida loogu oggolaaday dhibcaha dugsiga sare oo qayb ka ah barnaamij la ansixiyay oo la dardargeliyay ama la kala soocay.

Dukaamada Dugsiga: Dukaamada dugsiga waa la ogol yahay waxaana laga yaabaa in loo sameeyo iibsashada cuntada, cabitaannada, iyo alaabta gaarka ah. Dukaanka dugsigu uma baahna inuu lahaado

joogitaan joogto ah, jireed waxaana laga yaabaa inuu ka koobnaado bixinta foomamka dalabka ee ardayda inay si ikhtiyaari ah alaab uga iibsadaan dugsiga ama iibiye kale.

Dharka looga baahan yahay koorsooyinka ama hawlaha la cayimay: Ardaydu waxay mas'uul ka yihiin inay qalabeeyaan oo xirtaan dharka aan takhasuska lahayn oo buuxiya shuruudaha iyo tilmaamaha guud ee dharka iyo qurxinta degmada, iyo sidoo kale tilmaamaha qurxinta iyo dharka ee ay dejisay dugsiga, dhismaha, ama barnaamijyada uu ardaygu ka qayb galo ama ardaydu ka qayb qaataan. Ardaydu waxay sidoo kale mas'uul ka yihiin inay qalabeeyaan oo xirtaan dhar aan takhasus lahayn oo si macquul ah ula xiriiira barnaamijka, koorsooyinka iyo hawlaha ay ardaydu ka qayb qaataan halkaas oo dharka loo baahan yahay uu qeexayo maamulaha ama macallinka mas'uulka ka ah barnaamijka, koorsada, ama hawsha. (Dharka jimicsiga, kabo ku habboon jimicsiga iwm.)

Degmadu waa inay siisaa ama u diyaarisaa ardayda qalabka badbaadada iyo dharka sida sharcigu u baahan yahay, gaar ahaan qalabka ilaalinta indhaha ee tayada warshadaha ku habboon ee loogu talagalay koorsooyinka waxbarashada ee xirfadaha, farsamada, farshaxanka warshadaha, fasallada la xiriiira kiimikada ama kiimikada kuwaas oo ku lug leh soo-gaadhista biraha dhalaalay ee kulul, shiididda, jarista, rogidda, qaabaynta, jarista, shiididda, ama shaabadaynta agab kasta oo adag, daaweynta kulaylka, hagaajinta, ama dab-shiididda birta ama agab kale, alxanka gaaska ama korontada, ama noocyada kale ee hababka alxanka, dayactirka ama adeegga baabuur kasta, walxaha caustic ama qarxa, dareeraha kulul ama adag, shucaaca waxyeelada leh, ama khataro kale oo la mid ah. Maamulayaasha dhismaha waxaa la farayaa inay hubiyaan in qalabka noocaas ah laga heli karo fasallada iyo goobaha ku habboon, in macallimiinta la farayo inay ardayda baraan isticmaalka aaladahaas iyo inay hubiyaan in ardaydu ay u isticmaalaan aaladaha sida loogu baahdo, ardayduna ay mas'uul ka yihiin inay raacaan tilmaamahaas oo ay u isticmaalaan aaladaha sida loogu talagalay.

Alaabta looga baahan yahay mashaariicda koorsada: Ardayda waxaa laga yaabaa in la weydiiyo inay ku deeqaan ama ay keenaan agabka looga baahan yahay mashaariicda koorsada, halkaas oo, marka la dhammeeyo, mashruucu uu noqdo hantida ardayga ama kuwa matalaya agabka ka baxsan kan uu dugsigu bixiyo si loo dhammaystiro shuruudaha. Bixinta agabkaas looma baahna oo degmadu waa in ay keentaa agab ku filan oo ku filan dhamaystirka mashruuc kasta oo looga baahan yahay credit ama darajo. Degmadu loogama baahna inay bixiso darajo gaar ah ama heerka agabka.

Qalabka Muusiga: Ardayda waxaa laga yaabaa in looga baahdo inay bixiyaan qalabka muusiga si ay uga qaybqaataan koorsooyinka muusiga ikhtiyaariga ah ama waxqabadyada aan ahayn manhajka ama waxqabadyada manhajka ka baxsan. Ardaydu waxay heli karaan ikhtiyaarka ah inay isticmaalaan qalabka muusiga ee degmada dugsiga. Haddii ardaygu doorto inuu isticmaalo qalabka degmada dugsiga waxa lagu qiimayn doonaa kharashka nadiifinta qalabka. Degmadu loogama baahna inay siiso nooc gaar ah oo qalab muusig ah arday kasta.

Ardayda dugsiga hoose ee heerar ku haboon ayaa laga yaabaa in la waydiiyo inay bixiyaan ama ku deeqaan, laakiin loogama baahna inay ku deeqaan qalabka muusiga (qalabka duubista ama bilowga band, iwm.) iyo buugaag muusik ama casharo ah oo la isticmaali karo.

Ilaalinta Burburka iPadka Ardayda waxaa looga baahan doonaa inay iibsadaan dugsiga ay bixiso ilaalinta burburka haddii ardaygu ku jiro dugsiga leh hindisaha 1:1 iPadka iyo haddii ardaygu rabo inuu iPadka u qaato guriga. Haddii iPadku waxyeelo gaaro ardaygu wuxuu mas'uul ka noqon doonaa 15% kharashka dayactirka iPadka. Ma jiro ka-dhaafitaan lagu dalbanayo ilaalinta burburka iPadka ama kharashka dayactirka.

Labiska iyo Qalabka Gaarka ah: Degmadu waxay guud ahaan siin doontaa oo siin doontaa ardayda

qalab iyo lebis gaar ah (direyska, suufka kubbadda cagta, koofiyadaha, iwm.) Ka qayb qaadashada hawlaha manhajka ka baxsan. Degmadu loogama baahna inay bixiso nooc qalab ama lebbis gaar ah, ama labbiska ama qalabka ka baxsan kuwa loo qoondeeyey sida caadiga ah lebbiska kooxda "guri iyo fog". Xubnaha kooxda, kuwa wax xoojiya, Waalidiinta, ama kuwa kale waxay rabi karaan inay iibiyaan ama ay raadsadaan inay iibsadaan oo ay bixiyaan dharka ama qalabka la xiriira; si kastaba ha ahaatee Degmada Dugsigu ma cunaqabatayso ama uma baahna dharka ka baxsan dharka caadiga ah mana qaadi doonto mas'uuliyad dhaqaale oo ku saabsan iibsiyada ikhtiyaariga ah. Ardayda ka qayb qaadata hawlaha manhajka ka baxsan iyo ciyaaraha waxaa laga filayaa inay bixiyaan kabo isboorti oo ku habboon, dharka hoose, qalabka afka lagu xidho marka loo baahdo, sharaabaadyo, shukumaano, naadiyada golf-ka, iyo galoofyada golf-ka, iyo kubadda jilicsan. Ardayda waxaa laga filayaa inay bixiyaan caddaynta caymiska loo baahan yahay. Ardayda waxaa laga yaabaa in la waydiiyo inay bixiyaan cunto u gaar ah safarada magaalada ka baxsan.

Ardayda ama waalidiinta u qalma sida waafaqsan sharciga ka-dhaafitaanka degmada waxay codsan karaan ka-dhaafitaanka kharash kasta oo ka qaybqaadashada alaabta aan soo sheegnay ee laga filayo ardayda. Labbis gaar ah, qalab, ama dirays ay bixiso degmadu waxa laga yaabaa in loo baahdo in lagu soo celiyo degmada dhamaadka xilli ciyaareedka ama marka ardaygu aanu ka qayb qaadanayn ciyaaraha ama dhaqdhaqaaqa.

Degmadu loogama baahna inay bixiso labbis gaar ah ama qalab ka baxsan heerka aasaasiga ah ee ay degmadu qeexday, loogamana baahna inay bixiso sumad gaar ah, qaab, ama dookh arday.

Muusiga codka iyo kooxaha waxqabadka: Ardayda waxaa laga yaabaa in la waydiiyo inay bixiyaan ama iibsadaan labbis gaar ah oo loogu talagalay kooxaha waxqabadka, ka dibna laga yaabaa inay sii wataan dharka. Ardayda ama waalidiinta u qalma sida waafaqsan sharciga ka-dhaafitaanka degmada waxay codsan karaan ka-dhaafitaanka kharash kasta oo ka qaybqaadashada alaabta aan soo sheegnay ee laga filayo ardayda. Labbis gaar ah, qalab, ama dirays ay bixiso degmadu waxa laga yaabaa in loo baahdo in lagu soo celiyo degmada dhamaadka xilli ciyaareedka ama marka ardaygu aanu ka qayb qaadanayn ciyaaraha ama dhaqdhaqaaqa. Degmadu loogama baahna inay bixiso lebbis gaar ah oo ka baxsan lebbiska ama lebbiska loo qoondeeyey heerka hawsha. Ardayda, Waalidiinta, Kor u qaadayaasha, ama kuwa kale waxay rabi karaan inay bixiyaan ama iibiyaan qalab dheeraad ah, qalab, ama dhar, laakiin Degmadu ma cunaqabatayso ama uma baahna dharka ka baxsan heerka caadiga ah mana qaadi doonto mas'uuliyad dhaqaale oo noocaas ah.

Hogaamiyeyaal, Ciidanka Calanka, Kooxaha Qoob ka ciyaarka, iwm.: Ardayda waxaa laga yaabaa in la waydiiyo inay bixiyaan ama iibsadaan labbis gaar ah oo loogu talagalay kooxaha waxqabadka, ka dibna laga yaabaa inay sii wataan dharka. Ardayda ama waalidiinta u qalma sida waafaqsan sharciga ka-dhaafitaanka degmada waxay codsan karaan ka-dhaafitaanka kharash kasta oo ka qaybqaadashada alaabta aan soo sheegnay ee laga filayo ardayda. Labbis gaar ah, qalab, ama dirays ay bixiso degmadu waxa laga yaabaa in loo baahdo in lagu soo celiyo degmada dhamaadka xilli ciyaareedka ama marka ardaygu aanu ka qayb qaadanayn ciyaaraha ama dhaqdhaqaaqa.

Degmadu loogama baahna inay bixiso lebbis gaar ah oo ka baxsan lebbiska ama lebbiska loo qoondeeyey heerka hawsha. Ardayda, waalidiinta, iyo kuwa kor u qaada ayaa laga yaabaa inay rabaan inay bixiyaan ama iibiyaan qalab dheeraad ah ama dhar, laakiin Degmadu ma cunaqabatayso ama uma baahna dharka ka baxsan dharka caadiga ah ama dharka mana qaadi doonto mas'uuliyad dhaqaale oo noocaas ah.

Naadiyada iyo ururada ardayda: Naadiyada iyo ururada ardaydu waxay filan karaan ardaydu inay bixiyaan khidmadaha, ama inay iibsadaan shaadhka ikhtiyaariga ah, iwm. ama ka qaybqaataan hawlaha u baahan bixinta ogolaanshaha ama kharashka. Ardayda iyo waalidiinta u qalma sida ku xusan qodobbada siyaasadda ka-dhaafitaanka Degmada waxay codsan karaan ka-dhaafitaan khidmadaha ka-qaybgalka, khidmadaha, ama kharashka hawlaha loo baahan yahay, shaadhka, iwm. ee naadiyada iyo

ururada iskuulku mamnuucay.

Waxbarashada Darawaliinta: Waxbarashada darawalnimada waa barnaamij ikhtiyaari ah oo ay bixiso degmadu si ay uga faa'iidaystaan ardayda iyo waalidiinta. Lacag ayaa laga yaabaa in lagu dalaco si loo dhimo kharashka Waxbarashada Darawaliinta inta lagu xagaaga, ama xiisadaha habeenkii dugsiga kadib. Wax ka dhaafid ah laguma dabaqi doono kharashka waxbarashada darawalka.

Kharashaadka qalin-jabinta: Si looga qaybqaato hawlaha qalin-jabinta ama bilowga ikhtiyaariga ah ama hawlaha la xiriira, waxaa laga yaabaa in kharash la galo, oo ay ku jiraan kireysiga ama iibsashada koofiyadaha iyo goonnada loo baahan yahay ka qaybgalka layliyada qalin-jabinta. Ardayda iyo waalidiinta u qalma waxay codsan karaan ka dhaafida kharashaadka qalin jebinta.

Safarrada gudaha: Safarrada gudaha ee la ansixiyay sida ku cad siyaasadda degmada ayaa loo tixgaliyaa kordhinta waxbarashada fasalka. Waalidiinta iyo/ama ardayda waxaa laga yaabaa in la waydiiyo inay ku deeqaan kharashka safarka, oggolaanshaha la xidhiidha safarrada, iwm, laakiin loogama baahna inay sidaas sameeyaan.

Imtixaan ikhtiyaari ah: Imtixaan ikhtiyaari ah ayaa laga yaabaa in la helo ama la siiyo ardayda sida PSAT, ACT, ama imtixaanada la midka ah ee la xidhiidha gelitaanka kulliyadda ama meelaynta. Tijaabooyinku waa ikhtiyaari waxaana laga yaabaa in kharash la dallaco. Wax ka dhaafid ah laguma dabaqi doono kharashaadka tijaabada.

Dhacdooyinka ama Hawlaha iyo Hawlaha Ikhtiyaarka ah ee kafaala-qaadayaasha dibadda: Ardayda doorta inay ka qayb qaataan dhacdooyinka ikhtiyaariga ah, hawlaha, safarrada, ama bandhigyada, kuwaas oo ay kafaalo qaadaan Kooxaha Booster, kooxaha waalidiinta, hay'adaha, shaqaalaha kaligood u dhaqma iyo kuwa ka baxsan cunaqabataynta dugsiga, ama dadka ka baxsan nidaamka dugsiga, waxay keeni karaan kharashyo khidmado ah, safar, gelitaan, cunto, iyo kharashyo kale oo la xiriira. Waa siyaasadda degmada in ka-qaybgalka dhacdooyinkan ama waxqabadyada noocaan ah ay tahay mid ikhtiyaari ah oo ka madaxbannaan filashada ama shuruudaha Degmada Dugsiga iyo Degmadu. Ma jiro ka-dhaafis dugsiyeedka khidmadaha ama kharashyada lagu dabaqi karo waxqabadyada kafaala-qaadayaasha dibadda. Ma jirto mas'uuliyad degmo oo ka jirta kafaalaqaadka, maalgelinta, xisaabinta, ama mas'uuliyadda hawlahaas.

Dhaqaale ururin: Xubnaha ardayda ee kooxaha ama nashaadaadka, waalidiinta, iyo dhiirigeliyayaasha waxa laga yaabaa in la waydiiyo inay ka qaybqaataan waxqabadyada lacag ururinta si loo dhimo qiimaha labbiska gaarka ah. Haddii ardayda laga filayo, oo ay si mutadawacnimo ah, uga qaybqaataan waxqabadyada dhaqaale ururinta, arday kasta oo ka qaybqaata waxa laga filayaa inuu si siman uga qaybqaato oo uu si siman u qaybsado wixii lacag ah ee la ururiyo.

Kharashka Ardayga: Degmadu waa in ay dhistaa Sanduuqa Lacagta Ardayga. Sanduuqa Lacagta Ardayga waa inuu ahaadaa Sanduuqa Degmada Dugsiga oo gaar ah kaas oo dhammaan lacagta laga ururiyo ardayda oo hoos yimaada Xeerka Ogolaanshaha Lacagta Ardayda ee Dugsiga Hoose iyo Sare laga dhigi doono meel lagu shubo lacagtaasna loo isticmaali doono ujeedooyinka laga soo ururiyey ardayda. Lacagaha hoos yimaada Xeerka Ogolaanshaha Khidmadaha Dugsiga Hoose iyo Sare waxay ka kooban yihiin lacag ardayda laga soo ururiyo: (1) Kharashaadka waxbarashada dugsiga sare, (2) Dugsiga xagaaga ama Dugsiga Habeenkii.

Xeerka Tanaasulka: Waa siyaasadda Dugsiyada Dadweynaha Lexington inay bixiyaan ka-dhaafitaannada ujrada si waafaqsan Xeerka Ogolaanshaha Khidmada Ardayga ee Dugsiga Hoose iyo Sare. Ardayda u qalanta qado dugsiyeed bilaash ah ama qiimo jaban oo hoos timaada Waaxda Beeraha ee

Mareykanka Barnaamijyada Nafaqada Carruurta waa in marka la codsado la siiyaa ka dhaafitaan khidmadaha ama kharashyada, ama la siiyaa agabka lagama maarmaanka ah, qalabka, ama dharka iyada oo aan wax kharash ah lagu darin sida ku xusan siyaasadda Degmada ee la ansixiyay. Ka qaybgalka barnaamijka qadada bilaashka ah ama la dhimay looma baahna si uu ugu qalmo ka dhaafida khidmadaha. Ardayda iyo waalidiintooda waa inay codsadaan ka-dhaafitaan khidmad ka hor ka-qaybgalka hawsha loo rabo ka-dhaafitaanka, iyo ka hor intaanay iibsan agab, lebbis, ama qalab.

Midaamka Qaybinta: Kormeeraha guud ama qofka loo igmaday waa inuu ku bixiyaa gelitaanka siyaasadda kharashka ardayda degmada iyada oo loo marayo buug-gacmeedka ardayga/waalidka/waxqabadka iyo mareegaha degmada. Buug-gacmeedka ardayga/waalidka/waxqabadka waa in ardayda lagu siiyaa qaab elegtaroonig ah ama qaab warqad ah, sida uu waalidku codsado, lacag la'aan.

Dhageysiga sannadlaha ah ee dadweynaha iyo aasaasida khidmadaha waa in ay qabtaan Guddiga Waxbarashada iyo wixii isbeddel ah ama dib-u-eegis lagu sameeyo sida ku cad xeerka.

Building/Grade	Program Description	General Description of Fee or Materials	Anticipated Cost
Grades PK-5	School Supplies (Suggested and requested for parent donation. Not required.)	Pencils, erasers, pens, glue, scissors, folders, notebooks, pencil box, markers, ruler, crayons, etc. Requested donation lists available from schools.	ELA - \$25
			Kindergarten - \$25
			1st Grade - \$35
			2nd Grade - \$35
			3rd Grade - \$45
			4th Grade - \$45
			5th Grade - \$50
Grades 5-8	Music Equipment	Recorders	\$7-15
	Miscellaneous Fees	Band Books	\$10
		PE athletic shoes with rubber soles	\$25
		Flash drive	\$10
		Ear buds	\$10
Grades 6-8	School Supplies (Suggested and requested for parent donation. Not required.)	Pencils, pens, erasers, glue, scissors, folders, notebooks, calculator, ruler, markers, highlighter, colored pencils, compass, paper, protractor, P.E. Shirt*, student agenda*, Requested donation lists available from school. (*may be purchased at school)	\$60
	Social Events Fees	Admission fees for school dances including homecoming and prom.	\$3-30
Grades 9-12	School Supplies (Suggested and requested for parent donation. Not required. Estimated expenses waiver applies.)	Pencils, pens, notebooks, calculator (depends on class), P.E. clothing, binders, etc. Requested donation lists available from school.	\$150
	Miscellaneous Fees	Senior Trip	\$700
		Special attire for performance groups related to classes	\$400
		Graduation and related expenses	\$200
		Field trips	\$15
		Per club dues, shirts, etc.	\$50
		Overdue library materials	\$0.05 per day with a \$5.00 maximum
			Overdue reserved materials \$0.24 per hour after 10:00 AM
		Copies for student use	\$0.25 per page color copy
			\$0.05 for black and white
		Post-secondary tuition or costs	As established by the school or college to be paid directly to the college, not normally to exceed \$1,000.00 per course.
		Students may be asked to periodically donate one or two boxes of Kleenex or similar tissues. Not required.	N/A
		Insurance co-pay for damaged computers/iPads	15% of damage
		Instrument Cleaning Fee	\$40
		Replacement of ID cards, lanyards, and/or holders	Maximum charge of \$8.00
		Temporary ID card	\$1

Building/Grade	Program Description	General Description of Fee or Materials	Anticipated Cost
		Graduation expenses related to Commencement exercises (cap, gown, tassel, etc. Does not include pictures, invitations, announcement, etc.)	\$50
		Driver's Education-Lexington Student	\$330
		Driver's Education-Non-Lexington Student	\$330
		Replacement of lost or damaged books or equipment	Actual cost depreciated proportionate to the anticipated life of the item. Damage due to vandalism or malicious destruction of property at full replacement cost.
		Summer or night school	\$150.00 per course
Districtwide	Food Service Fees	Elementary Lunch	\$1.70 daily
		Secondary Lunch	\$1.90 daily
		Elementary Breakfast	\$1.00 daily
		Secondary Breakfast	\$1.10 daily
		Reduced Lunch	\$0.40 daily
		Reduced Breakfast	\$0.30 daily
		Extra Milk	\$0.50/carton

Xanuunka Ardayga

Ardayda la ildaran xanuun daran oo muddo dhab ah ama la filayo ah oo ah lix bilood ama ka badan ayaa laga yaabaa inay xaq u yeeshaan hoy iyo taageero sida ku xusan Qaybta 504 ee Xeerka Dhaqancelinta ama Sharciga Shakhshiyaadka Naafada ah ee Waxbarashada. Dugsigu wuxuu siin doonaa hoy ardayda ku soo laabanaysa dugsiga ka dib maqnaansho dheer oo jirro awgeed, oo uu ku jiro kansarka carruurta, iyada oo loo marayo qorshaha 504 ama IEP, sida ku habboon. Qorshaha ardayga waxaa ku jiri doona degenaansho aan rasmi ahayn ama mid rasmi ah, wax ka beddelka manhajka iyo la socodka shaqaalaha caafimaadka ama tacliinta sida ay go'aamiyaan kooxda IEP ardayga ama guddiga 504. Waalidiinta iyo shaqaaluhu waxay ka qaybqaadan doonaan xidhiidh joogto ah oo ku saabsan baahida ardayga soo food saaray xaaladahan.

Ardayda dugsiga ku bukoota waxaa loo diri doonaa xafiiska dhismaha halkaasoo kalkaalisada dugsiga ama shaqaalaha kale ee dugsiga ay go'aamin doonaan jawaabta habboon. Marka ilmuhu aad u bukoon karo inuu sii joogo dugsiga, shaqaalaha dugsigu wuxuu la xidhiidhi doonaa waalidka (waalidiinta) ilmaha oo u diyaarin doona in ilmaha la soo qaado ama guriga loo diro. Haddii jirro ama dhaawac u baahan yahay daryeel caafimaad oo degdeg ah, saraakiisha dugsigu waa inay isku dayaan inay la xiriiraan waalidka(iinta) ilmaha wixii ku saabsan daawaynta ilmaha. Haddii waalidka aan lala xiriiri karin, mas'uuliyiinta dugsigu waxa laga yaabaa inay ilmaha daaweeyaan dhakhtar diyaar ah. Ardeyda muujisa calaamadaha cudurrada faafa waxaa loo diri karaa guriga, degmadu waxay u baahan kartaa

qoraal dhakhtar ka hor inta aysan u oggolaan ardaydaas inay ku soo laabtaan dugsiga.

Caymiska Ardayga (Xeerka 5025)

Degmada dugsigu maaha caymis bixiya badbaadada ardayda, waalidiintana waxaa lagu dhiirigelinayaa inay helaan caymis daboolaya baahiyaha daryeelka caafimaadka ee ardaydooda, oo ay ku jiraan caymiska masiibada ah ee dhaawacyada, kaas oo laga yaabo in la sii wado inta lagu jiro ciyaaraha fudud ama hawlaha kale ee manhajka ka baxsan. Degmo dugsiiyeedka ayaa laga yaabaa inay faafiso macluumaadka ku saabsan qorshayaasha caymiska ee ay diyaarka u yihiin inay waalidku u iibsadaan ardaydooda kuwa saddexaad.

Isticmaalka Internetka iyo Kumbuyuutarka Ardayga (Xeerka 5037)

Ardayda waxaa laga filayaa inay u isticmaalaan kombuyuutarada iyo internetka ilo waxbarasho ahaan. Nidaamyadan soo socda iyo tilmaamaha ayaa xukuma isticmaalka kombayutarada iyo internetka dugsiga.

I. Rajada Ardayga ee Isticmaalka Internetka

Isticmaalka la aqbali karo

1. Ardaydu waxay isticmaali karaan internetka si ay u sameeyaan cilmi-baaris ay macallimiintu u xilsaareen.
2. Ardaydu waxay isticmaali karaan internetka si ay cilmi-baaris ugu sameeyaan mashaariicda fasalka.
3. Ardaydu waxay isticmaali karaan internetka si ay u helaan macluumaadka ku saabsan dhacdooyinka hadda socda.
4. Ardaydu waxay isticmaali karaan internetka si ay cilmi-baadhis u sameeyaan hawlaha la xidhiidha dugsiga.
5. Ardaydu waxay u isticmaali karaan internetka ujeedooyin waxbarasho oo habboon.
6. Ardaydu ma tirtiri karaan, ma beddeli karaan ama ma samayn karaan wax aan la isticmaali karin qof kale galalka kombayutarka, barnaamijyada ama saxanadaha.
7. Ardaydu waa inaanay la wadaagin ereyadooda sirta ah ardayda kale, tabaruceyaasha dugsiga ama shakhsiyaad kale, mana isticmaali karaan, ama isku dayi karaan inay ogaadaan, furaha sirta ah ee isticmaale kale.
8. Ardaydu ma koobbi karaan, bedeli karaan ama ma wareejin karaan wax software ah ama dukumeenti ay bixiso degmada dugsiga, macallimiinta ama arday kale iyaga oo aan fasax ka haysan maamulaha nidaamka.

Isticmaalka la aqbali karo

1. Ardaydu waa inaanay isticmaalin kombuyuutarrada dugsiga si ay u helaan waxyaalaha fiisiga ah, qaamuuska ah, waxyeelada u leh carruurta, ama haddii kale aan ku habboonayn isticmaalka waxbarashada.
2. Ardaydu waa inaanay ku lug yeelan wax sharci darro ah ama hawlo aan habboonayn oo ku saabsan kombayutarrada dugsiga, oo ay ku jiraan soo dejinta iyo nuqul ka mid ah walxaha xuquuqda daabacan.
3. Ardaydu uma isticmaali karaan emaylka, qolalka sheekaysiga, fariimaha degdegga ah, ama noocyada kale ee isgaarsiinta elektaroonigga ah ee tooska ah kombiyuutarrada dugsiga ujeedo kasta oo aan la fasaxin ama sharci darro ah ama ku xadgudbaya siyaasadda ama tilmaamaha dugsiga.
4. Ardaydu ma isticmaali karaan kombuyuutarrada dugsiga si ay uga qaybqaataan xaraashka khadka tooska ah, ciyaaraha khadka ah ama nidaamka wadaagga mp3/mp4.
5. Ardaydu waa in aanay shaacin macluumaadka shakhsiyeed, sida magacyadooda, dugsigooda, ciwaanadooda, ama lambarada telefoonadooda meel ka baxsan shabakada dugsiga.

6. Ardaydu waa in aanay u isticmaalin kombuyuutarrada dugsiga xayaysiis ganacsi ama u doodid siyaasadeed nooc kastaba ha ahaatee iyada oo aan ogolaansho qoran laga helin maamulaha nidaamka.
7. Ardaydu ma daabici karaan boggaga internetka ee sheegaya inay matalaan dugsiga degmada ama shaqada ardayda dugsiga degmada iyada oo aan oggolaansho qoran laga helin maamulaha nidaamka.
8. Ardaydu ma qori karaan, ma soo saari karaan, ma soo saari karaan, ma koobi karaan, ma faafin karaan ama iskuma dayi karaan inay soo bandhigaan kood kasta oo kombiyuutar ah oo loogu talagalay inuu iskiis u nuqulo, waxyeelleeyo, ama si kale u carqaladeeyo waxqabadka xusuusta kombiyuutar kasta, nidaamka faylka, ama software-ka. Software-ka noocan oo kale ah ayaa inta badan loo yaqaan, laakiin kuma koobna, bug, virus, dirxi, ama Horse Trojan.
9. Ardaydu waa in aanay habayn ama cilad saarin kombiyuutarada, shabakadaha, daabacadaha ama qalabka kale ee la xidhiidha, marka laga reebo sida uu farayo macalinka ama maamulaha nidaamka.
10. Ardaydu ma qaadan karaan qalabka tignoolajiyada guriga (hardware ama software) iyaga oo aan fasax ka haysan maamulaha nidaamka.
11. Ardaydu maaha inay been abuuraan farriimaha emailka ah ama boggaga internetka.

II. Dhaqangelinta

Hababka Dhaqangelinta

1. Degmadu waxay la socotaa dhammaan isgaarsiinta internetka, isticmaalka internetka iyo qaababka isticmaalka internetka. Ardaydu xaq uma laha in ay si gaar ah u helaan isgaarsiin kasta oo internetka ah ama faylasha kale ee elektarooniga ah. Nidaamka kombiyuutarka waxaa iska leh degmada dugsiga. Sida hanti dugsiiyeed kasta, faylal kasta oo elektaroonik ah oo ku jira nidaamka waxa ay ku qasban yihiin in la baaro lana baaro wakhti kasta.
2. Degmadu waxay isticmaashaa cabbirka ilaalinta tignoolajiyada oo xannibaysa gelitaanka qaar ka mid ah bogagga internetka ee aan waafaqsanayn siyaasadda degmada dugsiga. Iisticmaalka caadiga ah ee intarneedka waxa uu isticmaalaa shaandheyn ku salaysan server-ka wakiil kaas oo eegaya boggaga aan manhajka la xidhiidhin.
3. Sababtoo ah dabeecadda tignoolajiyada shaandhaynta, shaandheynta ayaa mararka qaarkood laga yaabaa inay shaandhayso boggaga ku habboon cilmi-baarista ardayga. Maamulaha nidaamka ayaa laga yaabaa inuu meesha ka saaro cabbirka ilaalinta tignoolajiyada ee ardayga si uu u galo goob leh qiime waxbarasho oo sharci ah oo si khaldan loo xannibay.
4. Shaqaalaha degmada dugsigu waxa ay la socon doonan isticmaalka ardayda ee internetka iyaga oo u maraya kormeer toos ah iyo la socodka taariikhda isticmaalka internetka si loo xaqiijiyo dhaqan gelinta siyaasadda.

III. Cawaaqib xumada ka dhalan karta ku xadgudubka siyaasadan

Helitaanka nidaamka kombiyuutarka ee dugsiga iyo internetka waa mudnaan, ee maaha xuquuq. Ku xadgudbi kasta oo ku saabsan siyaasadda iyo xeerarka dugsiga waxay keeni kartaa:

1. Luminta mudnaanta kombuyuutarka;
2. Ka joojinta muddada gaaban;
3. Cayrin ama cayrin waqti-dheer ah si waafaqsan Sharciga Anshaxa Ardayga ee Nebraska; iyo
4. Anshaxa kale sida maamulka dugsiga iyo guddiga dugsigu waxay u arkaan inay ku habboon tahay.
5. Ardayda u adeegsata nidaamka kombuyuutarka dugsiga fasax la'aan iyo arrimo aan dugsii ahayn

waxa laga yaabaa inay dambiile galaan oo waa lagu oogi doonaa.

Xeerka Ilaalinta Qarsoonnimada ee Carruurta (COPPA)

Dugsigu ma oggolaan doono shirkadaha inay ka ururiyaan macluumaadka gaarka ah carruurta ka yar 13 jir arrimo ganacsi. Dugsigu wuxuu samayn doonaa dadaal macquul ah si uu u joojiyo xayeysiiska codsiyada kombayutarka waxbarashada.

Nidaamkani wuxuu u ogolaanayaa dugsiga inuu u dhaqmo sidii wakiil waalidiinta ururinta macluumaadka gudaha xaaladda dugsiga. Isticmaalka macluumaadka ardayda dugsigu waa ujeedooyin waxbarasho oo keliya.

Diiwaanka Ardayga (Xeerka 5016)

Xeerka Xuquuqda iyo Qarsoonaanta Waxbarashada Qoyska ("FERPA") ayaa siiya waalidiinta xuquuqo gaar ah oo ku saabsan diiwaanka waxbarashada ilmahooda. Xuquuqahan waxaa ka mid ah xuquuqda aad u leedahay inaad kormeerto oo aad dib u eegto diiwaanka waxbarashada ardayga 45 maalmood gudahood laga bilaabo taariikhda dugsigu helo codsi ku saabsan helitaanka; iyo xuquuqda aad u leedahay inaad codsato wax ka beddelka diiwaannada waxbarashada ardayga ee aad aaminsan tahay inaysan sax ahayn.

Haddii waalidiintu ay aaminsan yihiin in mid ka mid ah diiwaannada ardaygoda uu khaldan yahay, waa inay warqad u qoraan maamulaha dugsiga, si cad u aqoonsadaan qaybta diiwaanka ay rabaan in la beddelo, iyo inay caddeeyaan sababta ay u aaminsan yihiin inaysan sax ahayn. Haddi dugsigu go'aansado in aanu wax ka badalin diiwaanka sida la codsado, waxa uu ogaysiin doona waalidka go'aanka waxana uu kula talin doonaa xaq ay u leeyihiin dhagaysi ku saabsan codsiga waxka bedelka.

Macluumaadka Tusaha (Xeerka 5017)

FERPA iyo Sharciga Diiwaanka Dadweynaha ee Nebraska ayaa u oggolaanaya degmooyinka dugsiga inay sameeyaan "macluumaad hagaha" oo diyaar u ah dib u eegista marka ay codsadaan shakhsiyaadka aan dugsiga ahayn. Degmo dugsiiyeedku waa in ay soo bandhigtaa macluumaadka soo socda ee hagaha caadiga ah ee khuseeya arday kasta oo hore, hadda ama mustaqbalka kaas oo si joogto ah degmada uga diiwaan gashan jiray.

- Magaca iyo fasalka
- Cinwaanka
- Cinwaanka emailka
- Taariikhda Dhalashada
- Taariikhaha imaanshaha
- Sawirka ama u ekaanshaha ardayda ee sawirada, cajaladaha fiidiyaha, filimada ama meel kale oo kale
- Magaca waalidka iyo/ama masuulka
- Qaybta ugu weyn ee waxbarashada
- Ka qayb qaadashada hawlaha iyo ciyaaraha
- Shahaadooyin iyo abaalmarinno la helay
- Miisaanka iyo dhererka xubnaha kooxaha ciyaaraha fudud
- Shaqooyinka qaarkood oo laga yaabo in lagu daabaco internetka
- Lambarka Aqoonsiga Ardayga, Aqoonsiga Isticmaalaha, ama aqoonsi shaqsiyeed oo gaar ah oo uu ardaygu u isticmaalo ujeedooyinka gelitaanka ama isgaarsiinta nidaamyada elektaroonigga ah, laakiin kaliya haddii aqoonsiga aan loo isticmaali karin helitaanka diiwaanka waxbarashada, marka laga reebo marka lala isticmaalo hal ama in ka badan oo arrimo ah oo xaqiijinaya

aqoonsiga isticmaalaha, sida lambarka aqoonsiga shakhsi ahaaneed (PIN), erayga sirta ah, ama arrimo kale oo uu yaqaan ama haysto oo keliya isticmaalaha la oggol yahay. Macluumaadka hagaha kuma jiraan lambarka bulshada ee ardayga.

Macluumaadka hagaha ee ku saabsan ardayda waxa kale oo laga yaabaa in loo siidaayo ururrada ka baxsan waalidka iyada oo aan oggolaansho qoraal ah laga helin waalidka. Ururada ka baxsan waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn, shirkadaha suuq geynaya ama soo saara giraanta fasalka, iibiya sawirada ardayda ama daabaca buuga sannadlaha ah ee ardayda.

Sharciga federaalku wuxuu farayaa degmooyinka iskuulku inay siiyaan shaqaalaha militariga iyo machadyada tacliinta sare magacyada, cinwaanada iyo liiska taleefannada ardayda dugsiga sare haddii aysan waalidiintu ku wargelin degmada dugsiga qoraal ahaan inaysan rabin in macluumaadkan la shaaciyey iyada oo aan la helin oggolaansho qoraal ah oo hore. Ciidamada qoraya waxaa la siin doonaa fursad la mid ah ardayda ku jirta fasalka dugsiga sare sida la siiyo machadyada waxbarashada dugsiga sare ka dambeeya ama loo shaqeeyayaasha mustaqbalka ee ardaydaas.

Waalidiinta diida siidaynta macluumaad kasta oo buuga ku saabsan ee ardaygooda ku saabsan waa inay warqad u qoraan maamulaha. Warqaddani waa inay qeexdaa qaybaha gaarka ah ee macluumaadka diiwaanka ee waalidiintu aysan rabin inay sii daayaan oo ku saabsan ilmahooda ama noocyada gaarka ah ee ururada dibadda ee aysan rabin in macluumaadka diiwaanka la sii daayo. Warqadan waa in ay hesho degmada dugsiga ugu dambayn hal usbuuc kadib marka ay hesho buug-gacmeedka.

Xogta Aan Hagaha ahayn

Dhammaan macluumaadka kale ee shakhsi ahaan loo aqoonsan karo (PII) ee ku saabsan ardayda ee ku jira diiwaannada waxbarashada ee degmadan dugsiga guud ahaan looma shaacin doono qof ka baxsan nidaamka dugsiga marka laga reebo mid ka mid ah laba xaaladood: (1) iyadoo la raacayo xeerarka FERPA iyo xeerarka maamulka ee la xiriira, ama (2) si waafaqsan tilmaamaha qoran ee waalidka.

Mid ka mid ah FERPA ka reeban ayaa u fasaxaya in la kashifo saraakiisha dugsiga ee leh dano waxbarasho oo sharci ah iyada oo aan oggolaansho laga helin. Sarkaal dugsiga waxaa ka mid ah, laakiin aan ku koobnayn, macallin ama bare kale, maamule, kormeere, macallin, ama xubin ka tirsan shaqaalaha taageerada (oo ay ku jiraan shaqaalaha caafimaadka ama caafimaadka iyo shaqaalaha cutubka fulinta sharciga); xubin ka tirsan guddiga dugsiga; iskaa wax u qabso; qandaraasle ama la-taliye, inkastoo uusan dugsigu u shaqeyn, oo qabta adeeg hay'adeed ama shaqo uu dugsigu si kale u isticmaali lahaa shaqaalihiiisa oo si toos ah u maamula dugsiga marka la eego isticmaalka iyo dayactirka PII laga helo diiwaannada waxbarashada, sida qareen, wakiil ka socda bixiyayaasha caymiska degmada, hanti-dhawr, la-taliye caafimaad, daaweeye, ama hawl-wadeen shabakadeed oo dhinac saddexaad ah oo qandaraas la galay degmada dugsiga ama wakiilkiisa si uu u bixiyo barnaamijyo khadka tooska ah oo loogu talagalay ardayda iyo/ama degmada; xubnaha fulinta sharciga ee matalaya degmada dugsiga; waalid ama arday iskaa wax u qabso ku shaqeeya si uu ugu adeego guddi rasmi ah, sida guddiga anshaxa ama cabashooyinka; ama waalid, arday, ama mutadawiciin kale oo ka caawinaya sarkaal kale oo dugsiga gudashada hawlihiiisa. Sarkaal dugsiiyeedku wuxuu caadi ahaan leeyahay "xiiso waxbarasho oo sharci ah" haddii sarkaalku u baahdo inuu dib u eego diiwaanka waxbarashada si uu u guto mas'uuliyad xirfadeed, qandaraas, sharci, ama sharciyeyn oo la xiriirta dugsiga.

Degmadu waxay la wadaagi doontaa macluumaadka Waaxda Waxbarashada ee lagama maarmaanka u ah inay u hoggaansamaan shuruudaha sharciga gobolka ee ah in dhammaan ardayda sannadka saddexaad ee dugsiga sare ay qaataan imtixaanka gelitaanka kulliyadda. Shaacinta kasta oo macluumaadka la xidhiidha maamulka imtixaankan waa in lagu maamulaa heshiiska u dhexeeya Waaxda Waxbarashada ee Nebraska iyo shirkadda imtixaanaadka qolo saddexaad.

Wareejinta Diiwaanada Marka Ardayga la Diwaangeliyo

Marka la codsado, dugsigu wuxuu daaha ka qaadaa diiwaanada waxbarashada ogolaansho la'aan masuuliyiinta degmo dugsiiyeed kale kaas oo ardaygu rabo ama rabo inuu isku diwaangeliyo. Dugsigu kuma qasbana inuu u sheego waalidka marka uu samaynayo siidaynta sida waafaqsan qodobkan.

Cabashooyinka

Shakhsiyaadka raba inay u dacwoodaan US Waaxda waxbarashada ee ku saabsan guul-darrooyinka dugsigu u hoggaansamo shuruudaha FERPA waxay la xiriiri kartaa xafiiska maamusha FERPA:

Family Policy Compliance Office

U.S. Department of Education 400 Maryland Avenue, SW Washington, DC 20202-4605

Isticmaalka Ardayga ee Qalabka AI

Sida qaybtan loogu adeegsaday, qalabka sirdoonka macmalka ah ("AI Tools") macnaheedu waa kheyraadka ku salaysan mashiinka ee isticmaala sayniska kombiyuutarka, algorithms, moodooyinka luqadda waaweyn, iyo/ama barashada mashiinka si loo qabto hawlaha, looga jawaabo su'aalaha, loo ururiyo macluumaadka, loona jawaabo hawlaha, su'aalaha, iyo yoolalka ay dadku hagto. Qalabka AI waxaa ka mid ah, laakiin aan ku koobnayn, agabyada ganacsi ahaan laga heli karo sida ChatGPT, Gemini, Claude iyo barnaamijyo la mid ah.

Qalabka AI wuxuu noqon karaa mid waxtar u leh waxbarashada ardayda. Isticmaalka ardayda ee Aaladaha AI waa in ay diirada saaraan isticmaalka qalabkan sida kheyraadka iyo agabka asalka ah, halkii ay isticmaali lahaayeen Aaladaha AI si ay u dhamaystiraan hawsha. Sidaa darteed, Aaladaha AI waxa kaliya oo ay isticmaali karaan ardaydu si waafaqsan shuruudaha soo socda:

1. Ardaydu uma isticmaali karaan qalabka AI shaqada, intixaanka, ama mashruuca haddii xubinta shaqaaluhu aysan siin ogolaansho cad ardayga inuu sidaas sameeyo. Ogolaanshaha Xubinta Shaqaalaha ee ah inay isticmaasho qalabka AI hal shaqo looma gudbin karo hawlaha kale. Macallimiinta gaarka ah ayaa go'aan ka gaari doona meeleyn kasta oo gaar ah ilaa xadka ay ardaydu u isticmaali karaan Aaladaha AI shaqadaas.
2. Haddii arday uu isticmaalo qalab kasta oo AI ah oo la xidhiidha meelaynta dugsiga, ardaygu waa inuu u hoggaansamaa kuwan soo socda:
 - a. Si sax ah u sii tilmaamidda Qalabka(yada) gaarka ah ee AI ee loo isticmaalo si la mid ah sida ardayda looga filayo inay si sax ah ugu tilmaamaan ilo kale oo macluumaad ah sida buugaag, qoraallo, encyclopedia, ilo labaad, iyo warbaahin kale oo dhaqameed. Tilmaanta noocan oo kale ah waxaa ku jiri kara, laakiin aan ku xaddidnayn, xigashooyin sax ah, xigasho, qoraallo hoose, qoraalo dhammaad ah, iyo/ama qoraal-qoraaleed.
 - b. Weligaa ha koobiyin oo ha ku dhejin wax soo saarka Qalabka AI shaqada ardayga sidii oo ardaygu isagu qaybtaas qoray.
3. Ardaydu waligood ma isticmaali karaan Qalabka AI si ay:
 - a. Khiyaamo ku samee shaqo kasta, intixaan, ama su'aalo;
 - b. Caawinta ka jawaabista su'aalaha intixaanka ama su'aalaha iyada oo aan la haysan oggolaansho xubin shaqaale ah;
 - c. Samee ama la wadaag sawirro qoto dheer ama been abuur ah, maqal, ama muuqaal qof kasta oo dhab ah;
 - d. Samee ama la wadaag sawirro galmo, qaawan, ama qarsoodi ah oo qof kasta oo dhab ah—xitaa haddii sawirku yahay mid been abuur ah ama AI-samaysan yahay;

- e. Cagajuglayn, dhibaataayn, hanjabaad, cabsi gelin ama iska dhigid qof;
 - f. Dhig magaca arday kale ama xubin shaqaale ah, sawir, cod, ama macluumaad shaqsiyeed Qalabka AI iyada oo aan la haysan oggolaanshaha xubin shaqaale;
 - g. Adeegso Qalabka AI si aad uga gudubto hoyga, fayl-galayaasha macluumaadka, ama amniga dugsiga.
4. Ardaygu wuxuu u isticmaali karaa Qalabka AI si uu u helo hagitaan haddii kooxdiisa IEP ama guddiga Qaybta 504 ay ansixiyeen isticmaalka qalabka. Ardaygu waa inuu u shaaciyaa shaqaalaha qiimaynta shaqada isticmaalka Qalabka AI.
 5. Ardaygu ku guuldareysto inuu buuxiyo shuruudaha ku xusan siyaasaddan waxay ka dhigan tahay jebinta mamnuucidda degmada ee ka dhanka ah khiyaanada, xatooyada iyo/ama daacad darrada tacliinta, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn mamnuucyadaas lagu sheegay Buugga Ardayga, kaas oo jebinta ardayga ku mutaysan doonta edbin ilaa iyo eryid.
 6. Shuruudaha ardayga ee kor ku xusan waa shuruudaha ugu yar ee loogu talagalay meelaynta ardayga. Macallin shaqsiyeed ayaa laga yaabaa inuu soo rogo shuruudo adag oo ku saabsan shaqo waxbarasho oo gaar ah ama shaqo koorso.

Daahitaan

Ardayga aan haysan cudurdaar sax ah oo uu ku daahin karo fasal kasta waxa laga yaabaa in looga baahdo in uu xabsiga dhigo. Ardayga iyo waalidka waxaa laga yaabaa in looga baahdo inay la kulmaan maamulaha si ay ugala hadlaan xaalada.

Taleefanka Gacanta

Telefoonka dugsiga waxaa loo isticmaali karaa oo keliya oggolaanshaha shaqaalaha. Ardayda looma ogola inay isticmaalaan taleefoonada gacanta inta lagu jiro saacadaha dugsiga ama hantida dugsiga iyada oo aan fasax cad laga helin xubin ka mid ah shaqaalaha.

Qiimaynta Hanjabaadda iyo Jawaabta (Xeerkka 3039)

Guddiga waxbarashada waxaa ka go'an in ay siiyaan jawi ammaan ah xubnaha bulshada dugsiga. Ardayda, shaqaalaha iyo macaamiisha waxa lagu booriyay inay si degdeg ah u soo sheegaan odhaah kasta ama dhaqan ka dhigaya kormeeraha mid ka cabsanaya ama aan ku raaxaysanayn amniga deegaanka dugsiga.

1) Qeexitaanada:

- a) Hanjabaaddu waa muujinta ula kac ah oo ujeedo ah in qof lagu waxyeeleeyo jir ahaan ama galmo ahaan ama lagu waxyeeleeyo hanti si muujinaysa in qofku uu khatar ku yahay badbaadada shaqaalaha dugsiga, ardayda ama xubnaha kale ee bulshada dugsiga.
 - i) Hanjabaadda waxa lagu sheegi karaa/la xidhiidhi karaa habdhaqan, hadal, muuqaal, qoraal, elektaroonig ah, ama hab kasta oo kale.
 - ii) Khatarta ku meel gaadhka ah waa muujinta cadho ama niyad jab si degdeg ah ama si fudud loo xalin karo.
 - iii) Khatarta la taaban karo waa muujinta ulajeedka culus ee lagu waxyeeleynayo dadka kale taas oo ay ku jirto, laakiin aan ku xaddidnayn, khatar kasta oo ku lug leh qorshe iyo hab faahfaahsan.
- b) Qiimaynta hanjabaaddu waa habraac xaqiiqo ku salaysan oo xoogga saaraya qiimaynta la arkay (ama si macquul ah loo arki karo) si loo ogaado xaaladaha khatarta ah ama rabshadaha, si loo qiimeeyo oo loo maareeyo/wax looga qabto. Qiimaynta khatarta ahi waa habka lagu garto loogana jawaabo hanjabaadaha halista ah si nidaamsan, xog xog-ogaal ah.
 - i) Habka qiimaynta khatarta ahi waa ka duwan yahay nidaamka edbinta ardayga. Xaqiiqda ah in

degmadu ay samaynayso qiimeyn khatar ah lafteeda uma baahna in la hakiyo, la eryo ama laga saaro xaalad degdeg ah iyada oo aan la waafajin sharciga gobolka iyo siyaasadda guddiga ee la xiriirta maamulidda falalkaas.

- ii) Habka qiimaynta hanjabaaddu way ka duwan tahay waxbaridda gaarka ah ee ardayga naafada ah uu ka heli karo degmada dugsiga. Degmadu ma beddeli doonto meelaynta waxbarasho ee ardayga maadaama ereygaas lagu isticmaalo Shakhsiyaadka Naafada ah ee Waxbarashada Shaqsiyaadka Naafada ah oo keliya oo qayb ka ah qiimaynta khatarta ah.

2) Waajibka ah in la soo sheego hadalada hanjabaada ah ama dabeecadaha.

- a) Dhammaan shaqaalaha iyo ardaydu waa inay si degdeg ah ugu wargeliyaan xubinta maamulka khataraha la taaban karo oo ay u hoggaansamaan waajibaad kasta oo kale oo waajib ah. Shaqaalaha iyo ardayda aan hubin in khatartu tahay mid la taaban karo ama ku meel gaar ah waa in ay ka warbixiyaan xaaladda. Shaqaalaha iyo ardaydu waa inay soo gudbiyaan warbixintaas iyadoon loo eegin nooca xiriirka ka dhexeeya qofka bilaabay dhaqanka hanjabaadda ama hanjabaadda iyo qofka(dadka) la hanjabay ama kuwa diiradda saaray dhaqanka hanjabaadda. Shaqaalaha iyo ardaydu waa inay sidoo kale sameeyaan warbixinnada noocaas ah iyada oo aan loo eegin meesha ama goorta hanjabaadda lagu sameeyay ama habdhaqanka hanjabaaddu ay dhacday.

HANJABADAHA AMA WEERARADA U BAAHAN IN UU FARGELIN degdeg ah SAAMEEYO WAA IN LAGU WARGALIYAA BOOLIISKA 911.

3) Kooxda Qiimaynta Khatarta

- a) Kooxda qiimaynta khatarta ah (kooxda) waa inay ka koobnaadaan kormeeraha guud, maamulaha dhismaha, lataliyaha haga, iyo fulinta sharciga deegaanka. Xubin kooxeed kasta uma baahna inuu ka qaybqaato qiimayn kasta oo khatar ah. Haddii hanjabaaddu ay samaysay ama loogu talagalay arday naafo ah, kooxda qiimaynta khatarta waa inay ku jirtaa shaqaale aqoon u leh adeegyada waxbarashada gaarka ah ama Qaybta 504 ee Sharciga Dhaqancelinta, sida ku habboon. Ardayga iyo xubnaha qoyskooda midna kama mid aha kooxda qiimaynta khatarta ah.
- b) Kooxdu waxay mas'uul ka tahay inay baarto dhammaan khataraha la soo sheegay ee ammaanka dugsiga, qiimaynta muhiimada khatar kasta, iyo samaynta jawaab habboon. Kooxda qiimaynta khatarta ahi waa inay si dhow ula shaqeeyaan kooxda qalalaasaha xagga qorshaynta xaaladaha xasaradaha. Kooxda qiimaynta khatarta ahi waa inay yaqaaniin agabka caafimaadka dhimirka ee ay heli karaan ardayda, shaqaalaha iyo macaamiisha waana inay la shaqeeyaan bixiyeyaasha adeegga caafimaadka dhimirka ee deegaanka sida ugu habboon.

4) Baaritaanka Qiimaynta Hanjabaadda iyo Jawaabta

- a) Marka hanjabaad la soo sheego, maamulaha dugsigu waa inuu bilaabo baaritaan/kala-soocid bilow ah, isagoo la tashanaya xubnaha kooxda qiimaynta khatarta, si dhakhso ah ayuu u go'aamin doonaa halista khatarta. Maamulaha dugsigu waa inuu la xidhiidhaa sharci fulinta haddii maamuluhu aaminsan yahay in shakhsigu keenayo khatar cad oo degdeg ah oo rabshado halis ah.
- b) Haddii aysan jirin khatar muuqata oo si macquul ah u muuqata ama marka hanjabaada dhow lagu jiro, kooxda qiimeynta hanjabaada ayaa kulmi doona si ay u qiimeeyaan ugana jawaabaan dhaqanka hanjabaada. Kooxda ayaa laga yaabaa, laakiin loogama baahna, inay dib u eegaan noocyada macluumaadka soo socda:
 - i) Dib u eegista habdhaqanka hanjabaada ah iyo/ama xidhiidhka;
 - ii) Wareysiyada lala yeelanayo shaqsiyaadka ku lugta leh oo ay ku jiraan ardayda, xubnaha shaqaalaha, iyo xubnaha qoyska sida loo baahdo iyo/ama ku haboon;
 - iii) Dib u eegista dugsiga iyo diiwaanada kale ee taariikh kasta oo hore ama faragelinta ardayda ku

lug leh;

iv) Hababka kale ee baadhiseed ee kooxdu u go'aamiso inay tahay mid macquul ah oo faa'iido leh.

- c) Dhammaadka baaritaanka, kooxdu waxay go'aamin doontaa, haddii ay jiraan, jawaabta hanjabaadda ku habboon. Kooxda waxaa loo idmaday inay u bandhigto natiijada baaritaankeeda hay'adaha fulinta sharciga iyo bartilmaameedka(yada) falal kasta oo khatar ah. Kooxdu waxay u gudbin kartaa qofka ay khuseyso maamulaha iskuulka ee ku habboon si loo helo cawaaqib xumada hoos timaada siyaasadda anshaxa ardayda iskuulka ama, haddii ay habboon tahay, waxay natiijooyinka baaritaankooda u gudbin kartaa kooxda qorshaha waxbarashada ee ardayga. Iyadoo aan loo eegin hawlaha qiimaynta khatarta ah, tallaabada edbinta iyo u gudbinta sharci fulinta ayaa dhici doonta si waafaqsan siyaasadda guddiga iyo sharciga Nebraska.

5) La xidhiidhka Dadweynaha ee ku saabsan Hanjabaadaha la soo sheegay

- a) Kooxdu waxay si habboon ula socodsiin doontaa xubnaha bulshada dugsiga wixii ku saabsan hanjabaadaha la taaban karo iyo wax ka qabashada kooxdu hanjabaadahaas. Xidhiidhkan waxa ku jiri kara ogaysiis afka ah, xidhiidh qoraal ah oo guriga lala soo diro ardayda, ama xidhiidhka daabacaadda ama warbaahinta. Si kastaba ha ahaatee, kooxdu ma daaha ka qaadi doonto aqoonsiga qofka ay khusayso ama bartilmaameedka(yada) rabshadaha khatarta ah ilaa sharcigu ogolaado.

6) La-duwidda Kooxda Qalalaasaha Kadib Xallinta Hanjabaadda

- a) Kooxda qiimaynta khatarta ayaa la kulmi doonta kooxda dhibaatooyinka ee degmada ka dib marka la baaro hanjabaad si kooxda dhibaatooyinka loo siiyo macluumaad ay kooxda dhibaataadu ka jirto u isticmaali karaan qiimeynta ama dib u eegista Qorshaha Badbaadada Dugsiga ee All-Hazard ee degmada.

Ciwaanka I Waalidka iyo Ka Qaybgalka Qoyska (Xeerka 5057)

Lexington Public Schools waxay rajeenayaan inay raacaan xeerka Ciwaanka I ee Waalidka iyo Xeerka Ka qaybgalka Qoyska sida uu qabo sharciga dawlada dhexe, Qaybta 1116(a -f) ESSA, (Sharciga Guulaysiga Arday Kasta) ee 2015.

Guud ahaan

Siyaasadda qoraalka ah ee ka-qaybgalka waalidka iyo qoyska ee Degmada ayaa si wadajir ah loo sameeyay, si joogto ah loo cusbooneysiisay loona qaybiyay waalidiinta iyo xubnaha qoyska ee carruurta ka qaybqaadanaysa iyo bulshada deegaanka qaab la fahmi karo oo isku mid ah. Xeerkan ay ku heshiiyeen waalidiintan ayaa qeexaya siyaabaha loo fuliyo shuruudaha sida hoos ku qoran.

- Waalidiinta iyo xubnaha qoyska ee dhammaan ardayda waa la soo dhaweynayaa oo lagu dhiirigelinayaa inay ku lug yeeshaan dugsiga iyo waxbarashada ilmahooda; tan waxaa ka mid ah waalidiinta iyo xubnaha qoyska ee leh aqoon Ingiriisi oo xaddidan, akhris iyo qoraal oo xaddidan, dhaqaale ahaan liita, naafonimo qaba, asal ahaan jinsiyad ama qowmiyad laga tirada badan yahay ama carruur soo guuray ah. Macluumaadka la xiriira barnaamijyada dugsiga iyo waalidka, shirarka, warbixinnada dugsiga iyo hawlaha kale waxaa loo diraa waalidiinta carruurta ka qaybqaadanaysa qaab ahaan, iyo ilaa inta suurtoogalka ah, luqad ay waalidiintu fahmi karaan.
- Waalidiintu waxay ku lug leeyihiin qorsheynta, dib u eegista, qiimeynta iyo horumarinta barnaamijka Cinwaanka I, Siyaasadda Ka-qaybgalka Waalidka iyo Qoyska iyo Heshiiska Dugsiga-Waalidka ee shir sannadeed waalid oo loo qorsheeyay waqti ku habboon. Tan waxaa ku jiri doona qorsheynta iyo hirgelinta waxqabadyada ka-qaybgalka waalidka iyo qoyska ee waxtarka leh.

- Samee, iyada oo ku lug lahaanshaha waalidka iyo qoyska, qiimayn sanadle ah oo ku saabsan nuxurka iyo waxtarka ee Siyaasadda Hawlgelinta Waalidka iyo Qoyska. U adeegso natiiyooyinka qiimaynta si aad u dejiso xeelado caddayn ku salaysan si aad uga qayb qaadata waalidka wax ku ool ah, iyo in aad dib u eegis ku samayso Siyaasadda Ka-qaybgalka Waalidka iyo Qoyska.
- Fursado ayaa la siiyaa waalidiinta iyo xubnaha qoyska si ay uga qayb qaataan go'aamada la xiriira waxbarashada ilmahooda/carruurtooda. Dugsiga iyo wakaalada waxbarashada deegaanka waa inay bixiyaan taageero kale oo macquul ah hawlaha ku lug lahaanshaha waalidka.
- Waalidiinta carruurta ka qaybqaadanaysa waxaa la siin doonaa macluumaad ku habboon oo ku saabsan barnaamijyada hoos yimaada qaybtan, sharraxaad iyo sharraxaad ku saabsan manhajka la isticmaalayo, qaababka qiimaynta tacliimeed ee loo isticmaalo in lagu cabbiro horumarka ardayga iyo heerarka guusha ee heerarka tacliimeed ee Gobolka ee adag. Dugsigu wuxuu bixin doonaa caawimo, fursado, iyo/ama agab iyo tababar si uu waalidiinta uga caawiyo inay la shaqeeyaan carruurtooda si ay u horumariyaan guusha waxbarasho ee carruurtooda qaab ahaan, iyo marka ay suurtoagal tahay, luqad ay waalidiinta iyo xubnaha qoysku fahmi karaan.
- Waxbaridda macallimiinta, shaqaalaha taageerada waxbarashada ee gaarka ah, maamulayaasha, iyo hoggaamiyeyaasha kale ee dugsiga, iyadoo la kaashanayo waalidiinta qiimaha iyo faa'iidada tabarucadka waalidiinta, sida loola xiriiro, loola xiriiro iyo loola shaqeeyo waalidiinta iyagoo ah lammaane siman.
- Isku-dubarid iyo isku-dubarid barnaamijyada iyo hawlaha ka-qaybgalka waalidka barnaamijyada kale ee Federaalka, Gobolka iyo kuwa maxalliga ah, oo ay ku jiraan barnaamijyada xanaanada carruurta ee dhiirigeliya oo taageera waalidiinta inay si buuxda uga qaybqaataan waxbarashada carruurtooda.

Isafgaradka Dugsiga Ciwaanka I

Degmada Dugsiga Dadweynaha ee Lexington iyo waalidiinta ardayda ka qaybqaadata hawlaha, adeegyada, iyo barnaamijyada uu maalgeliyo Cinwaanka I ayaa si wadajir ah u sameeyay Heshiiskan, kaas oo qeexaya sida waalidiinta, shaqaalaha dugsiga, iyo ardaydu u wadaagi doonaan mas'uuliyadda horumarinta guusha waxbarasho ee ardayda iyo siyaabaha ay dugsigu iyo waalidiintu u dhisi doonaan una horumarin doonaan iskaashi si looga caawiyo carruurta inay gaaraan heerarka sare ee Gobolka.

Waajibaadka Waalidka:

Macalimiinta iyo shaqaalaha Degmadu waxay:

- In la bixiyo manhaj tayo leh iyo tilmaamo ku jira jawi waxbarasho oo wanaagsan oo waxtar leh si ay awood ugu siiso carruurta inay buuxiyaan heerarka tacliimeed ee adag.
- Ka fiirso ballamaha lagu sameeyay isafgaradka shirarka waalidka iyo macalimiinta.
- Sii waalidiinta warbixinno horumarineed oo joogto ah si waafaqsan siyaasadda degmada.
- La xiriir oo la shaqeeyso qoysaska si aad u taageerto waxbarashada ardayda.

Waajibaadka Waalidka:

Waalidka(iinta) waxay ku taageeri doonaan waxbarashada ilmahooda hababka soo socda:

- La xiriir oo la shaqeeyso macalimiinta iyo shaqaalaha dugsiga si joogto ah si aan uga qayb qaato oo aan u taageero waxbarashada ilmahayga.
- U qiimee oo taageer imaanshaha ilmahayga dugsiga.
- Hubi in shaqada guriga ay dhammaatay.

- Kor u qaad isticmaalka togan ee ilmahayga wakhtiga manhajka ka baxsan.
- Ka qayb qaado kooxaha waalidka ee taageera ardayda degmada.
- Isku day inaad la socodsiiiso horumarka ubadkayga oo codso wixii cusbooneed ah haddii loo baahdo.
- Sida ku cad Xeerka Guulaysashada Arday Kasta, waalidiinta ardayda dhigata dugsiga Title 1 ayaa codsan kara, degmaduna waxay si ku habboon u bixin doontaa macluumaad ku saabsan aqoonta xirfadeed ee macallimiinta iyo xirfadlayaasha kale ee ardayga.

Waajibaadka Waalidka:

Ardaygu wuxuu wadaagi doonaa mas'uuliyadda si uu u horumariyo guulhiisa waxbarasho siyaabaha soo socda:

- La shaqee macalimiinteyda dugsiga oo ka masuul ah dabeecadeyda.
- Ku dhammee dhammaan shaqada-guriyeedka waqtigeeda.
- Ka qayb qaado intii karaankayga ah dhammaan fasaladayda.
- Ka qayb qaado hawlaha manhajka ka baxsan oo iga caawin doona inaan noqdo arday wanaagsan oo aan ka sii firfircoonaado dugsigayga iyo beeshayda.
- Ogaysii macalimiintayda iyo qoyskayga markaan u baahdo caawimaad.

Ciwaanka IX

Waa siyaasadda degmada in qofna, iyada oo ku saleysan jinsiga, laga saari karin ka qaybgalka, loo diidi karo faa'iidooyinka, ama aan lagu hoos eegin mid ka mid ah barnaamijyada ama hawlaha degmada. Qof kastaa wuu soo sheegi karaa takoorka galmada, oo ay ku jirto dhibaataynta galmada. Warbixintan waa in si kasta loo sameeyaa Iskuduwaha Ciwaanka IX ee degmada kaas oo macluumaadka xidhiidhka laga heli karo mareegaha degmada iyo buugaagta ardayda iyo shaqaalaha degmada. Weydiimo kasta oo kale oo ku saabsan ku-dhaqanka siyaasaddan waa in loo gudbiyaa Isku-dubaridaha Ciwaanka IX.

Digniinta Duufaanada

Waa lama huraan marka laylisyadan la qabto in qof kastaa u hoggaansamo amarada si degdeg ah. Shaqaalaha fasal kasta ayaa ardayda siin doona tilmaamo. Marka magaalada Lexington looga digay duufaan soo socota, carruurta waxay ku sugnaan doonaan meelo ammaan ah oo dhismaha ah. Ilmo looma ogolaan doono inuu ka baxo dhismaha dugsiga ilaa laga gudbayo khatarta ama ilaa waalidka ubadku u yimaado si ay isaga ama ayada u soo qabtaan mooyaane.

Adeegyada Gaadiidka

Degmadu waxay ka shaqeysaa basaska dugsiga si ay ugu raaxaysato ardayda iyo waalidiinta. Waxay u taagan yihiin maalgashi la taaban karo, ardaydana waxaa laga filayaa inay daryeelaan oo ay ixtiraamaan.

Gaadiidka Dugsiga

Ardayda baska u raacda dugsiga waxay u iman doonaan wakhtiga si ay ugu quraacdaan dugsiga. Waalidiintu waa inay la xidhiidhaan darawalkooda baska haddii ardaygu aanu baska raaci doonin maalin la siiyay. Darawalada basku waxay ku dadaalaan inay u hoggaansamaan jadwalkooda, waxayna sugi doonaan wadayaasha wakhti gaaban oo keliya si aanay khatar u gelin wakhtiga ka hadhay jadwalkooda.

Ardayda aan deganayn ama isdiiwaan gelinta ikhtiyaarka ah way raaci karaan basaska, laakiin waxa laga qaadi doonaa lacag ay u dejiyaan guddiga waxbarashadu. Kormeeraha guud ama qofka loo igmaday ayaa jadwal u samayn doona waddooyinka baska, su'aalaha khuseeya iyagana waa in lagu hagaajiyaa xafiiskaas.

Xeerarka Basaska

Kaxaynta baabuurta dugsigu waa mudnaan, ee maaha xuquuq. +Darawalada baska waxay leeyihiin awood la mid ah tan macalimiinta marka ay ardayda qaadayaan. Ardaydu waa inay u hoggaansamaan xeerarka soo socda iyo dhammaan xeerarka anshaxa dugsiga marka ay raacayaan baabuurta dugsiga. Intaa waxaa dheer, ardaydu waa inay sidoo kale u hoggaansamaan xeerka anshaxa ardayga marka ay raacayaan baabuurta dugsiga. Haddii anshax-xumada ay soo noqnoqonayso, ardayga looma oggolaan doono inuu baska raaco.

Xeerarka Dhaqanka ee Gaadiidka Dugsiga

1. Ardaydu waa inay si degdeg ah u adeecaan darawalka.
2. Ardaydu waa inay ku sugaan meel nabdoon inta uu basku imanayo, ka fogaanaya taraafikada oo ka fog halka uu gaadhigu istaago.
3. Ardayda waa ka mamnuuc inay ku kacaan nooc kasta oo cagajugleyn ah.
4. Ardaydu waa inay baska galaan iyaga oo aan buuqin ama qasin dadka kale oo si toos ah u aadaan kuraasta loogu talagalay.
5. Ardaydu waa inay fadhiistaan oo ay bannaanka ka dhigaan dariiqyada iyo meelaha laga baxo inta uu baabuurku socdo.
6. Ardaydu waa ka mamnuuc inay ku tuuraan ama ku dhaafaan walxaha, ka, ama baabuurka.
7. Ardaydu ma isticmaali karaan ereyada aan fiicnayn, ficilada fisqiga ah, tubaakada, khamriga, daroogooyinka ama wax kasta oo kale oo la xakameeyey oo baabuurta saaran.
8. Ardaydu ma qaadan karaan hub, hub u eg, agabka halista ah, waxyaalaha dhibka ah ama xoolaha baabuurka.
9. Ardaydu waxay u sii wadi karaan wada sheekeysiga iyagoo ku hadlaya dhawaaq caadi ah, laakiin waxaa laga yaabaa inaysan qeylo badan ama buuq ahayn, waana inay ka fogaadaan la hadalka darawalka inta uu baabuurku socdo. Ardaydu waa inay gabi ahaanba aamusaan marka baabuurku u soo dhawaado isgoyska tareenka iyo mar kasta oo darawalku ku baaqo aamusnaan.
10. Ardaydu ma furi karaan daaqaadaha iyaga oo aan fasax ka haysan darawalka. Ardaydu ma ka laadlaadin karaan shay kasta (tusaale lugaha, gacmaha, boorsooyinka dhabarka) ee daaqaadaha.
11. Ardaygu waa inuu ilaaliyaa shay kasta ama shay kasta oo jabin kara ama dhaawac keeni kara haddii lagu tuuro gudaha gaadhiga haddii gaadhigu galay shil.
12. Ardaygu waa inuu ixtiraamaa xuquuqda iyo badbaadada dadka kale mar kasta.
13. Ardaydu waa inay caawiyaan nadiifinta baabuurka, nadaafadda iyo nidaamka. Ardaydu waa inay ka saaraan dhammaan alaabta gaarka ah iyo qashinka marka ay baxayaan.
14. Ardaydu kama bixi karaan ama kuma raaci karaan baabuurka meelo aan ka ahayn joogsiyada loogu talagalay ee guriga ama dugsiga ilaa ay ansixiyaan ka hor intaysan bixin kormeeraha ama qofka loo xilsaaray.
15. Kaamirooyinka fiidyaha waxaa lagu dhejin karaa basaska, si aan kala sooc lahayn, si loola socdo dhaqanka ardayga baska.

Cawaaqibiyada

Darawaliintu waa in ay si degdeg ah ugu wargaliyaan dhammaan anshax-xumada ardayda maamulka. Warbixinnadani waxay noqon karaan kuwo hadal ah ama qoraal ah. Ardayda ku xad gudubta Xeerarka Anshaxa waxa loo gudbin doonaa maamulaha dhismahooda si loo edbiyo. Cawaaqibta anshax marinta waxaa ka mid noqon kara warqad ay waalidiinta u soo diraan, ganaax ku saabsan xuquuqda raacitaanka baska, ka saarista hawlaha manhajka ka baxsan, ganaaxa dugsiga dhexdiisa, ganaaxa dugsiga muddo gaaban ama muddo dheer ah, iyo/ama eryidda.

Cawaaqibtaani ma ahan mid horumarsan, mas'uuliyiinta dugsiguna waxay leeyihiin go'aan ay ku soo rogaan ciqaab kasta oo ay u arkaan inay ku habboon tahay, si waafaqsan sharciga gobolka iyo

federaalka iyo siyaasadda guddiga.

Diiwaanada

Diiwaanada gefafka baabuurka waxaa loo gudbin doonaa maamulaha dhismaha ee ku haboon waxaana loo ilaalin doonaa si la mid ah diiwaanada kale ee anshaxa ardayga. Warbixinnada dhaqan-xumada daran waxaa loo gudbin karaa sharci fulinta.

Codsiyada in lagu soo dejiyo meel aan marin jidka caadiga ah lama dejin doono, ilaa ay ka dhashaan duruufo adag oo codsiga uu oggolaado agaasimaha gaadiidka ama maamulka.

Ardayda aan ahayn wadayaasha dariiqyada caadiga ah lagama yaabo inay raacaan baska guriga saaxiibkiis, ilaa waalidka ardayga aan marin wadada u siin ogolaansho qoraal ah darawalka baska ka hor. Ogolaanshaha qoran waa in ay ku jiraan taariikhda, magaca qofka aan dariiqa lahayn, saxeexa waalidka aan darawalka ahayn, iyo meesha loo oggolaaday in lagu dejiyo. Codsiyada noocaan ah waxaa laga yaabaa in aan la aqbalin haddii ay keenaan ciriiri badan oo ah basaska ama basaska (Vans-10 raacayaasha kaliya, iyo darawalka).

Gaadiidka Hawlaha (Nidaamka 6029)

Degmadu waxay siisaa gaadiid ardayda ka qaybqaadanaysa dhacdooyinka dugsigu maalgeliyo waana inay ku raacaan dhacdooyinkaas baabuur dugsiga. Ardayda rabta inay gaadiid gaar ah ka raacaan guriga ay ka dhacayaan xaflada dugsiga waa inay u soo gudbiyaan foom lagu sii daayo kafaala qaadka kaas oo uu saxeexay waalidka ardaygaas. Haddii ay dhacdo in ardaygu ka baaqsado baska, qabanqaabada gaadiidka beddelka ah waa in uu oggolaadaa maamulaha dhismaha.

Dabagalka Fiidiyowga iyo Sawirrada (Xeerka 5063)

Guddiga Waxbarashadu wuxuu oggolaaday isticmaalka kamaradaha fiidiyowga ee hantida degmada dugsiga si loo hubiyo caafimaadka, fayoobaanta iyo badbaadada dhammaan shaqaalaha, ardayda iyo booqdayaasha, iyo in la ilaaliyo xarumaha iyo qalabka Degmada. Kamaradaha fiidyaha waxaa loo isticmaali karaa meelaha uu kormeeruhu u arko inay ku habboon yihiin. Haddii duubista fiidiyowga ee la socodka ay qabato arday ama isticmaale kale oo dhismaha isticmaala oo ku xadgudbaya siyaasadaha ama qawaaniinta dugsiga ama sharciyada maxalliga ah, gobolka, ama federaalka, waxaa loo isticmaali karaa dacwadaha anshaxa ee ku habboon ardayga ama isticmaale kale oo dhismaha isticmaala waxaana sidoo kale loo gudbin karaa hay'adaha fulinta sharciga.

Duubista ay Sameeyeen Waalidiinta/Masuulka iyo Macaamiisha.

Waalidiinta/mas'uuliyiinta iyo macaamiisha waxay duubi karaan hawlaha dugsiga ee loogu talagalay in si dadweyne loo daawado si aan carqalad lahayn oo ay ku jiraan waxyaabo ay ka mid yihiin tartamada ciyaaraha iyo shirarka guddiga dugsiga ilaa inta sharcigu ogol yahay haddii aan si kale sharci ah u xaddidin maamulku. Waalidiinta/mas'uuliyiinta ama macaamiisha ma sameyn karaan duubitaan haddii ay iskaa wax u qabso ku jiraan ama ay booqanayaan dugsiga inta lagu jiro maalinta dugsiga iyagoon haysan ogolaansho maamulka ama kormeeraya xubin ka tirsan shaqaalaha oo waafaqsan siyaasaddan, sida duubista hawlaha fasalka ee ilmahooda ama nasashada. Waalidiintu ma diiwaan gelin karaan shirarka maamulayaasha ama shaqaalaha, oo ay ku jiraan shirarka la xidhiidha IEP ama Qorshaha 504 ee ardayga. Ku xad-gudbida siyaasaddan waxay noqon kartaa sabab looga saaro hantida dugsiga, luminta mudnaanta mutadawacnimada, ama xannibaadaha kale ee loo arko inay ku habboon yihiin maamulku.

Duubabka Ay Sameeyeen Ardaydu. Siyaasaddani waxay khuseysaa ardayda inta lagu jiro maalinta dugsiga ee ku taal dhulka dugsiga; marka loo wado ama laga soo qaado hawlaha dugsiga ama barnaamijyada iyadoo la raacayo baabuur ay leedahay, kiraysatay, ama qandaraasle uu dugsigu u isticmaalo ujeedo dugsiga oo uu shaqaale dugsiga ama qof uu magacaabay u isticmaalo ujeedo dugsiga; ama dhacdo dugsigu maalgeliyo ama dhacdo isboorti. Ardaydu waxay samayn karaan duubista hawlaha

dugsiga si aan qas lahayn oo ay ku jiraan waxyaalaha ay ka midka yihiin tartamada ciyaaraha fudud iyo bandhigyada manhajka ka baxsan ilaa xadka sharcigu ogol yahay. Guud ahaan ardayda looma ogola inay duubaan casharrada fasalka ama xubnaha bulshada dugsiga inta lagu jiro maalinta dugsiga iyada oo aan la helin ogolaansho cad oo ka timid xubin shaqaale ah ama sida uu qabo qorshaha waxbarasho ee ardayga. Isticmaalka teknoolajiyada caawinta ardayga ee leh awooda duubista iyo/ama gudbinta duubista (tusaale AngelSense) waa in ay ansixiyaan kooxda ama maamulka waxbarashada ardayga. Ardeydu waxay sii ahaanayaan kuwo u hoggaansan dhammaan xeerarka iyo xeerarka degmada. Marnaba wax duubis ah laguma samayn karo ama laguma samayn karo musqulaha, qolalka labiska, ama meelaha kale ee ay jirto filasho macquul ah oo gaar ah. Ku xad-gudbidda kombayuuutarka degmada ee siyaasadda la aqbali karo ee isticmaalka kombayuuutarku waxay ku xiran tahay edbinta, ilaa iyo ay ku jirto cayrinta; iyo

Xiritaanka Dugsiga La Xidhiidha Cimilada (Xeerka 3013)

Kormeeraha guud waxa uu marmar ku dhawaaqi doonaa dugsiga-ka-eryid degdeg ah, bilawga soo daahay, ama burinta dugsiga sababtoo ah kulayl daran, baraf ama baraf. Xiritaanka iskuulada waxaa si caadi ah loogu dhawaaqi doonaa idaacadda raadiyaha KRVN 93.1 FM, warbaahinta raadiyaha iyo TV-ga ee adeegsada WeatherThreat.com oo ay ku jiraan KRVN, bogga internetka ee degmada iyo akoonnada Twitter/Facebook, iyo wicitaanno taleefan oo otomaatig ah. Waalidiintu waa inay u qaataan in dugsiga furan yahay oo jadwal caadi ah la raacayo haddii aanay jirin wax ogeysiis ah oo ku saabsan degmada dugsiga. Fadlan ha wicin dugsiga ama xubnaha shaqaalaha gaarka ah si aad u ogaato in dugsiga la joojiyay iyo in kale. Waalidiinta aan rumaysnayn inay ammaan tahay inay ardaydooda u qaadaan dugsiga waxay ardaydooda ku hayn karaan guriga ka dib markay la xiriiraan xafiiska degmada.

Haddi dugsiyada looxiro xaalado cimilo oo aad u daran awgeed, dhammaan dhaqdhaqaaqyada dugsiga kadib waa la joojinayaa, ilaa ay ogolaato maamulka iyo kaqaybgalka hawshu aanay ahayn mid ikhtiyaari ah.

Ka-noqoshada Dugsiga

Ardayda ka guuraysa degmada waa inay ogeysiiyaan xafiiska dugsiga.

Ogolaanshaha Shaqada

Maamulaha dugsiga ama sarkaalka kale ee dugsiga la oggol yahay ayaa mas'uul ka ah bixinta oggolaanshaha shaqada ee carruurta si waafaqsan sharciga gobolka.

QAYBTA LABAAD: MACLUUMAADKA WAXBARASHADA

Fadlan ka eeg buug-gacmeedka dheeriga ah si aad u hesho macluumaad dheeraad ah oo tacliimeed oo u gaar ah dugsigaaga.

Helitaanka Waalidka ee Nidaamka Macluumaadka Ardayga

Waalidiinta iyo ardaydu waxa ay geli karaan Nidaamka Macluumaadka Ardayga (SIS) si ay u helaan macluumaadka wakhtiga-dhabta ah ee ku saabsan buundooyinka, imaanshaha, shaqooyinka, iyo in ka badan. Iyadoo loo marayo nidaamka maamulka ku salaysan mareegaha, "PowerSchool", waalidiinta waxaa la siin doonaa aqoonsiga isticmaalaha iyo erayga sirta ah si ay u helaan macluumaadka hadda ilmahooda.

Waalidiintu waxay isticmaali karaan kombayutarrada dugsiga si ay u helaan macluumaadka ilmahooda. Waalidiintu waxay ku soo wici karaan taleefan si ay u helaan macluumaadka shaqada-guri ee hadda oo Ingiriis ama Isbaanish ah.

Horumarinta iyo Haysashada

Xukunnada ku saabsan dallacaadda heerka fasalka ilaa heerka fasalka, dhammaystirka fasalka ama koorsada waxbarashada, meelaynta degdegga ah, ama sii haynta ardayga heer fasal ama koorso waxbarasho, waa xuquuqda shaqaalaha xirfadlayaasha ah ee Degmada. Waalidiinta ama dadka ardayda masuulka ka ah ardayda la sii haynayo waa in la ogeysiiyaa, haddii ay codsadaan waalidka ama dadka ardayda masuulka ka ah, waxa lala yeelanayaa shirar waalidka ama masuulka oo muujinaya sababaha haynta.

Go'aannada ku saabsan dallacaadda ama sii-haynta ardayda waa inay ku salaysnaadaan tixgelinta guusha tacliimeed iyo/ama imaanshaha ardayga oo loo jiheeyo daryeelka iyo horumarka ardayga. Horumarka ardayga iyo dhammaystirka shuruudaha loo qoondeeyay, oo ay ku jiraan dhammaystirka koorsooyinka waxbarasho ee loo qoondeeyay ardayda ku qoran barnaamijyada baahiyaha gaarka ah, ayaa noqon doona saldhigga caadiga ah ee go'aannada ku saabsan dallacaadda ama sii haynta. Laguma talinayo haynta ardayda in ka badan hal sano oo dheeraad ah shahaado la siiyay.

Arday kasta ama waalidka ama masuulka arday kasta ayaa xaq u yeelan doona inay dib u eegaan go'aamo kasta oo laga gaadho dalacsiinta ama sii haynta; Xuquuqda dib u eegista waxaa lagu maamulaa siyaasadaha Guddiga marka loo eego cabashooyinka.

Kaararka Warbixinta

Kaararka warbixinta waxa guriga loo soo diraa ugu dambayn usbuuca ku xiga dhammaadka xilliga warbixinta ee sagaalka toddobaad ah. Warbixinta dhexe ee rubuc-dhamaadka ayaa sidoo kale loo diraa waalidiinta ardayda ay ku adag tahay maadada akadeemiyada.

QAYBTA SADDEXAAD: ANSHAXA ARDAYDA (Xeerka 5035)

Falsafadda Anshaxa Guud

Degmada dugsigu waxay leedahay awood ay ku edbiso ardayda si aan habboonayn u dhaqanta inta ay dugsiga u socdaan, dugsiga, qadada, marka ay guriga u socdaan, iyo dhammaan hawlaha dugsiga (guriga iyo dibadda ama wakhti kasta oo ay joogaan guriga dugsiga ama degmada).

Anshaxa dugsiga degmada waxaa haga mabaadi'da soo socota:

1. Nidaamka anshaxa ee degmada dugsiga waxaa loogu talagalay in lagu hubiyo in ardaydu qaataan mas'uuliyadda dhaqankooda.
2. Filashooyinka hab-dhaqanka iyo cawaaqib xumada ka dhalan karta ku guul-darraysiga buuxinta filashooyinkaas waxa si cad loogu sheegi doonaa dhammaan ardayda iyo waalidiintooda.
3. Darnaanta cawaaqibka ku xadgudubka filashooyinka dabeecadda guud ahaan waxay noqon doontaa mid horumarsan dabeecadda. Taasi waa, cunaqabatayntu way kordhin doontaa xaalad kasta oo dhaqan xumo; si kastaba ha ahaatee, tusaale kasta waxaa lagu qiimeyn doonaa xaqiiqadiisa, waxaana lagu soo rogi doonaa cunaqabateyn ku saleysan darnaanta anshax-xumada.
4. Waalidiintu waxa ay door muhiim ah ka ciyaaraan taageerada iyo xoojinta waxa ay degmadu ka filayaan ardaydooda.
5. Filashooyinka akhlaaqdu waxay khuseeyaan dhammaan ardayda; Cawaaqibta si joogto ah ayaa loo fuliyaa iyada oo aan loo eegin diiwaanka tacliimeed ee ardayga ama guusha.

Shuruucda iyo qawaaniinta la xidhiidha hawlaha manhajka ka baxsan oo ay ku jiraan ciyaaraha fudud, farxad-gelinta, koox-kooxeedka, chorus, iyo hawlaha naadiga waxa laga heli karaa qaybaha afraad iyo shanaad ee buug-gacmeedkan. Ardayda ku hawlan hawlaha manhajka dheeraadka ah waxa laga yaabaa inay la kulmaan cawaaqibka la xidhiidha hawsha marka lagu daro cawaaqibka lagu sheegay qaybtan.

Degmadu waxay xaq u leedahay inay tixraacdo hay'adda ku habboon ee aan dugsiga ahayn fal kasta ama habdhaqan kasta oo ardaydeeda taasoo noqon karta dembi hoos yimaada federaalka, gobolka, degmada, ama sharciga deegaanka. Maamulka ayaa baaritaankooda kala kaashan doona hay'adahaas.

Foomamka Anshaxa Dugsiga

Shaqaalaha maamulka iyo macallimiintu waxay qaadi karaan tallaabooyin ku saabsan dhaqanka ardayga, marka laga reebo kuwa si gaar ah loogu qeexay siyaasaddan iyo Xeerka Anshaxa Ardayga, kuwaas oo si macquul ah lagama maarmaan u ah inay caawiyaan ardayga, ujeedooyin dugsiga oo dheeraad ah, ama ka hortagga faragelinta geeddi-socodka waxbarashada. Tallaabooyinka noocaas ah waxaa ka mid noqon kara, laakiin aan loo baahnayn in lagu koobo, la-talinta ardayda, shirarka waalidiinta, u gudbinta dhaqamada ama adeegyada cadaaladda soo celinta, dib-u-habaynta jadwalka, shuruudaha ah in ardaygu uu dugsiga joogo ka dib saacadaha caadiga ah si uu u qabto shaqo dheeraad ah, xaddidaadda hawlaha ka baxsan manhajka, ama shuruudaha ah in ardaygu helo la-talin, qiimeyn cilmi-nafsi, ama qiimeyn cilmi-nafsi marka uu helo ogolaansho qoraal ah oo waalidka ama mas'uulka ah la-talintaas ama qiimeyntaas. Cawaaqibta edbintu waxa kale oo ay ku jiri kartaa ka joojinta dugsiga, Sabtida, iyo cawaaqib kasta oo kale oo sharcigu oggol yahay. Maamulayaasha degmadu waxa laga yaabaa inay horumariyaan hab-maamuus u gaar ah dhismaha oo lagu soo rogo anshaxa ardayda.

Xeerkan, tixraacyada "Maamulaha" waa in ay ku jiraan maamulayaasha dhismaha, wakiilka maamulaha, ama maamulayaasha kale ee ku haboon dugsiga degmada.

Ujeeddooyinka qaybtan awgeed, "Waalid" macnaheedu waa waalid, mas'uul, ama go'aan qaadasho waxbarasho oo ardayga ah. Go'aan gaare waxbarasho" waxaa loola jeedaa qof ay maxkamad u xilsaartay ama amar ku siisay inuu sameeyo go'aanno waxbarasho isagoo matalaya ilmo.

Bayaan kasta, ogeysiis, talo, go'aan, ama tallaabo la mid ah oo lagu qeexay siyaasaddan waa in si wax ku ool ah loo bixiyaa wakhtiga caddaynta qoran loo gudbiyo shakhsi ahaan ama marka la helo warqad shahaadaysan ama diiwaan gashan ama marka uu arday ama waalidkiis/waalidkeedu ...

Arday kasta oo laga joojiyo ama laga saaro dugsiga sida waafaqsan xeerkan kama qayb qaadan karo wax dhaqdhaqaaq dugsi inta lagu jiro muddada ka-saarista oo ay ku jiraan fasaxyada dugsiga ku xiga iyo maalmaha fasaxa ah. U-qalmitaanka waxqabadka ardayga ee ardayga si qasab ah dib loogu meeleeeyay waa in lagu go'aamiyaa si kiis-kiis maamulaha dhismaha ardayga loo bedelay.

Kulamada Dugsiga Kadib iyo Xabsiyada

Macallimiinta iyo maamulayaashu waxay ka dalban karaan ardayda inay joogaan dugsiga ka dib ama inay xabsiga ku jiraan marka ardaygu ku xadgudbo mid ka mid ah xeerarka ku jira buug-gacmeedkan ama uu ku xadgudbo xeerarka anshaxa ee gaarka u ah fasalka ee ay dejiyeen macallimiinta shaqsiga ah.

Ka-hakinta Dugsiga dhexdiisa

Maamulaha dhismuhu waxa laga yaabaa inuu uga baahdo arday inuu u adeego ka joojinta dugsiga dhexdiisa. Ardayda waxaa laga yaabaa in looga baahdo inay ka soo qaybgalaan cayrinta dugsiga maalgaliyay meel loogu talagalay. Wax loo dulqaadan maayo dhibatooyinka akhlaaqda ee ka yimaada ardayda lagu riday ka joojinta dugsiga. Ardayda aan dhamaystirin cayrinta dugsiga dhexdiisa waxay wajihi doonaan talaabo anshax marineed oo dheeraad ah.

Ka saarida Degdegga ah

Ardayda waxaa laga yaabaa in degdeg looga saaro dugsiga iyadoo la raacayo siyaasadda gaarka ah ee guddiga ee ka saarida degdegga ah ama sharciga gobolka.

Ka joojinta muddada gaaban

Maamuluhu wuxuu ka saari karaa ardayda dugsiga ama hawl kasta oo dugsi ilaa shan maalmood oo dugsi (ka-joojin wakhti gaaban ah) sababaha soo socda awgood:

1. Mid kasta oo ka mid ah hab-dhaqanka lagu sifeeyay qayb-hoosaadka hoos yimaada "Sababta ka joojinta muddada-dheer, cayrinta, ama dib-u-dejinta khasabka ah" ee hoos ku xusan iyada oo aan loo eegin goobta uu ka dhacay dhaqan-xumadaas; ama
2. Xadgudubyada kale ee xeerarka iyo heerarka dhaqanka ee ay qaataan Guddiga Waxbarashada ama shaqaalaha maamulka ama waxbaridda ee dugsiga, kuwaas oo ka dhaca gudaha ama dibadda dugsiga, haddii dhaqankaasi uu farageliyo ujeeddooyinka dugsiga ama uu jiro xiriir ka dhexeeya dhaqankaas iyo dugsiga.

Habkan soo socdaa waxa uu quseeyaa cayrinta wakhtiga gaaban:

1. Maamuluhu waa inuu sameeyaa baadhitaan macquul ah oo ku saabsan xaqiiqada iyo xaaladaha. Ka joojinta muddada gaaban waa in la soo rogo ka dib marka la go'aamiyo in ka joojinta ay lagama maarmaan tahay si loo caawiyo arday kasta, si loo sii wado ujeedooyinka dugsiga, ama si looga hortago faragelinta ujeedooyinka dugsiga.
2. Ka dib marka maamuluhu go'aamiyo in ganaax muddo gaaban ah loo baahan yahay, laakiin ka

hor inta aan la bilaabin ganaaxa muddada gaaban, ardayga iyo Waalidka waxaa la siin doonaa ogeysiis afka ah iyo qoraal ah oo ku saabsan dacwadaha ka dhanka ah ardayga. Waxaa loo sheegi doonaa waxa ardayga lagu eedeeyay inuu sameeyay, sharraxaadda caddaynta ay mas'uuliyiintu hayaan, iyo fursad ay ku soo bandhigaan caddayn muujinaysa nooca dhabta ah ee ardayga.

3. 24 saacadood gudahood ama waqti dheeraad ah oo macquul ah ka dib joojinta, Maamuluhu wuxuu u diri doonaa ardayga, iyo Waalidka ardayga qoraal qoraal ah, isagoo sharraxaya: dhaqanka ardayga, anshax xumada ama jebinta sharciga ama heerka; sababaha loo qaaday tallaabadada; tallaabooyinka uu dugsigu qaaday si uu isugu dayo inuu joojiyo ama u yareeyo dhaqanka ardayga ka hor inta aan la tixgelin joojinta; agabka uu dugsigu awood u leeyahay inuu bixiyo ama ku taliyo si uu u caawiyo ardayga; iyo sida dugsigu u qorsheynayo inuu u maareeyo dhaqankaas mustaqbalka, oo ay ku jiraan qorshe wax ku ool ah oo loogu talagalay in lagu kordhiyo istaraatiijiyadaha lagu hayo ardayga dugsiga.

Fursad ayaa la siin doonaa ardayga, iyo waalidka ama qofka masuulka ka ah ardayga, si ay ula shiraan maamulaha oo amraya ka joojinta wakhtiga gaaban ka hor ama wakhtiga ardaygu ku soo laabanayo dugsiga. Maamuluhu waa inuu go'aamiyaa qofka, marka lagu daro waalidka ama masuulka, ka qayb galaya shirka. Haddii aan shir la qaban, Waalidku wuxuu codsi qoraal ah u gudbin karaa maamulaha shaqada laga joojiyay ka hor inta uusan ardaygu ku soo laaban dugsiga.

Ardeyda laga eryey muddada gaaban waxaa la siin doonaa fursad ay ku dhammeeyaan shaqada fasalka.

Hubka

Ardayna kama soo qaadan karo, haysan karo, ku xaman karo ama ku gudbin karo hub gudaha dugsiga, gaadhi dugsigu leeyahay, ama hawl dugsiga ama dhacdo ka baxsan garoonka dugsiga, marka laga reebo sida uu xeerkanii oggol yahay.

Qeexida Hubka

Erayga "hubka, sida lagu qeexay 18 USC 921, macnaheedu waa hub kasta (oo ay ku jiraan qoriga bilawga ah) kaas oo loogu talagalay ama loogu talagalay ama si fudud loogu beddeli karo inuu rido gantaal iyadoo la adeegsanayo ficil qarax, qaab ama qaataha hub kasta oo noocaas ah, qalab kasta oo qoriga lagu xiro ama aamusiyaha hubka, ama qalab kasta oo wax burburiya (marka laga reebo qoriga qadiimiga ah).

Waxa Ka Reeban Hubka

Waxa kaliya ee ka reeban ardaygu inuu keeno ama haysto hub, oo uu ku jiro hub, waa sidan soo socota:

1. Soo saarista hubka ama haysashada hubka xubnaha Ciidanka Kaydka ah ee Tababarka marka la tababarayo ama
2. Hubka ay dhici karto in si sharci ah uu haysto qofka helaya tilmaamaha iyadoo uu ilaalinayo macalin qaangaar ah oo si sharci ah u haysta hubka.

Natiijooyinka - Hubka

Arday kasta oo keena hub, sida ereygaas lagu qeexay 18 United States Code 921, dugsiga waa laga eryi doonaa dugsiga muddo hal sano ah. Kormeeraha guud ee dugsiyada iyo guddiga waxbarashadu waa inay awood u yeeshaan inay wax ka beddelaan shuruudaha cayrinta iyadoo loo eegayo kiis-kiis.

Ka Joojinta Muddada Dheer

Ardayda waxaa laga yaabaa in Maamuluhu ka saaro dugsiga ama wax kasta oo ka mid ah hawlaha

dugsiga muddo ka badan shan maalmood oo dugsiyeed laakiin ka yar labaatan maalmood oo dugsiyeed (hakin muddo dheer ah) anshax kasta oo sababaya eryidda sida hoos ku xusan. Habka cayrinta muddada-dheer ayaa hoos lagu qeexay.

Ardayda Dugsiga Kahor ilaa Fasalka Labaad

Dugsiga hoose waa in uusan joojin ardayga ku jira fasalka ka hor xanaanada ilaa fasalka labaad haddii uusan ardaygu:

1. Keenista hub dilaa ah sida ku qeexan qaybta 28-109 dhulka dugsiga, baabuur ay leedahay, kiraysatay, ama qandaraasle uu dugsigu u isticmaalay ujeedo dugsi ama baabuur ay shaqaale dugsi ama qof uu magacaabay u wadaan ujeedo dugsi, ama hawl dugsigu maalgeliyo ama dhacdo ciyaareed; ama
2. Ku lug yeesha dhaqan rabshado wata oo awood u leh inuu waxyeello jireed u geysto arday kale ama shaqaale dugsi.

Beddelka cayrinta, degmada dugsigu waxay qaadi kartaa tallaabo kasta oo sharcigu oggol yahay, oo ay ku jiraan kuwa lagu sheegay qaybta 79-258.

Cayrinta

1. **Macnaha Cayrinta.** Cayrinta macnaheedu waa ka-saarista ka-qaybgalka dhammaan dugsiyada, dhulka iyo hawlaha nidaamka ama gudaha muddo aan ka badnayn inta ka hartay simistarkii uu dhaqan galay haddii aan dhaqan-xumadu dhicin (a) toban maalmood gudahood ka hor dhammaadka simistarkii koowaad, taas oo xaaladdu ay tahay cayrinta waxay socon doontaa ilaa simistarkii labaad, ama (b) toban maalmood gudahood ka hor dhammaadka simistarkii labaad, taas oo xaaladdu tahay cayrinta waxay socon doontaa dugsiga xagaaga iyo simistarkii ugu horreeyay ee sannad dugsiyeedka soo socda, ama (c) haddii cayrinta aysan ahayn dhaqan lagu qeexay xeerarkan ama sharciga oo oggolaanaya ama u baahan ka-saaritaan dheer, taas oo xaaladdu tahay cayrinta waxay sii socon doontaa muddada lagu cayimay. Talaabada noocaan ah waxaa wax ka bedeli kara ama joojin karta degmadda wakhti kasta inta lagu jiro xilliga eryida.
2. **Dib u eegida Xagaaga.** Ka saarista kasta oo sii jiri doonta inta lagu jiro simistarka koowaad ee sanad dugsiyeedka soo socda ayaa si toos ah loo qorsheeyay in dib loo eego ka hor bilowga sanad dugsiyeedka. Dib-u-eegista waxaa qaban doona sarkaalka dhagaysiga ee sameeyay dhageysiga eryidda bilowga ah, ama sarkaalka dhagaysiga ee uu magacaabay Kormeeraha Guud haddii aysan jirin wax dhageysi ah oo hore loo qabtay ama sarkaalka dhagaysiga bilowga ah uusan diyaar ahayn ama uusan diyaar u ahayn inuu u adeego, ka dib marka sarkaalka dhagaysigu uu ogeysiiyo dib-u-eegista ardayga iyo waalidka ama mas'uulka ardayga. Dib-u-eegiddu waxay ku koobnaan doontaa caddaymaha cusub ee la helay ama caddaynta isbeddelka xaaladda ardayga ee dhacayey tan iyo dhegaysigii asalka ahaa. Dib u eegistani waxa ay horseedi kartaa in uu soo jeediyo sarkaalka dhegaysigu in ardayga dib loogu ogolaado sannad dugsiyeedka soo socda. Haddii guddiga dugsiga ama guddiga waxbarashada ama guddiga guddiga noocaas ahi ay qaadaan tallaabadii u dambaysay ee ay ardayga kaga cayrinayeen, ardayga waxa dib loogu soo celin karaa tallaabo guddiga. Haddii kale ardayga waxaa dib loogu soo celin karaa tallaabo uu qaaday Kormeeraha Guud.
3. **Hakinta Fulinta Eryidda:** Fulinta ficilka eryidda waa la hakin karaa (tusaale ahaan, "la hakiyay") muddo aan ka badnayn hal simistar oo buuxa marka lagu daro dheelitirka simistarkaas oo eryiddu dhaqan gasho, shuruud ahaanna tallaabada la hakiyey, ardayga waxaa loo qoondeyn

karaa dugsii, fasal, ama barnaamij/qorshe iyo cawaaqib kale oo ay degmada dugsigu u aragto mid ku habboon.

4. **Dugsiga Beddelka ah ama Nidaamyada ka-hortagga ka-eryidda.** Dugsigu waa inuu bixiyaa dugsii kale, fasal ama barnaamij waxbarasho oo loogu talagalay ardayda la eryay ama waa inay raacaan nidaamka eryida ka hor ee lagu sheegay Neb. Rev. Stat. 79-266.

Ka joojinta ama cayrinta waqti-dheer, Burin ama Waajibaad Kala Wareejin:

Dhaqanka soo socdaa waxa uu ka dhigan yahay sababaha ka joojinta muddada-dheer, cayrinta, ama dib-u-dejinta khasabka ah, iyada oo la raacayo xeerarka habraaca ee Xeerka Anshaxa Ardayga, Neb. Rev. Stat. §79-254 ilaa 79-296, marka hawshani ka dhacdo dhulka dugsiga, baabuur ay leedahay, kiraysatay, ama qandaraasle uu dugsigu u isticmaalay ujeedo dugsii ama baabuur ay shaqaale dugsii ama qof uu magacaabay u kaxeeyay ujeedo dugsii, ama dhaqdhaqaaq dugsii ama dhacdo ciyaareed oo dugsigu maalgeliyo:

- 1) Isticmaalka xoog-muquunis, xoog, qasbid, hanjabaad, caga-jugleyn, ama dhaqan la mid ah oo ka dhigan faragelin laxaad leh oo ujeedooyinka dugsiga. Guddigu waxay go'aamiyeen in isticmaalka warbaahinta synthetic sida kuwa been-abuurka ah ay noqon karaan "dhaqan la mid ah";
- 2) Si badheedh ah u sababayn ama isku dayo in uu u geysto khasaare laxaad leh oo loo geysto hantida gaarka ah ama dugsiga oo qiimo weyn leh, ama burbur soo noqnoqda ama xatooyo ku lug leh hanti gaar ah ama dugsii oo qiimo yar leh.
- 3) Sababta ama isku dayga in uu dhaawac jidheed u geysto shaqaalaha dugsiga ama arday kasta. (Dhaawac jireed oo uu sababay shil, is-difaacid, ama tallaabo kale oo lagu qaaday caqiidada macquulka ah ee ah inay lama huraan tahay in la ilaaliyo qof kale ma noqon doonto xadgudub ka dhan ah qaybtan).
- 4) Hanjabaad ama cagajugleyn arday kasta ujeedo ama ujeedadu tahay in lacag ama wax kasta oo qiimo leh laga helo ardaygaas.
- 5) Ogaanshaha haysashada, maaraynta, ama gudbinta shay kasta ama shay sida caadiga ah ama guud ahaan loo arko hub.
- 6) Ku lug lahaanshaha sharci darrada ah ee haysashada, iibinta, qaybinta, ama isticmaalka walax la xakameeyey ama walax la xakameeyey oo ku dayasho mudan, sida ku qeexan qaybta 28-401, walax loo matalay walax la xakameeyey, ama khamri khamri ah sida ku qeexan qaybta 53-103.02 ama ku hoos jirta saamaynta walax la xakameeyey ama khamri khamri ah (fiiro gaar ah: ereyga "ku hoos jira saamaynta" ujeedooyinka dugsiga wuxuu leeyahay macno ka yar kan uu leeyahay sharciga dambiyada; ujeedooyinka dugsiga, ereygu wuxuu ka dhigan yahay heer kasta oo naafonimo ah wuxuuna ka kooban yahay xitaa urta khamriga ee neefta ama qofka ardayga; sidoo kale, waxaa ka mid ah in la naafoobo sababtoo ah xadgudubka walax kasta oo loo isticmaalo kicinta);
- 7) Sida lagu qeexay qaybta 28-806, marka laga reebo in qaybtan ay khusayso oo kaliya ardayda da'doodu tahay ugu yaraan laba iyo toban jir laakiin ka yar sagaal iyo toban sano.
- 8) Ka qayb qaadashada cagajuglaynta sida lagu qeexay qaybta 79-2,137 iyo xeerarka;
- 9) Kufsi galmo ama isku day galmo ah in lagu weeraro qof kasta haddii dacwad uu soo gudbiyay xeer ilaaliye maxkamad awood u leh oo ku eedeynaysa in ardaygu uu kufsi galmo kufsaday ama isku dayay inuu kufsi galmo kufsaday qof kasta, oo ay ku jiraan weerarrada galmada ama isku dayga weerarrada galmada ee ka dhaca meel ka baxsan goobta dugsiga oo aan ahayn xaflad, waxqabad, ama dhacdo dugsii. Ujeedooyinka qaybtan hoosaadka ah, weerarka galmada macnaheedu waa weerarka galmada heerka koowaad sida ku qeexan qaybta 28-319, weerarka galmada heerka labaad sida ku qeexan qaybta 28-320, weerarka galmada ee ilmaha heerka labaad ama saddexaad sida ku qeexan qaybta 28-320.01, ama weerarka galmada ee ilmaha heerka koowaad sida ku xusan qaybta 28-319.01, sida qaybahaas hadda ay bixiyaan ama laga yaabo in dib loogu noqdo mar mar;

- 10) Ku lug lahaanshaha hawl kasta oo kale oo ay mamnuuceen sharciyada Gobolka Nebraska taas oo hawsha ka dhigan khatar ardayda kale ama faragelinaysa ujeedooyinka dugsiga; ama
- 11) Ku xadgudubka soo noqnoqda ee mid ka mid ah xeerarkan soo socda haddii xadgudubyadan ay ka dhigan yihiin faragelin la taaban karo oo lagu sameeyo ujeedooyinka dugsiga:
- a) Isticmaalka luqadda, qoraalka ama hadalka, ama dhaqanka, oo ay ku jiraan dhaqdhaqaaqyada, taas oo xadgudub ku ah ardayda ama xubnaha shaqaalaha. Aflagaadada ama aflagaadada ama dhaqanka waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn, taas oo sida caadiga ah loo fahmo oo loogu talagalay in lagu bahdilo koox ama shakhsi iyada oo ku saleysan isir, jinsi, asal qaran, ama diin;
 - b) Dharka ama is-qurxinta si ka hor imaanaysa xeerka labiska ee degmada dugsiga iyo/ama khatar ku ah caafimaadka iyo badbaadada ardayga, khatar ku ah caafimaadka iyo badbaadada dadka kale, ama carqaladaynaysa, mashquulinaysa ama aan habboonayn ilaa xad ay faragelinayso habka waxbarashada iyo waxbarashada;
 - c) Ku xad-gudbida xeerarka baska dugsiga sida ay dejiyeen degmada ama shaqaalaha degmada;
 - d) Possessing, using, selling, or dispensing tobacco, drug paraphernalia, an electronic nicotine delivery system, or a tobacco imitation substance or packaging, regardless of form, including cigars, cigarettes, chewing tobacco, and any other form of tobacco, tobacco derivative product or imitation, or electronic cigarettes, vapor pens, etc.;
 - e) Haysashada, isticmaalka, iibinta, ama bixinta wax kasta oo daroogo ah ama ku dayashada walaxda la xakameeyey iyada oo aan loo eegin in walaxda dhabta ah ee la haysto ay tahay walax la xakameeyey oo uu qabo sharciga Nebraska;
 - f) Haysashada sawirada qaawan, oo ay ku jiraan abuurista, haysashada, faafinta, gelida, iibinta, ama isticmaalka kale ee warbaahinta synthetic, sida kuwa qoto dheer;
 - g) Fariima qoraaleed anshax daro ama haysashada sawirada sexting (isku-darka galmada iyo qoraalka - falka dirida fariimaha galmo qaawan ama sawiro si elektaroonik ah);
 - h) Ku lug lahaanshaha bilowga, oo lagu qeexay wax kasta oo laga filayo caadooyin, shuruudo, ama hawlo la saarayo xubnaha cusub ee ururka dugsiga si loogu ogolaado inay galaan ururka, xitaa haddii hawlahaasi aysan gaarin heerka "hazing" sida hoos ku qeexan. Bilaabidda waa mamnuuc marka laga reebo ogolaanshaha kormeeraha;
 - i) Ku lug lahaanshaha faraxumaynta, oo lagu qeexo hawl kasta oo laga filayo qof inuu ku biiro koox, koox, ama dhaqdhaqaaq oo ceebeeya, hoos u dhiga ama halis geliya dhaawac shucuureed iyo/ama jireed, iyadoon loo eegin rabitaanka qofka ee ah inuu ka qaybqaato. Hawlaha hazing-ka guud ahaan waxaa loo arkaa inay yihiin: xadgudub jireed, khatar ah, iyo/ama xadgudub galmo waxaana ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn, kuwa soo socda: addoonsi shaqsiyeed; hurdo la'aan iyo xayiraado saaran nadaafadda shaqsiyeed; qaylo, cay iyo aflagaado xubnaha/kuwa cusub ee cusub; in lagu qasbo inay xirtaan dhar ceeb ah ama ceeb ah dadweynaha; isticmaalka walxaha xun ama ku xoqidda maqaarka qofka; sumadeynta; garaaca jirka; cabitaanka xad dhaafka ah iyo ciyaaraha cabitaanka; jilitaanka galmada iyo weerarka galmada;
 - j) Cagajuglaynta oo ay ku jiraan cagajuglaynta internetka, oo lagu qeexay isticmaalka internetka, oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, bogagga shabakadaha bulshada sida Facebook, taleefannada gacanta ama aaladaha kale si loo diro, loo dhejiyo ama loogu diro sawirrada fariimaha qoraalka ah iyo agabka loogu talagalay in lagu dhaawaco ama lagu ceebeeyo qof kale. Tan waxaa ka mid noqon kara, laakiin aan ku xaddidnayn; sii wadista u dirista emayl qof sheegay inaysan rabin xiriir dheeraad ah oo lala yeesho qofka soo diraya; dirista ama dhejinta hanjabaadaha, hadallada galmada ama calaamadaha cayda ah (tusaale ahaan, hadalka nacaybka); isku-dubaridka dhibanayaasha iyadoo laga dhigayo mowduuc lagu jeesjeeso goobaha lagu kulmo, iyo dhejinta hadallo been abuur ah oo loogu talagalay in lagu ceebeeyo dhibbanaha; shaacinta xogta shakhsi ahaaneed, sida magaca dhabta ah ee dhibbanaha, cinwaanka, ama dugsiga mareegaha ama goobaha lagu kulmo; iska dhigista aqoonsiga dhibbanaha ujeeddada daabacaadda agab magacooda ku qoran oo sumcad dil ama jeesjeesaya; u dirista qoraallo hanjabaad iyo

dhibaatayn ah, farriimo degdeg ah ama iimayl dhibbanayaasha; iyo dhejinta ama dirista xanta ama xanta si loogu kiciyo dadka kale inay neceb yihiin oo ay koox u noqdaan bartilmaameedka;

- k) Ku xad-gudbidda kombayuuatarka degmada ee siyaasadda la aqbali karo ee isticmaalka kombuyuutarku waxay ku xiran tahay edbinta, ilaa iyo ay ku jirto cayrinta; iyo
- l) Ogaanshaha haysashada, maaraynta, ama gudbinta shay kasta ama shay sida caadiga ah ama guud ahaan loo arko hub.
- m) Isticmaalka shay kasta si aad ugu ekaysiiso haysashada hub;
- n) Si ula kac ah u sameynta hadal been abuur ah ama si ula kac ah u gudbinta macluumaad been abuur ah inta lagu jiro habka cabashada Title IX ama baaritaan kasta oo kale oo dugsi ama sameynta hadal been abuur ah oo si khalidan loo sameeyay inta lagu jiro dacwadda cabashada Title IX ama baaritaan kasta oo dugsi kale; iyo
- o) Ku xad-gudbi kasta oo kale ee qaanuunka ama qaanuunka uu dejiyay xubin ka tirsan shaqaalaha degmada dugsiga iyadoo la raacayo awoodda ay u wakiisheen guddiga.

Shuruudaha Ka-warbixinta ee Dhaqangelinta Sharciga

Xadgudubyada qaybtan waxay keeni doontaa in warbixin loo gudbiyo sharci fulinta haddii:

- 1) Xadgudubka waxaa ka mid ah haysashada hub;
- 2) Xadgudubku wuxuu keenaa xad-gudub ilmo;
- 3) Waa ku xad-gudbi Xeerka Ciqaabta ee Nebraska oo maamulku aaminsan yahay in aan si ku filan looga hadlin anshax-marinta degmada dugsi;
- 4) Waa ku xad-gudub Xeerka Dembiyada ee Nebraska oo khatar gelinaya caafimaadka iyo daryeelka shaqaalaha ama ardayda; ama
- 5) Waa xad gudub Xeerka Dembiyada Nebraska kaas oo farageliya ujeedooyinka dugsiga.

Nidaamka Xuquuqul Insaanka ee La Siiyo Ardayda Waajihisa Ka-joojin ama Eryid waqti-dheer

Nidaamyada soo socda waa in la raaco ee ku saabsan cayrinta, cayrinta ama dib u habeynta qasabka ah ee muddada dheer:

- 1. Go'aanka lagu soo jeedinayo anshaxa waa in la sameeyaa laba maalmood oo dugsi gudahooda ka dib marka la ogaado edeb-darrada ardayga. Taariikhda go'aanka anshax-marinta la gaarayo, maamuluhu waa inuu u fayl-gareeyaa Kormeeraha dacwad qoraal ah iyo soo koobidda caddaynta taageeraya eeddaas.
- 2. Maamuluhu wuxuu ardayga iyo Waalidka ardayga u gudbin doonaa ogeysiis qoraal ah oo boostada diiwaangashan ama shahaadada leh ama adeegga shaqsiga ah laba maalmood gudahood laga bilaabo taariikhda go'aanka lagu soo jeedinayo joojinta muddada dheer ama eryidda. Ogeysiiska waa inuu ku jiraa kuwan soo socda:
 - a. Xeerka ama heerka anshaxa ee la sheegay in lagu xadgudbay iyo falalka ardayga lagu eedeeyay inay sabab u yihiin ganaax muddo dheer ah, eryid, ama dib-u-habayn khasab ah, oo ay ku jiraan soo koobid caddaynta la soo bandhigayo ee ka dhanka ah ardayga;
 - b. Ciqaabta, haddii ay jirto, ee maamulaha dugsigu ku taliyey in lagu soo oogay iyo cigaab kasta oo kale oo ardaygu ku kacayo;
 - c. Agabka uu dugsigu awoodo inuu bixiyo ama uu ku taliyo si uu u caawiyo ardayga;
 - d. Sida dugsigu u qorsheynayo inuu mustaqbalka u maareeyo dhaqanka noocaas ah, oo ay ku jirto qorshe la fulin karo oo loogu talagalay in lagu kordhiyo istaraatiijiyadaha lagu hayo ardayga dugsiga;
 - e. Bayaan sheegaya in, ka hor inta aan la joojin muddo dheer, eryid, ama dib-u-habeyn khasab ah, ardaygu uu xaq u leeyahay dhageysi, marka la codsado, iyo in haddii ardayga la hakiyo inta laga gaarayo natiijada dhageysiga, ardaygu uu dhammaystiri karo shaqada fasalka iyo

- shaqada guriga, oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, imtixaannada, ee la seegay inta lagu jiro muddada joojinta iyadoo la raacayo tilmaamaha degmada oo aan looga baahnayn ardayga inuu ka qayb galo barnaamijyada kale ee degmada dugsiga ee loogu talagalay ardayda la eryey si uu u dhammeeyo shaqada fasalka ama;
- f. Sharaxaad ku saabsan hababka dhageysiga ee uu bixiyay xeerku, oo ay la socoto habraacyada racfaanka go'aan kasta oo lagu gaaro dhageysiga;
 - g. Bayaan sheegaya in maamulaha, qareenka sharciga ee dugsiga, ardayga, Waalidka ardayga, ama wakiilka ardayga uu xaq u leeyahay (i) inuu baaro diiwaanka tacliimeed iyo anshaxa ardayga iyo wixii caddeyn ah ee loo isticmaali doono dhageysiga ee ku saabsan anshax xumada la sheegay iyo (ii) in la ogaado aqoonsiga markhaatiyaasha ka soo muuqan doona dhageysiga iyo nuxurka maragfurkooda; iyo
 - h. Foom uu ardayga, waalidka ardayga, ama masuulka ardaygu ku codsan karo dhegaysi, inay saxeexaan dhinacyadan oo ay u geeyaan maamulaha ama kormeeraha shakhsi ahaan ama boostada diiwaangashan ama shahaadaysan.
3. Marka ogeysiis ujeedo ah in ardayga lagu edbiyo ganaax muddo dheer ah, eryid, ama dib-u-habayn khasab ah loo gudbiyo kormeeraha, ardayga waxaa laga yaabaa in maamulaha dugsiga uu ka joojiyo ilaa taariikhda uu dhaqan galo ganaaxa muddada dheer, eryidda, ama dib-u-habaynta khasabka ah, haddii maamuluhu go'aamiyo in ardayga si degdeg ah loo joojiyo si looga hortago ama si weyn loo yareeyo khatarta ah (a) faragelinta hawl waxbarasho ama ujeedo dugsiga ama (b) dhaawac shaqsiyeed oo soo gaara ardayga laftiisa, ardayda kale, shaqaalaha dugsiga, ama mutadawiciinta dugsiga.
 4. Ma jiraan wax xeerkan ka mid ah oo diidaya ardayga, waalidka ardayga, masuulka ama wakiilka inay kala hadlaan oo la xaliyaan arrinta shaqaalaha dugsiga ku habboon ka hor heerka dhegeysiga.
 5. Haddii dhegeysiga la codsado shan maalmood gudahooda ka dib markii la helo ogaysiiska, Kormeeraha guud waa inuu ku taliyaa in la magacaabo imtixaan qaade laba maalmood gudahooda ka dib markii la helo codsiga dhegeysiga. Ardayga ama Waalidka ardayga ayaa codsan kara magacaabista baaraha dhageysiga marka laga reebo baaraha dhageysiga ee uu ku taliyay kormeeraha haddii ogeysiiska codsiga la siiyo kormeeraha laba maalmood gudahood ka dib marka la helo ballanta lagula taliyay kormeeraha. Marka uu helo codsigaas, kormeeraha guud waa inuu keenaa hal baaraha dhageysiga kale oo aan ahayn shaqaale ka tirsan degmada dugsiga ama hadda qandaraas kula jira degmada dugsiga oo aan si kale loo weydiin karin dhexdhexaadnimada. Ardayga ama Waalidka ardayga waa inuu, shan maalmood gudahood, u doortaa baaraha dhageysiga si uu u qabto dhageysiga lagu taliyay ama loo siiyay baaraha dhageysiga kale, waana inuu qoraal ahaan ugu wargeliyaa kormeeraha doorashada. Kormeeraha guud waa inuu magacaabaa baaraha maqalka ee la doortay marka la helo ogeysiis noocaas ah.
 6. Baaraha maqalka waa in, laba maalmood gudahooda ka dib marka la magacaabo, uu ku siiyo ogeysiis qoraal ah maamulaha, ardayga, iyo waalidka ama masuulka ardayga wakhtiga iyo goobta dhagaysiga.
 7. Dhegeysiga waa in lagu qabtaa muddo shan maalmood ah gudahooda ka dib ballanta baaraha dhegeysiga, laakiin wakhtigaas waxaa beddeli kara baaraha dhegeysiga sabab wanaagsan iyadoo oggolaansho laga helayo dhinacyada. Dhageysi lama qaban karo wax ka yar laba maalmood ogaysiiska dhabta ah ee maamulaha, ardayga, iyo waalidka ama masuulka ardayga, marka laga reebo oggolaanshaha dhammaan dhinacyada.
 8. Maamulaha ama qareenka sharciga ee dugsiga, ardayga, iyo Waalidka ardayga, ama wakiilka wuxuu xaq u leeyahay inuu helo nuqul ka mid ah dhammaan diiwaannada iyo qoraallada qoran ee lagu sheegay Xeerka Anshaxa Ardayda iyo sidoo kale bayaanka markhaati kasta oo ay hayaan guddiga dugsiga ama guddiga waxbarashada ugu dambayn afartan iyo siddeed

saacadood ka hor dhageysiga.

9. Haddii dhegeysiga la codsado in ka badan shan maalmood oo dugsii kadib helitaanka ogeysiiska qoran, laakiin aan ka badnayn soddon maalmood ka dib marka la helo, Kormeeraha guud ayaa magacaabi doona imtixaan qaade. Dhageysiga dacwada waxaa lagu qaban doonaa si waafaqsan shuruudaha qeybta 79-269. Ardaygu wuxuu xaq u yeelan doonaa dhageysi laakiin natiijada la soo rogay ayaa laga yaabaa inay sii socoto dhaqangal inta laga gaarayo go'aanka kama dambaysta ah.
10. Haddii codsiga dhegeysiga lagu waayo soddon maalmood gudahooda ka dib dirista ama keenista ogeysiiska qoran, ardaygu xaq uma yeelan doono dhegaysi.

Haddii dhageysi la codsado, dhageysiga, hababka dhageysiga, xuquuqda ardayga iyo wixii racfaan ama dib u eegis garsoor ah oo sharcigu ogol yahay waxaa lagu maamuli doonaa qodobbada khuseeya ee Xeerka Anshaxa Ardayda Nebraska (Neb. REV. STAT. §79-254 ilaa 79-294).

Shuruudaha Ka-warbixinta ee Dhaqangelinta Sharciga

Xadgudubyada qaybtan waxay keeni doontaa in warbixin loo gudbiyo sharci fulinta haddii:

- 1) Xadgudubka waxaa ka mid ah haysashada hub;
- 2) Xadgudubku wuxuu keenaa xad-gudub ilmo;
- 3) Waa ku xad-gudbi Xeerka Ciqaabta ee Nebraska oo maamulku aaminsan yahay in aan si ku filan looga hadlin anshax-marinta degmada dugsii;
- 4) Waa ku xad-gudub Xeerka Dembiyada ee Nebraska oo khatar gelinaya caafimaadka iyo daryeelka shaqaalaha ama ardayda; ama
- 5) Waa xad gudub Xeerka Dembiyada Nebraska kaas oo farageliya ujeedooyinka dugsiga.
- 6) Warbixinta waxaa looga baahan yahay ama codsanaya sharci fulinta ama qareenka degmada.

QAYBTA AFRAAD: BARNAAMIJYADA HAWLAHA IYO DHACDOOYINKA

Ardayda ku jirta "meel wanaagsan" ee Dugsiyada Dadweynaha Lexington waxaa lagu martiqaaday inay ka qaybqaataan waxqabadka. Haddi ay ardaydu ku firfircoon yihiin hogaaminta, naadiyada, hawlaha fanka, ciyaaraha fudud, ama dedaalada akadeemiyada, waxay door muhiim ah ka ciyaarayaan dhisidda ruuxa dugsiga oo ay u matalaan dugsigeena iyo gobolka si toogan. Hawlaha iyo dhacdooyinka LPS waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn, ka qaybgalka iyo ka qaybgalka[1]dhacdooyinka ciyaaraha fudud,[2]kooxda taageerayaasha iyo qoob-ka-ciyaarka,[3]kooxda muusikada, kooxda heesaha, khudbadaha, iyo bandhigyada riwaayadaha,[4]dhammaan naadiyada iyo ururada,[5]qoob-ka-ciyaarka,[6]xafladaha soo noqoshada guriga,[7]iyo xafladda cashada. Liis dhamaystiran oo ah naadiyada LPS, ururada, iyo hawlaha waxa laga heli karaa mareegaha degmada.

Safarka Sare ee Washington DC waxaa loo arkaa hawl aan dugsii ahayn oo leh shuruucdeeda iyo shuruudaheeda.

Maqnaanshaha Dugsiga (Nidaamka 6014)

Dhammaan ardayda waxaa laga filayaa inay si joogto ah u xaadiraan sannad dugsiyeedka oo dhan. Marka dugsigu socdo, ardaygu waa inuu xaadiraa ugu yaraan ½ maalinta dugsiga (afar fasal maalin dugsiyeed caadi ah ama loo habeeyey jadwal la soo gaabiyey) si uu xaq ugu yeesho inuu ku tababarto, ku celceliyo, ama wax ka qabto isla maalintaas. Arday kasta oo ka qaybqaata waxqabad marka aanu xaadirin ugu yaraan ½ maalin dugsiyeedka looma ogolaan doono inuu ka qaybqaato hawsha dugsiga soo socota ee dabeecadda la mid ah. Fiiri gaar ah: Haddii xadgudubka aan soo sheegnay uu ku lug leeyahay dhaqan, ardaygu kama qayb qaadan karo dhaqanka soo socda. Haddii xadgudubku ku lug yeesho tartan, cayaartoyga looma oggolaan doono inuu ka qaybgalo tartanka soo socda). Maamulaha hawlaha ama maamulaha ayaa laga yaabaa inay ka tanaasulaan shuruudan aaska, ballamaha caafimaadka, iyo

xaaladaha kale ee xun.

Liiska Xisaabtanka

Fiiri Buug-gacmeedka dugsiga dhexe iyo dugsiga sare.

Hawlaha Habeenka Arbacada iyo Axadaha (Xeerka3015)

Maadaama ay muhiim u tahay ardaydu inay helaan habeenka ka madax banaan hawlaha dugsiga, hawlaha dugsiga lama qaban doono habeenka Arbacada ama Axadaha iyada oo aan ogolaansho laga helin maamulaha guud. Dhaqdhaqaaqyada Arbacada waa in aysan dhaafin 6:30 galabnimo.

Ku darista ama Hoos u dhigida Ururada

Ururo cusub ayaa laga yaabaa in la sameeyo inta lagu jiro sannad dugsiyeedka iyagoo bixinaya: (1) waxaa jira xiiso ku filan ardayda dhexdooda; (2) shaqaale shahaado haysta ayaa diyaar u ah inuu kafaalo qaado ururka; (3) Ujeedada iyo ujeedooyinka ururku waa qayb ka mid ah falsafada guud ee dugsiga. Ururada sidoo kale waxaa laga yaabaa in laga tirtiro wada- manhajka iyadoo lagu salaynayo saddexdii shuruudood ee hore. Dhammaan wax-ku-darka/tirtiridda hawlaha manhajka wadaagga ah waa in ay oggolaadaan maamulka dugsiga. Waxqabadyada cusub ee u baahan kharashaadka dhaqaalaha degmada waa in sidoo kale ay ansixiyaan Guddiga Waxbarashada.

Muuqashada

Ka qaybgalayaasha barnaamijka waxqabadyadu waxay u labisan doonaan si ku habboon hawsha ay ku jiraan waxayna had iyo jeer ilaalin doonaan muuqaal nadiif ah, nadiif ah oo si wanaagsan loo diyaariyey.

Ka qaybgalka Hawlaha

Ardayda xaadirineysa waxqabad dugsi ma bixi karaan oo dib uma soo geli karaan hawsha. Tan waxa ku jira ciyaaraha dugsiga iyo dhammaan dhacdooyinka ciyaaraha fudud marka laga reebo marka tartamada ciyaaraha lagu qabto goobo badan isla taariikhdaas.

Baraarujinta miyir beelka

Nebraska Unicameral waxay ogaatay in miyir-beelku uu yahay mid ka mid ah "dhaawacyada inta badan laga soo sheego carruurta iyo dhalinyarada ee ka qaybqaata ciyaaraha iyo nashaadaadka madadaalada iyo khatarta ah

Dhaawaca masiibada ah ama dhimashadu waa mid muhiim ah marka miyir-beelka ama dhaawaca maskaxda aan si habboon loo qiimeyn loona maareynin.

Degmo dugsiyeedka ayaa:

- a. Waxaa looga baahan yahay dhammaan tababarayaasha iyo tababarayaasha inay dhammaystiraan koorso tababar ah oo uu ansixiyay Sarkaalka Caafimaadka ee Sare oo ku saabsan sida loo aqoonsado calaamadaha jabka ama dhaawaca maskaxda iyo sida loo raadsado daaweyn caafimaad oo habboon oo loogu talagalay jabka ama dhaawaca maskaxda:
- b. Sanad walba sii ardayda iyo waalidiintooda ama dadka ardayda masuulka ka ah ka hor intaanay ardaydu bilaabin tababarka ama tartanka. Macluumaadkan waxaa ku jiri doona:
 - Calaamadaha iyo calaamadaha miyir-beelka;
 - Khatarta ka iman karta joogitaanka miyir-beelka; iyo
 - Tallaabooyinka uu ardaygu qaado si uu uga jawaabo joogteynta miyir-beelka, oo ay ku jirto ogeysiinta tababarihiisa.

Ardayga ka qayb qaata kooxda ciyaaraha dugsiga waa in laga saaraa tababar ama ciyaar marka si macquul ah looga shakiyo inuu ku dhacay dhaawac maskaxeed ama dhaawac maskaxeed oo ka dhashay dhaqankaas ama ciyaartaas ka dib marka uu kormeero tababare ama xirfadle daryeel caafimaad oo shati

haysta oo si xirfad leh ula xiriira ama qandaraasle ka ah dugsiga. Ardayga looma oggolaan doono inuu ka qaybqaato koox kasta oo dugsigu kormeero waxqabadyada ciyaaraha fudud ee ku lug leh jimicsiga jirka, oo ay ku jiraan dhaqamada ama ciyaaraha, ilaa ardaygu:

- a. waxaa qiimeeyay xirfadle daryeel caafimaad oo shati haysta;
- b. ka helay oggolaan qoraal ah oo saxeexan si uu dib ugu bilaabo ka-qaybgalka hawlaha ciyaaraha xirfadlaha daryeelka caafimaadka ee shatiga leh; iyo
- c. soo gudbiyay ogolaanshaha qoran oo saxeexan si uu dib ugu bilaabo ka qaybqaadashada hawlaha ciyaaraha dugsiga oo ay la socoto ogolaansho qoraal ah si uu dib ugu bilaabo ka qaybgalka waalidka ama masuulka ardayga.

Haddii arday si macquul ah looga shakiyo ka dib markii la arkay inuu soo gaaray miyir beel ama dhaawac maskaxeed oo laga saaray waxqabadyada ciyaaraha fudud, waalidka ama mas'uulka ardayga waxaa ogeysiin doona dugsiga:

- a. taariikhda iyo wakhtiga ku dhow ee dhaawaca soo gaadhay ardaygu,
- b. calaamadaha iyo calaamadaha miyir-beelka ama dhaawaca maskaxda ee la arkay, iyo
- c. tallaabo kasta oo la qaado si loogu daweeyo ardayga.

Degmadu ma bixin doonto joogitaanka xirfadle daryeel caafimaad oo shati u haysta dhaqan kasta ama ciyaar kasta.

Mas'uuliyiinta dugsigu waxay u arki doonaan saxiixa qof matalaya inuu/inay tahay xirfadle daryeel caafimaad oo shati haysta oo ku qoran ogolaansho qoraal ah si uu dib ugu bilaabo ka qaybgalka oo la siiyay dugsiga si uu u noqdo caddayn dhammaystiran oo lagu kalsoonaan karo oo muujinaysa in qofka saxiixay oggolaanshaha uu yahay xirfadle daryeel caafimaad oo shati haysta. Dugsigu ma qaadi doono tillaabo dheeraad ah ama madax banaan si loo xaqiijiyo shahaadooyinka shakhsiga.

Fadlan hoos ka eeg foomka macluumaadka miyir-beelka waalidka/ciyaaraha ee ku saabsan miyir-beelka:

PARENT/ATHLETE CONCUSSION INFORMATION FORM

What is a Concussion?

A concussion is a type of traumatic brain injury that changes the way the brain normally works. It causes a disruption of normal brain function due to either a direct or indirect blow to the head, face, neck or other body part that causes the brain to move back and forth rapidly. This rapid movement causes damage to the brain at a microscopic level.

Concussion Signs & Symptoms

SIGNS OBSERVED BY PARENTS OR COACHES	SYMPTOMS REPORTED BY ATHLETES
Appears Dazed or Stunned	Headache
Confused about what to do or forgets instructions/plays	Nausea or vomiting
Is unsure of game, score, or opponent	Dizziness/Balance Problems
Answers questions slowly	Blurred/Double Vision
Shows mood, behavior or personality changes	Difficulty Concentrating/Memory Problems
Can't recall events prior to or after the hit	Sensitivity to Light &/or Noise

Concussion Danger Signs

Be alert for symptoms that worsen over time. This can be in a matter of hours or in a matter days. Your athlete should receive immediate medical attention if he or she has:

- One pupil larger than the other
- Is drowsy or cannot be awakened
- A headache that gets worse or does not go away
- Weakness, numbness, or decreased coordination
- Repeated vomiting or nausea
- Slurred speech
- Convulsions or seizures
- Cannot recognize people or places
- Increasing confusion, restlessness or agitation
- Unusual behavior
- Loss of consciousness (even a brief loss of consciousness should be taken seriously)

Why Should An Athlete Report Their Symptoms?

An athlete's brain needs time to heal following a concussion. While the athlete's brain is still healing, the athlete is much more likely to have another concussion. Repeat concussions can increase the amount of time it takes to recover. In rare cases, repeat concussions in young athletes can result in brain swelling known as "Second Impact Syndrome" which can even be fatal or cause permanent damage to the brain.

What Should You Do If You Think Your Athlete Has a Concussion?

If you suspect your athlete has a concussion, he or she should be removed immediately from play. The athlete should report any symptoms to their coaches and/or athletic trainer immediately. Continuing to participate in physical activity after a concussion can lead to worsening concussion symptoms, increased risk for further injury, and even death. The athlete should not be allowed to return to activity until a health care professional, experienced in evaluating for concussions has evaluated the athlete for a concussion.

What Can YOU Do to Help Recover from a Concussion?

Rest is key to helping an athlete recover from a concussion. There are no medications that can speed up the recovery from a concussion. Exercise and activities that require a lot of concentration appear to cause concussion symptoms to worsen and/or last longer. Examples of activities to refrain from while recovering from a concussion include: exposure to loud noises, bright lights, computers, playing video games, television & phones (including text messaging). Resting as much as possible in the days following a concussion is the best treatment. Returning to sports following a concussion must be carefully managed by a health care professional.

Interesting Facts About Concussions

- An athlete does not have to lose consciousness to suffer a concussion
- Concussion symptoms may last a few days to several months
- Concussion symptoms can interfere with school, work & social life
- Athletes who have had a previous concussion are at increased risk for another concussion
- Teens are more likely to get a concussion and take longer to recover than adults

Goynta Kooxaha Ciyaaraha Fudud

Waxaan isku dayeynaa in aan qaadno kooxaha isboortiga ee ugu badan si aan qof walba u siinno fursad uu ku ciyaaro. Waqtiyada kooxda la jarayo waa: Xeerarka NSAA, goobta iyo qalabka oo aan ku filnayn, gaadiid ku filan, tiro ku filan oo tababarayaal ah ama kafaala-qaadayaasha, anshax-xumada ciyaaryahan, iyo suurto galnimada wakhtiga ciyaarta.

Qoob ka ciyaarka (LHS)

1. Guud ahaan, waxaa jiri doona xadka 1 qoob ka ciyaar xilli dugsiyeedkiiba.
2. Muusiggu waa inuu noqdaa mid dhadhan fiican leh, oo leh heeso ku habboon dugsiga.
3. Labbiska ayaa ka xaddidan yar marka loo eego jawiga tacliinta, laakiin waa inuu ahaado mid dhadhan fiican leh. Labbiska la arkayo ama aad u muuqda lama ogola.
4. Neefsashada neefsashada ayaa la siin karaa ka qaybgalayaasha.
5. Ma jiro qof ka hooseeya fasalka 9aad iyo qof ka weyn da'da 20 looma ogola inuu ka qayb galo qoob ka ciyaarka LHS.
6. Dhammaan martida aan LHS-ta ahayn waa in ay iska diiwaan geliyaan xafiiska 3:30 galabnimo ee taariikhda qoob-ka-ciyaarka.
7. Dhammaan martida aan LHS ahayn waa inay yimaadaan oo ay la baxaan taariikhda LHS.
8. Ardaygu waa in uu hore u sii diwaangaliyaa taariikhaha ka baxsan oo uu ogolaado maamulaha.

Isgaarsiinta Elektarooniga ah

Guddiga dugsigu wuxuu taageeraa isticmaalka tignoolajiyada ee tababarayaasha, kafaala-qaadayaasha manhajka ka baxsan, iyo xubnaha kale ee shaqaalaha si ay ula xiriiraan ardayda si ay u helaan waxbarasho sharci ah, mid manhajka ka baxsan, iyo ujeedooyin kale oo la xiriira dugsiga. Si kastaba ha ahaatee, isgaarsiinta elektaroonigga ah ee u dhaxaysa ardayda iyo macallimiinta, kafaala-qaadayaasha, iyo tababarayaashu waa inay noqotaa mid habboon mar walba mana jebin doonto sharci kasta, siyaasadaha degmada, ama Shuruucda iyo Heerarka Habdhaqanka Xirfadeed, oo loo yaqaan Xeerka 27 ee Waaxda Waxbarashada Nebraska ("Xeerka 27"). Fadlan eeg Siyaasadda Warbaahinta Bulshada ee Shaqaalaha Degmada Dugsiga si aad u hesho sharraxaad dheeraad ah.

U-qalmitaanka -- Xeerarka NSAA

Shuruudaha u-qalmitaanka waxaa NSAA ku dejiyay Dastuurkeeda iyo Xeerarkeeda iyo Xeerarkeeda la ansixiyay. Dukumeentiyadan waxaa laga heli karaa online at <https://nsaahome.org/constitution-bylaws/>.

U-qalmitaanka Kulliyadda

Xidhiidhka soo socdaa wuxuu bixiyaa macluumaadka ku saabsan xeerarka u-qalmitaanka kulliyadda NCAA: <http://www.ncaa.org/student-athletes/future/eligibility-center>.

Qalabka

Dugsigu waxa uu isku dayaa in uu ardaygu siiyo inta ugu badan ee qalabka looga baahan yahay hawlaha inta ay suurto gal tahay. Dhammaan qalabka waxa la eegi doona shakhsiyaadka bilowga xilli ciyaareedka tababaraha/ kafaala-qaadka mas'uulka ah. Ardaygu wuxuu mas'uul ka noqon doonaa qalabkan oo wuxuu mas'uul ka ahaan doonaa kharashka beddelka haddii aan la hubin dhammaadka xilli-ciyaareedka xaalad macquul ah. (Qorshaha shayga marka la soo gadanayo beddelka waxa laga yaabaa inay labanlaabanto qiimihii asalka ahaa marar badan sababtoo ah dalbashada hal shay.) Waa mas'uuliyadda ardaygu inuu hubsado qalabka dhammaadka xilli-ciyaareedka ama isla markaaba waa inuu joojiyo ciyaaraha. Haddii ardaygu ku guuldareysto inuu hubiyo qalabkiisa/keeda waqtigii loogu talagalay waa inuu joojiyo hawsha, isaga/iyaada waxaa laga filayaa inay bixiyaan kharashka beddelka.

Dhaqdhaqaaqyada gudaha

Dhaqdhaqaaqyada dhexda ah ayaa la abaabuli doonaa si loo bixiyo, (1) waxaa jira kafaalaqaad la aqbali karo oo diyaar ah; (2) waxaa jira xiiso arday oo ku filan; iyo (3) tas-hiilaad ayaa diyaar ah. Ardaygu kama qayb qaadan karo barnaamijka intramural-ka haddii isaga/iyada ay ka qayb qaadanayaan ciyaaraha fudud ee dugsiyada dhexdooda ee NSAA isla xilli isku mid ah.

Tilmaamaha Xarfaha

Ardayda Dugsiga Sare ee Lexington waxay xaq u yeelan karaan inay ku guuleystaan qoraallada hawlaha manhajka ka baxsan qaarkood. Hawlaha bixiya xarfaha iyo shuruudaha xarfaha gaarka ah waxaa laga heli karaa bogga internetka ee degmada: [https:// www.lexschools.org/activities/lettering-requirements/](https://www.lexschools.org/activities/lettering-requirements/)

Shuruudaha guud ee xarfaha waxaa ka mid ah kuwan soo socda:

1. Maamulayaasha/kaaliyayaasha ardayda LHS waxay xaq u leeyihiin in la siiyo waraaqo.
2. Dhammaan ardaydu waa inay ku dhameystaan xilliga si wanaagsan si ay u helaan warqad.
3. Waraaqaha waxaa bixin doona dugsigu, ma aha urur dibadda ah.
4. Mar kasta oo uu qof waraaqo u diro, isaga ama iyada waxa la siin doonaa shahaado warqad ah tababaraha/kafilanka hawshaas. Marka ugu horraysa, iyo marka ugu horraysa, ee uu qof xaraf u diro hawl kasta, isaga/iyada waxa la siin doona warqadda caadiga ah ee chenille ee tababaraha/kafiilka wakiilka hawshaas.

Heerka Tartanka Ciyaaraha Kooxda (Kubadda Cagta, Kubadda Laliska, iyo Kubadda Kolayga)

Go'aanka ah in arday cusub loo "kordhin doono" fasalka labaad, kaydka iyo/ama tartanka jaamacadda waxaa samayn doona shaqaalaha tababarka ee kala duwan iyagoo ogolaansho ka haysta waalidiinta/mas'uuliyiinta. Dhammaan dhaqdhaqaaqyada waxaa laga yaabaa inay isbeddelaan inta lagu jiro xilliga. Ciyaartoyga waxaa lagu meelayn doonaa iyadoo loo eegayo kartidooda/dhaqanka ciyaaraha wakhtigaas.

Qolalka dhar-xidhashada

Dhammaan ardaydu waxay hoos iman doonaan kormeerka tooska ah ee tababaraha/kafiil-qaataha mas'uulka ka ah inta ay lebisani yihiin. Ardaygu waa inuusan ku raagin qolka labiska, waa inuusan noqon mid qallafsan ama uusan khatar gelin ammaanka dadka kale. Dhammaan kiisaska dhaqan-xumada marka la gashanayo waxaa wax ka qaban doona tababaraha/kafiil-qaataha mas'uulka ah. Ardaydu waa inay had iyo jeer ixtiraamaan dhammaan qalabka iyo agabka qolka labiska. Xafiisyada tababaraha/kafiilka iyo qolalka qalabku waa ka mamnuuc dhammaan ardayda ilaa si cad uu u ogolaado tababaraha ama kafaala-qaaduhu (tusaale shirka).

Cuntooyinka

Haddii uu codsado tababaraha hawlqabadka/kafiil-bixiyaha, degmadu waa inay bixisaa gunnada cuntada ee ardayda dhacdooyinka marka wakhtiga safarka ee Lexington uu dhaafo 8 saacadood.

Daawaynta Caafimaadka

Kooxda Caafimaadka ee Plum Creek iyo Xarunta Caafimaadka Gobolka Lexington waxay bixin doonaan bixiye daryeel caafimaad oo iskaa wax u qabso ah si uu u yimaado oo uu u qiimeeyo ciyaartoyda dhaawacantay codsi ka yimid Tababarayaasha Ciyaaraha ee Dugsiga Dadweynaha ee Lexington. Bixiyaha daryeelka caafimaadku waxa uu iman doonaa Arbacada inta u dhaxaysa 4:00 ilaa 5:00 galabnimo

Daaweynta waxaa ku jiri doona taariikhda dhaawaca, baaritaanka diiradda saaraya cayaartoyga dhaawacan, ka doodista baahida qiimeyn dheeraad ah iyo qorshe daryeel. Wax lacag ah kama bixin

booqashadan dugsiga sare ee Lexington. Haddii ay jirto baahi dheeraad ah oo loo qabo baaritaan dheeraad ah (tusaale: raajo, MRI, CT scans ama latalinta lafaha) bixiyaha ayaa ku talin doona tan. Orodyahanka waxa la siin doonaa fursad uu ku arko cidda ay u rabaan daryeelkooda xilligan. Haddii shaqo dheeraad ah loo baahdo oo lagu arko xarun kale waalidiinta cayaartoyga waa la soo dalacayaa wakhtigaas.

Dhammaan biilasha waxay marka hore mari doonaan caymiskooda gaarka ah. Waalidiinta waxaa la ogeysiin doonaa ka hor qiimeynta si ay u helaan fursad ay ku yimaadaan baaritaanka bixiyaha xanaanada caafimaadka. Haddii waalidka(iinta) aysan joogi karin bixiyaha xanaanada caafimaadka ayaa u soo diri doona qoraalada booqashada guriga ciyaartoyda.

Waalidiintu waxay leeyihiin doorashada inay u kaxeeyaan ciyaartoygooda daryeel bixiyaha aasaasiga ah si ay u qiimeeyaan dheeraad ah haddii ay sidaas doortaan.

Saxiixa buug-gacmeedkan, waalidku waxa uu fasaxayaa in wiilkooda/gabadhooda lagu baaro bixiye daryeel caafimaad oo tabaruc ah Dugsiga Sare ee Lexington sannad dugsiiyeedka hadda socda.

Fur Jiimka iyo Barnaamijyada qaboojinta Xiliga kabaxsan

Furan jimicsiyada iyo barnaamijyada qaboojinta ee kale ee loogu talagalay ciyaartoyda aan ku lug lahayn barnaamijyada ciyaaraha fudud ee xilli-ciyaareedka waxaa lagu dhiirigeliyaa dhammaan ardayda-ciyaartoyda, fasallada 9-12.

loogitaanka Habeenimo

Haddii masaafada ay u jirto dhacdada u baahan tahay wakhti bixid ka hor 6:00 subaxnimo, kooxaha ardayda waa in loo ogolaado inay ku hoydaan goobta dhacdada. Waxa ka reeban sharcigan waxa laga yaabaa in loo sameeyo tartamada gobolka ama xaaladaha cimilada la xidhiidha.

Xidhiidhka Waalidka ee Macalimiinta/ Kafiilayaasha Hawsha

Fiiro gaar ah: Tani waa qaabka waalidka la faray inay ku daydaan. Kani waa heshiis qasab ah oo u dhexeeya dugsiga (iyo macalimiintiisa/kafiilayaashooda) iyo waalidka(iinta).

Marka ay jirto baahi loo qabo in lala xidhiidho tababaraha/kafilanka ciyaaraha/hawlaha inta lagu jiro sannad dugsiiyeedka, LPS waxay dejisay borotokoolka soo socda:

Heerka 1. Tababare Sare/kafiil kasta ayaa yeelan doona kulan waalidka inta lagu jiro preseason si ay u dejiyaan tilmaamaha iyo waxa laga filayo ardaydooda-ciyaartoyda. Waalidiinta waxaa lagu casuumay inay su'aalo weydiiyaan waqtigan.

Heerka 2. Inta lagu jiro xilli-ciyaareedka, fadlan la xiriir wiilkaaga/gabartaada macalinkeeda/kafiiliyaha haddii aad wax su'aalo ama walaac ah qabtid. Fadlan sug 24 saacadood tartan ka dib si aad ula xidhiidho tababaraha/kafiilka wiilkaaga/gabartaada. Daqiiqad la baran karo: Wiilkaaga/gabadhaada ha ku booqdo madaxa tababarahooda. Waxaan u diyaarineynaa arday-ciyaartoyda qaan-gaarnimada iyo barashada inay naftooda u doodaan waa qayb ka mid ah waxbarashadooda.

Haddi arintu wali lagu xalin waayo si aad ku qanacdo, go'aanka waxa laga dacwoon karaa Agaasimaha Hawlaha iyo kor u qaadida silsilada amarka sida lagu qeexay Habka Cabashada degmada.

Khilaafaadka ka qaybgalka

Haddii ay dhacdo in ardaygu ka qaybqaato wax ka badan hal hawlo oo uu jiro jadwal isku dhac u dhexeeya barnaamijyada, ardayda waxaa lagu dhiirigelinayaa inay raacaan mudnaantan: 1. Dhacdooyinka gobolka; 2. Dhacdooyinka degmada; 3. Dhacdooyinka shirka; 4. Dhacdooyinka Xiliga

Joogtada ah. Marka ay isku dhacaan laba dhacdo hawleed oo isku heer ah, ardaygu waa in loo oggolaadaa inuu doorto midka uu dhiganayo.

Xaflada Qalinjabinta (Pep Rallies)

Si loo taageero ka qaybgalayaasha hawlaha dugsiga, iyo sidoo kale kor loogu qaado ruuxa dugsiga, dibad-baxyada marmar ayaa la qabtaa. Dibad-baxyada Pep waa in la qorsheeyaa iyada oo la marayo oo uu ansixiyo maamulaha dhismaha.

Xeerarka Dhaqanka

Fadlan booqo shabakada NSAA si aad u hesho hab-dhaqanka ugu casrisan ee hab-qabashada.

Shuruudaha Tababarka Kahor/Kulanka

Dhammaan ardayda ka qaybqaata hawsha waa inay ku soo celiyaan kuwan soo socda Xafiiska Hawlaha ka hor intaysan bilaabin tababarka:

1. Kaarka jirka oo dhameystiran oo saxiixan
2. Ogolaanshaha Waalidka/Masuulka - saxiixa oggolaanshaha iyo heshiisyada
3. Saxiixa ardayga ee ogolaanshaha iyo heshiisyada

Marka la dhammeeyo, kuwan waa in lagu soo celiyaa Xafiiska Hawlaha. Kaliya hal foom sannadkii ka-qaybgale kasta ayaa u baahan in la buuxiyo. Foomkan waa inuu ku jiraa faylka Xafiiska Hawlaha ee ardayda oo dhan

hawlaha dugsiga. Marka la dhammeeyo shuruudaha hore ee tababarka kahor, xafiisku wuxuu soo saari doonaa caddaynta ardayga tababaraha/kafiilaalka mas'uulka ah.

Shuruudaha Sawirka Ardayda Fasalada 12aad

Shuruudaha ku darida sawirka "Guulaha Warqada Weyn ee Giant" - Si loogu daro sawirka sare ee "Giant", ciyaartoydu waa inay:

- a) Inuu awoodo inuu buuxiyo dhammaan shuruudaha qalin-jabinta marka uu dhammeeyo sannad-dugsiyeedka hadda oo uu noqdo ku guulaysta warqadda.
- b) Waxay ahaayeen kuwo firfircoon oo ciyaaraha ah intii lagu jiray sannad-dugsiyeedkooda (haddii aan la mamnuucin dhaawac halis ah oo uu diiwaangeliyay dhakhtar caafimaad)

Isboortinimada

Dugsiga Sare Lexington waxay u hogaansantaa habraaca ciyaar wanaaga ee NSAA kaas oo laga heli karo <http://www.nsaa.org/nsaahome.org/nsaaforms/pdf/manualsp.pdf>.

Training Room Rules and Procedures

Xeerarka qolka tababarka iyo habraacyada, eeg tilmaamaha <http://lexstrength.weebly.com/>.

U safrida Garoonka Tababarka, Maxkamadaha ama dhismayaasha

Hawlaha dugsiga qaarkood oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, kubbadda cagta, kubbadda jilicsan, iyo golf-ka, waalidiinta waxaa laga yaabaa in la waydiiyo inay diyaariyaan gaadiid u qaadida ilmahooda goobta tababarka/goobta ciyaarta.

U safrida iyo ka noqoshada Dhacdooyinka Hawsha (Xeerka 5044, 6029)

Si loo horumariyo midnimada kooxda, xubnaha shaqaalaha LPS iyo kooxaha nashaadku waa inay si wada jir ah ugu safraan ugana soo baxaan dhammaan tartamada/dhacdooyinka baska dugsiga ama dugsiga. Ku safridda gaadiidka gaarka ah waa la niyad-jabiyaa, laakiin marka loo baahdo, waa in ay u hoggaansamaan Siyaasadda Guddiga 6029 ee ku saabsan safarka dhaqdhaqaaqa. Dhammaan xubnaha kooxda waxqabadku waxay si caadi ah uga soo laabanayaan tartanka/dhacdada iyagoo adeegsanaya gaadiid la mid ah marka loo kaxeeyo tartanka/dhacdada. Waxyaabaha ka reeban ee soo socda ayaa la ogolaan karaa:

1. Ka qaybqaataha waxaa laga yaabaa inuu sii wato safarka waalidkiis/keeda ama wuxuu joogi karaa goobta marka ay waalidkood booqanayaan asxaabta, qaraabada, iwm.
2. Haddii ku laabashada Lexington ay qoyska u keento dhibaato, sida haddii ka qaybqaataha uu ku nool yahay inta u dhaxaysa goobta iyo Lexington.
3. Haddii ka qaybqaataha ay tahay inuu ku soo laabto guriga goor hore sababtoo ah waajibaad kale ama xaalad degdeg ah.

Ardaydu waa inay raacaan dhammaan sharciyada gaadiidka ee lagu sifeeyay Siyaasadda Board 5044 iyo Buug-gacmeedkan.

Siyaasadda degmada dugsigu waa in basaska waxqabadka ay ka soo laabtaan xilli ciyaareed kasta oo caadi ah, shir, ama tartan degmo isla maalintaas tartanka, ama maalinta ugu dambeysa ee kooxda LHS ama kooxda kale ee waxqabadka ay tartamaan haddii tartanku socdo wax ka badan hal maalin, tusaale ahaan tartan. (Muddada joogitaanka tartamada gobolka waxaa loo samayn doonaa xaalad-kiis.) Agaasimaha howlaha ayaa laga yaabaa inuu ka reebo xeerkan marka la eego xaalado aan caadi ahayn oo khatar gelinaya badbaadada darawalka ama rakaabka oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, xaaladaha waddooyinka ee khatarta ah, aragtida oo liidata, iyo cilladaha basaska. Waalidiinta iyo ardayda waxaa lagula talinayaa in xaaladaha qaarkood, basaska ay yimaadaan guriga goor dambe oo habeenkii ah. Ardayda waxaa laga filayaa in ay ku sugnaadaan wakhtiga dugsiga maalinta xigta waxqabadyada iyadoon loo eegin wakhtiyada uu basaka yimaado. (Waalidiintu waxay xaq u leeyihiin inay ardayda ku hayaan guriga, laakiin wakhtiga dugsiga ee seegay weli waxay ku xisaabtami doontaa maqnaanshaha guud.)

Isticmaalka Xarumaha oo ay ku jiraan Qolka Miisaanka

Ardayna ma shaqayn doono ama isticmaali doono tas-hiilaadka dugsiga ilaa isaga ama iyada uu hoos imanayo kormeerka tababare ama kafaala qaade. Wixii macluumaad dheeraad ah, booqo <http://lexstrength.weebly.com/>.

QAYBTA SHANAAD: XEERKA DHAQANKA EE HAWLAHA

Ujeedo

Hawlaha dugsiga waxaa loo arkaa inay yihiin kordhin, laakiin ka duwan, barnaamijka manhajka caadiga ah. Ka qayb qaadashada barnaamijyada manhajka ka baxsan waa mudnaan, ma aha xaq, waxayna xanbaarsan tahay rajooyin gaar ah oo ka baxsan kuwa barnaamijka manhajka caadiga ah. Hadaafka Barnaamijka Hawlaha LPS waa in ardayda la siiyo: 1]tilmaamaha lagu horumarinayo caadooyinka nololeed ee caafimaadka leh,[2]anshaxa,[3]hoggaaminta,[4]shaqada kooxeed,[5]ixтираamka xeerarka iyo qawaaniinta,[6]mas'uuliyadda shaqsiyeed, iyo[7]waxay siiyaan ardayda fursado wanaagsan oo dhiirigelin iyo beddel u ah hawlaha ama ficillada wax burburiya.

Ardayda Dugsiga Dhexe iyo Sare ee Lexington ee ku lug leh hawlaha manhajka ka baxsan waa inay u hoggaansamaan xeerarka iyo waxa laga filayo Xeerka Anshaxa Hawlaha.

Muddada Dhaqangelinta

Xeerarkan iyo xeerarkan waa in la dhaqangeliyaa laga bilaabo Ogosto 1 illaa Juun 1 ee sannad dugsiyeed kasta. Intaa waxaa dheer, sharciyada waa in la dhaqan geliyo wakhti kasta oo dhacdooyinka nashaadyada ee dugsigu maalgeliyo (tusaale dhaqamada, xerooyinka, rugaha caafimaadka, bandhigyada) oo ay ku jiraan xilliga fasaxa xagaaga.

Dhaqanka Mamnuuc

- Helitaanka xigashada dembiga ee sharci fulinta sabab kasta ha ahaatee.
- Ku-xukunka dembiga ee maxkamadda dadka waaweyn ama xukun-dembiyeedka maxkamadda dhallinta.
- Dhaqan kasta oo sharci darro ah marka loo eego shuruucda Nebraska ama Maraykanka ee Maraykanka iyada oo aan loo eegin haddii ay ka dhalanayso dacwad dembi ama xukun.
- Dhaqan kasta oo si weyn u farageliya habka waxbarashada ama carqaladeeya hawsha ama dhacdada.
- Haysashada, isticmaalka, isticmaalka, qaybinta, ama ku jiridda khamriga, daroogada sharci darrada ah, tubaakada, walxaha la xakameeyey, ama wax u eg ama ku dayasho; ama joogitaanka khamriga, daroogada sharci darrada ah, walxaha la xakameeyey, ama wax u eg ama ku dayasho ah oo qof kasta oo ka yar labaatan iyo kow (21) sano jir ah uu haysto, cuno, isticmaalo, ama qaybiyo iyada oo aan waalidku kormeerin. U ekaansho ama ku dayasho" waxaa loola jeedaa walxaha sida K2 iyo alaabada sida hababka gudbinta nikotiinta elektarooniga ah, qalimaanta uumiga, iwm.

*Joogitaanka xafladaha aroosyada, xafladaha qalin-jabinta, quinceañeras, isu imaatinka qoyska, iyo isu imaatinka kale ama dhacdooyinka laga yaabo inay leeyihiin walxahan laguma darin ilaa inta ujeeddada isu imaatinku aysan ahayn in la cabbo khamri ama la isticmaalo tubaako, daroogo sharci darro ah, ama walxo la xakameeyey.

**Erayga "ku hoos jira saamaynta" ee ujeeddooyinka dugsiga wuxuu leeyahay macno ka yar kan uu leeyahay sharciga dambiyada; ujeeddooyinka dugsiga, ereygu wuxuu la macno yahay heer kasta oo naafonimo ah wuxuuna ka kooban yahay xitaa urta khamriga ee ku jirta neefta ama qofka ardayga; sidoo kale, waxaa ka mid ah in la naafoobo isticmaalka ama ku xadgudubka walax kasta oo ujeeddadeedu tahay in la keeno xaalad sakhraannimo, wareer, niyad-jab, caajisnimo, curyaannimo, sakhraannimo, xiiso, ama dhaqan aan macquul ahayn, ama si kasta oo loo beddelo, loo qalloociyo, ama loo carqaladeeyo hababka maqalka, aragga, maskaxda, ama neerfaha. Tan waxaa ka mid ah isticmaalka ama haysashada alaab kasta

oo tubaakada ah, oo ay ku jiraan isticmaalka alaabta uumiga, alaabada nikotiinta kale, ama alaab kasta oo kale oo la mid ah.

- Ku lug lahaanshaha hazing sida uu qeexay sharciga gobolka iyo siyaasadda degmada. Eeg qaybta III ee buug-gacmeedkan.
- Cagajuglaynta oo ay ku jiraan cagajuglaynta internetka, oo lagu qeexay isticmaalka internetka, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn, bogagga shabakadaha bulshada sida Facebook, taleefannada gacanta ama aaladaha kale si loo diro, loo dhejiyo ama loogu diro sawirrada fariimaha qoraalka ah iyo agabka loogu talagalay in lagu dhaawaco ama lagu ceebeeyo qof kale. Tan waxaa ka mid noqon kara, laakiin aan ku xaddidnayn: sii wadista u dirista emaylka qof sheegay inaysan rabin xiriir dheeraad ah oo lala yeesho qofka soo diraya; dirista ama dhejinta hanjabaadaha, hadallada galmada ama calaamadaha cayda ah (tusaale ahaan, hadalka nacaybka); isku-dubaridka dhibanayaasha iyadoo laga dhigayo mowduuc lagu jeesjeeso goobaha lagu kulmo, iyo dhejinta hadallo been abuur ah oo loogu talagalay in lagu ceebeeyo dhibbanaha; shaacinta xogta shakhsi ahaaneed, sida magaca dhabta ah ee dhibbanaha, cinwaanka, ama dugsiga mareegaha ama goobaha lagu kulmo; iska dhigista aqoonsiga dhibbanaha ujeeddada daabacaadda agab magacooda ku qoran oo sumcad dil ama jeesjeesaya; u dirista qoraallo hanjabaad iyo dhibaataayn ah, farriimo degdeg ah ama iimayl dhibbanayaasha; iyo dhejinta ama dirista xanta ama xanta si loogu kiciyo dadka kale inay neceb yihiin oo ay koox u noqdaan bartilmaameedka.
- Isticmaalka shabakad kasta oo internetka ah ama shabakadaha xidhiidhka bulshada si aad u sameyso hadalo, sawiro, ama aad u qaaddo ficil kasta oo kale oo aan fiicneyn, foolxun, fool xun, cay, aflagaado, hanjabaad, handadaad ama argagixin.
- Ku xad-gudbida nidaam kasta oo dugsiga ama tababbare ama hab-dhaqanka kafaala-qaadka xeerarka tababarka ama xeerarka anshaxa.
- Dharka ama is-qurxinta si (A) khatar ku ah caafimaadka iyo badbaadada ardayga ama khatar ku ah caafimaadka iyo badbaadada dadka kale, (B) fool xun, anshax xumo, fool xun, ama si cad u meel ka dhac ah, (C) si wax ku ool ah oo si weyn u carqaladeeya shaqada iyo anshaxa dugsiga ama waxqabad ka baxsan manhajka, (D) waxaa loo fasiray inay u dooddo isticmaalka daroogada sharci darrada ah ama walxaha kale oo uu sameeyo qof macquul ah oo daawada.
- Ku guuldaraysiga in aad ka warbixiso hawl bilawga xilli ciyaareedka ilaa uu cudur daar ka bixiyo tababaraha ama kafaala-qaadka hawsha.
- Ku guuldaraysiga ka qayb galka habdhaqanka iyo shirarka la qorsheeyay ilaa uu cudur daar ka bixiyo tababaraha ama kafaala-qaadka hawsha.
- Soo gudbinta qoraal been abuur ah ama eedayn arday kasta oo ka soo baxda baadhista xeerka hawlaha waxa laga yaabaa inay ka dhalato tallaabo anshax haddii warbixinnadan la go'aamiyo inay yihiin kuwo xaasidnimo leh ujeedo laga leeyahay.

Hababka Anshaxa

Kahor ficil kasta oo anshax marin ah oo hoos imanaya xeerka hawlaha, hababka soo socda waa in la raaco:

1. Agaasimaha hawlaha waa inuu sameeyaa baadhitaan ku saabsan xadgudubka oo uu fursad u siiyo ardaygu inuu soo bandhigo nuqulkiisa ama keeda xaqiiqooyinka ku xeeran xadgudubka lagu eedeeyay.
2. Ardayga iyo waalidkiis ama mas'uulkiisa waa in la siiyaa ogeysiis afka ah ama qoraal ah oo ku saabsan macluumaadka la helay natiijada baaritaanka, waxaana la siin doonaa fursad ay kula tashadaan tababaraha ama agaasimaha kafaala-qaadka iyo hawlaha ku saabsan dhacdada iyo

tallaabo kasta oo anshax-marin ah oo ka dhalata.

3. Agaasimaha hawluhu waa inuu go'aan ka gaadhaa tallaabada edbinta ka dib marka la raaco tallaabooyinka 1 iyo 2.
4. Ardayga ama waalidka ardayga waxa la siin doonaa ogaysiis qoraal ah oo ku saabsan talaabada anshax-marinta ee lagu qaaday wakhti macquul ah gudihiis maamulaha hawluhu.

Cawaaqib xumada ka dhalan karta

Natijadu waxay ku xiran tahay go'aanka agaasimaha hawlaha marka uu la tashado tababarayaasha/kafaala-qaadayaasha. Marka la go'aaminayo anshaxa ku habboon, agaasimaha hawlaha ayaa laga yaabaa inuu tixgeliyo arrimahan sida anshax xumo hore ama mid dheeraad ah; haddii ardaygu uu isagu soo sheegay dembiga; nooca iyo halista dembiga; sababta dembiga; xaddiga rabshadaha ku lug leh, haddii ay khuseyso; dabeecadda iyo dabeecadda ardayga ee ku saabsan xadgudubka; khatarta dhabta ah, hanjabaadda, ama suurtagalka ah ee ardayga iyo kuwa kale oo ay ugu wacan tahay dhaqanka ardayga; in ardaygu uu magdhow siiyay ama uu magdhow siin doono dhibbanaha haddii ay dhacdo burbur hantiyeed ama dhaawac shaqsiyeed; haddii duruufaha xadgudubka ay u badan tahay inay soo noqdaan; rabitaanka ardayga ee ka qaybgalka qiimeynta, la-talinta, ama barnaamijyada kale; arrimo kasta oo yareeya; iyo arrimo kale oo khuseeya. Ardayda jebisa wax kasta oo ka mid ah Xeerarkan ka qaybgalka Hawsha waxa laga yaabaa in lagu soo rogo anshax ilaa iyo ay ku jirto in laga saaro hawlaha manhajka ka baxsan iyo dugsiga Cawaaqibtan anshax-marinta iyo Xeerka Hab-dhaqanka Hawsha waxa ay dheer yihiin oo ma eexayaan, ma dhimaan, ma carqaladeeyaan, ama ma yareeyaan anshax kasta oo uu oggolaado Xeerka Anshaxa Ardayga Nebraska, Neb. Rev. Stat. §§79-254 ilaa 79-294, Nidaamka Guddiga, ama Buug-gacmeedka Ardayga.

Natijooyinka xadgudubyada walaxda (haysashada, isticmaalka, qaybinta, u dhawaanshaha):

Xadgudubka Koowaad:

Khamriga/walxaha la kantaroolo/daroogada xaaraanta ah: Ka joojinta 20%* maalmaha tartanka
Tubaakada/sigaarka elektaroonigga ah/Nidaamka gaarsiinta nikotiinka elektarooniga ah/walaxda tubaakada ku dayanta ama baakadaha: Ka joojinta 10%* maalmaha tartanka

Xadgudubka Labaad:

Khamriga/walxaha la kantaroolo/daroogada xaaraanta ah: Ka joojinta 40%* maalmaha tartanka iyo la-talinta daroogada/khamriga ee loo baahan yahay sida uu u xilsaaray Agaasimaha Hawlaha
Tubaakada/sigaarka elektaroonigga ah/Nidaamka gaarsiinta nikotiinka elektarooniga ah/walaxda tubaakada ku dayanta ama baakadaha: Ka joojinta 20%* maalmaha tartanka (waxaa ku jira xadgudubyada guuleysta)

Xadgudubyada Saddexaad iyo Guuleysiga:

Khamriga/walxaha la kantaroolo/daroogada xaaraanta ah: Ka joojinta 40%* maalmaha tartanka iyo la-talinta daroogada/khamriga ee loo baahan yahay sida uu u xilsaaray Agaasimaha Hawlaha

*Ardayda iskood uga warbixiya wakhtiga ku habboon waxa laga yaabaa in laga dhimo kala badh.

- Maalinta tartanka" waxaa lagu qeexaa maalinta ardayga loo qorsheeyay inuu ka qayb galo ciyaar, tartan, ama waxqabad kale. Tartamada hal maalin la qabto in ka badan hal ciyaar ayaa loo tiriyaa hal maalin oo tartan ah. Ardayda si isku mid ah uga qaybqaadanaysa in ka badan hal hawlo dugsi (sida ciyaaraha iyo hal fal) waxa ay wajihi doonaan ka joojinta labada hawlood.
- Ardayga waa laga joojin doonaa dhammaan hawlaha hadda jira, ama hawlaha manhajka ka baxsan ee soo socda haddii ardaygu aanu ku lug lahayn waxqabad marka xadgudubku dhaco. Ka

joojinta kasta waxay sii socon kartaa ilaa sannad dugsiyeedka soo socda haddii ay dhacdo ardaygu aanu ka qaybgelin hawlo kale oo ka baxsan manhajka sanadka ka joojinta dugsiga.

- Marka/haddii ardaygu u baxo ciyaaraha/waxqabadka, ka joojinta waxay bilaaban doontaa bilowga xilli ciyaareedkaas. Si kastaba ha ahaatee, haddii ardaygu ka tago, la ganaaxo, ama laga "gooyo" ka qaybgalka sabab kasta ha ahaatee xilliga kor ku xusan, waxaa laga rabaa inuu la kulmo ganaax la mid ah kan ciyaaraha/hawlgalka xiga ee uu doorto inuu ka qaybqaato.
- Haddii ardaygu ka tago ama laga joojiyo hal ciyaar/hawleed, isaga/isaga looma oggolaan doono inuu ka qaybqaato hawlo kale isla xilligaas.
- Ardayda dugsiga dhexe, xadgudubyadu waa isugeyn inta ay socoto shaqada dugsiga dhexe ee ardayga; ardayda dugsiga sare, in ka badan xirfadiisa dugsiga sare.
- Haddii dugsiga laga joojiyo, ardaygu waa inuu sii wadaa ka qaybqaadashada dhaqanka, ku celcelinta iyo/ama qaboojinta inta lagu jiro cayrinta haddii uu u baahdo tababaraha ama kafaalaqaadaha hawlaha. Ku guuldareysiga in loo hoggaansamo shuruudaha ku celcelinta/qaboojinta waxay ardayga ka dhigaysaa mid aan u qalmin dib ugu soo celinta hawsha.
- Cawaaqibta dugsiga ee aan dhaqdhaqaaqa laxidhiidhin ayaa ka sarraaysa Xeerka Anshaxa Hawlaha marka xadgudubku uu leeyahay ciqaab adag. Ardayda lagu qoray ka joojinta dugsiga ka baxsan waa ka mamnuuc inay ka qaybqaataan ama ka qaybgalaan hawlaha dugsiga oo ay ku jiraan ku celcelinta/ku celcelinta ilaa ka joojinta dugsiga la bixiyo.
- Been abuur. Wax kasta oo xaqiiqo ah oo khaldan oo ardaygu sameeyo ee ku saabsan ku xadgudubka xeerarkan waxa loo qaadan doonaa xad-gudub gaar ah oo xeerarkan ah, ardayguna waxa lagu qaadi doonaa tallaabo anshax oo dheeraad ah.

Su'aalo. Waalid kasta ama arday kasta oo su'aalo ka qaba siyaasadda guddiga, xeerkan, xeerarka tababarka, ama xeerarka anshaxa ee tababarayaasha ama kafaala-qaadayaasha hawlaha, ama fasiraaddooda ama codsigaooda waa inay la tashadaan agaasimaha hawlaha iyo/ama kormeeraha.

Gargaarka

Ardayda waxaa lagu dhiirigelinayaa inay la tashadaan tababarahooda, maamule, la-taliye, ama macallin si ay u helaan waxbarasho, la-talin, iyo barnaamijyo iyo agab kale oo laga yaabo inay diyaar u yihiin inay ka hortagaan anshax-xumada keeni karta anshax-xumada hoos timaada siyaasaddan.

Shuruudaha NSAA iyo xeer-hoosaadyada waa la bedeli karaa.

Fadlan booqo www.nsaahome.org si aad u hesho macluumaadka hadda jira, ama booqo Agaasimaha Hawlahaaga haddii aad wax su'aalo ah qabtid.

QAYBTA LIXAAD: JAWAABTA DEGDEGGA AH EE NAFTA KHALADKA LEH AMA XASAASIYADDA NIDAAMKA

FAL-CELINTA (ANAPHYLAXIS)

QEEXITAANO: Neefta halista ku ah nolosha waxay ka kooban tahay xaalad degdeg ah oo ka sii daraysa xannibaadda socodka hawada. Tallaabo degdeg ah iyo la socod ayaa lagama maarmaan ah.

Falcelinta xasaasiyadda nidaamsan (anaphylaxis) waa jawaab celin daran oo keenta burburka wadnaha iyo xididdada dhiigga (shoog) ka dib marka la duro antigen (tusaale ahaan shinnida ama qaniinyada cayayaanka kale), cunista cunto ama daawo, ama la kulanka xasaasiyado kale, sida dhogorta xayawaanka, waxyaabaha kiciya kiimikada, manka ama caaryada, iyo kuwo kale. Dhiigkarku wuu dhacaa, garaaca wadnaha ayaa daciifa, **DHIMASHADU WAY DHICI KARTAA**. Xasaasiyadda degdegga ah waxay u baahan kartaa daaweyn degdeg ah iyo daawooyin.

ASTAAMAHA NAFTA KHALADKA LEH: Mid ka mid ah calaamadahan ayaa dhici kara:

- Xabad adag
- Hindhiso
- Neefsasho la'aan daran
- Dib u laabasho (laabta ama qoorta oo "nuugta")
- Cyanosis (dibnaha iyo sariiraha ciddiyaha waxay muujiyaan midab cawlan ama buluug ah)
- Isbeddel ku yimaada xaaladda maskaxda, sida kacsanaan, walwal, ama caajisnimo
- Boos foorarsan
- Neefsasho la'aan oo keenta hadal ku jira weedho hal ilaa laba eray ah ama awood la'aan buuxda oo lagu hadlo

ASTAAMAHA ANAPHYLACTIC EE NIDAAMKA JIRKA: Mid ka mid ah calaamadaha ayaa dhici kara ilbiriqsiyo gudahood. Inta falcelintu degdeg tahay, ayay falcelintu sii xumaan kartaa. Mid kasta oo ka mid ah calaamadaha muuqda waxay u baahan yihiin dhowr saacadood oo la socosho ah.

- **Maqaarka:** diirimaad, cuncun, iyo/ama xabeeb kilkiilooyinka/gumaarka, casaada, finan
- **Caloosha:** xanuun, lallabbo iyo matag, shuban
- **Afka/Neefsashada:** hindhiso, barar wejiga ah (bushimaha, afka, carrabka, cunaha), barar ama cidhiidhi cunaha ah, xabeeb, neefsashada oo dhib ah, neefta oo ku qabata, hoos u dhac ku yimaada akhrinta mitirka socodka ugu sarreeya, falcelinta neefta oo ku dhacda
- **Wadnaha iyo xididdada dhiigga:** madax-xanuun, dhiig kar hooseeya (shoog), madax-wareer, suuxdin, miyir beelid, garaaca wadnaha oo degdeg ah, garaaca wadnaha oo aan shaqayn (garaac la'aan)
- **Xaaladda Maskaxda:** cabsi, walaac, nasasho la'aan, xanaaq

BAABUURTA DEGDEGGA AH:

1. WAC 911.
2. U yeer kalkaalisada iskuulka haddii la heli karo. Haddii kale, u yeer shaqaale tababaran oo aan caafimaad ahayn oo loo xilsaaray si ay u hirgeliyaan hab-maamuuska degdegga ah.
3. Hubi awoodda marin-haweedka, neefsashada, heerka neefsashada, iyo garaaca wadnaha.
4. Dawooyinka (injeektarka epinephrine auto-injector iyo albuterol nebulized) sida caadiga ah.
5. Go'aami sababta sida ugu dhakhsaha badan.
6. La soco calaamadaha muhiimka ah (garaaca wadnaha, neefsashada, iwm.).
7. Isla markiiba la xiriir waalidiinta oo qor dhakhtar daryeel caafimaad sida ugu dhakhsaha badan.
8. Qof kasta oo laga daweyey calaamadaha cudurka epinephrine ee iskuulka waxaa loo wareejin doonaa xarun caafimaad.

DALABADA JOOGGA AH EE LOOGA JAWAABO NAFTA AMA ANAPHYLAXIS:

- U qaado daawada epinephrine auto injector junior ilmo kasta oo miisaankiisu ka yar yahay 60 rodol ama daawada epinephrine auto injector qof kasta oo miisaankiisu ka badan yahay 60 rodol muruqa dhinaca hore iyo dhinaca dibadda ee bowdada.
- La soco albuterol nebulized ah inta aad sugeyso EMS.
- Haddii calaamaduhu sii jiraan, ku celi irbadda epinephrine-ka otomaatiga ah oo ay ku xigto albuterol nebulized shan iyo tobankii daqiiqoba mar intaad sugeyso imaatinka EMS.
- Maamul CPR, haddii la tilmaamay.

QAYBTA TODOBAAD: JADWALKA DEGMADA

Lexington Public Schools

2026-27 School Calendar | Parent-Student

2026

Approved by the LPS Board January 2026

July				
M	T	W	T	F
		1	2	3
6	7	8	9	10
13	14	15	16	17
20	21	22	23	24
27	28	29	30	31

August				
M	T	W	T	F
3	4	5	6	7
10	11	12	13	14
17	18	19	20	21
24	25	26	27	28
31				

September				
M	T	W	T	F
	1	2	3	4
7	8	9	10	11
14	15	16	17	18
21	22	23	24	25
28	29	30		

October				
M	T	W	T	F
			1	2
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29	30

November				
M	T	W	T	F
2	3	4	5	6
9	10	11	12	13
16	17	18	19	20
23	24	25	26	27
30				

December				
M	T	W	T	F
	1	2	3	4
7	8	9	10	11
14	15	16	17	18
21	22	23	24	25
28	29	30	31	

2027

January				
M	T	W	T	F
				1
4	5	6	7	8
11	12	13	14	15
18	19	20	21	22
25	26	27	28	29

February				
M	T	W	T	F
1	2	3	4	5
8	9	10	11	12
15	16	17	18	19
22	23	24	25	26

March				
M	T	W	T	F
1	2	3	4	5
8	9	10	11	12
15	16	17	18	19
22	23	24	25	26
29	30	31		

April				
M	T	W	T	F
			1	2
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29	30

May				
M	T	W	T	F
3	4	5	6	7
10	11	12	13	14
17	18	19	20	21
24	25	26	27	28
31				

June				
M	T	W	T	F
	1	2	3	4
7	8	9	10	11
14	15	16	17	18
21	22	23	24	25
28	29	30		

- First Day of School
- No School
- Early Dismissal
- End of Quarter
- Parent Teacher Conferences

LEXINGTON
PUBLIC SCHOOLS
300 S. Washington St.
Lexington, NE 68850
(308)324-4681

Early Learning Academy	324-1841
Bryan Elementary	324-3762
Morton Elementary	324-3764
Pershing Elementary	324-3765
Sandoz Elementary	324-5540
Lexington Middle School	324-2349
Lexington High School	324-4691

School Hours:	
Grades K-12	8:00am - 3:25pm
ELA	AM: 7:40am - 11:10am PM: 12:00pm - 3:30pm

August

- 12 First Day of School
Grades 1, 3, 5, 7-8, 9(am), 10-12(pm)
- 13 First Day of School
Grades K, 2, 4, 6, 9-12
- 19 First Day of PreK

September

- 7 No School
- 8 No School
- 30 1:30pm Dismissal - Parent Teacher Conferences (4pm-8pm)

October

- 1 No School - Parent Teacher Conferences (9am-1pm)
- 2 No School
- 12 No School
- 16 End of 1st Quarter

November

- 6 1:30pm Dismissal
- 25-27 No School

December

- 18 1:30pm Dismissal
End of 2nd Quarter
- 21-31 No School

January

- 1 No School
- 4 No School
- 22 No School

February

- 17 1:30pm Dismissal - Parent Teacher Conferences (4pm-8pm)
- 18 No School - Parent Teacher Conferences (9am-1pm)
- 19 No School
- 22 No School

March

- 12 1:30pm Dismissal
End of 3rd Quarter
- 25-29 No School

April

- 16 No School
- 23 11am Dismissal - High School Only
- 30 1:30pm Dismissal

May

- 2 Class of 2027 Graduation - 2:00pm
- 26 1:30pm Student Dismissal
Last Day of School

*Three extra days are built into the calendar for unanticipated cancellations. The calendar will be shortened based on any unused days.

QAYBTA SIDDEEDAAD: HEERKA KAJAWAABIDDA XAALADDA DEGDEGGA AH

IN AN EMERGENCY TAKE ACTION

HOLD! In your room or area. Clear the halls.

STUDENTS

Clear the hallways and remain in room or area until the "All Clear" is announced
Do business as usual

ADULTS

Close and lock the door
Account for students and adults
Do business as usual

SECURE!

Get inside. Lock outside doors.

STUDENTS

Return to inside of building
Do business as usual

ADULTS

Bring everyone indoors
Lock outside doors
Increase situational awareness
Account for students and adults
Do business as usual

LOCKDOWN! Locks, lights, out of sight.

STUDENTS

Move away from sight
Maintain silence
Do not open the door

ADULTS

Recover students from hallway if possible
Lock the classroom door
Turn out the lights
Move away from sight
Maintain silence
Do not open the door
Prepare to evade or defend

EVACUATE! (A location may be specified)

STUDENTS

Leave stuff behind if required to
If possible, bring your phone
Follow instructions

ADULTS

Lead students to Evacuation location
Account for students and adults
Notify if missing, extra or injured students or adults

SHELTER! Hazard and safety strategy.

STUDENTS

Use appropriate safety strategy for the hazard

Hazard

Tornado
Hazmat
Earthquake
Tsunami

Safety Strategy

Evacuate to shelter area
Seal the room
Drop, cover and hold
Get to high ground

ADULTS

Lead safety strategy
Account for students and adults
Notify if missing, extra or injured students or adults

© Copyright 2009-2020, All Rights Reserved. The "I Love U Guys" Foundation, Conifer, CO. The Standard Response Protocol and Logo are Trademarks of The "I Love U Guys" Foundation and may be registered in certain jurisdictions. This material may be duplicated for distribution per "SRP Terms of Use". SRP TxSSC 2021 Poster_EN | V 4.0 | Revised: 07/14/2020 | <http://loveuguyz.org>

STANDARDTM REUNIFICATION METHOD

STUDENT/PARENT REUNIFICATION

Circumstances may occur at the school that require parents to pick up their students in a formalized, controlled release. This process is called a Reunification and may be necessary due to weather, a power outage, hazmat or if a crisis occurs at the school. The Standard Reunification Method is a protocol that makes this process more predictable and less chaotic for all involved.

Because a reunification is not a typical end of school day event, a reunification may occur at a different location than the school a student attends. If this location is another school, then those students may be subject to a controlled release as well.

NOTIFICATION

Parents may be notified in a number of ways. The school or district may use its broadcast phone or text message system. In some cases, students may be asked to send a text message to their parents. A reunification text message from a student may look something like this: *"The school has closed, please pick me up at 3:25 at the main entrance. Bring your ID."*

PARENT/GUARDIAN EXPECTATIONS

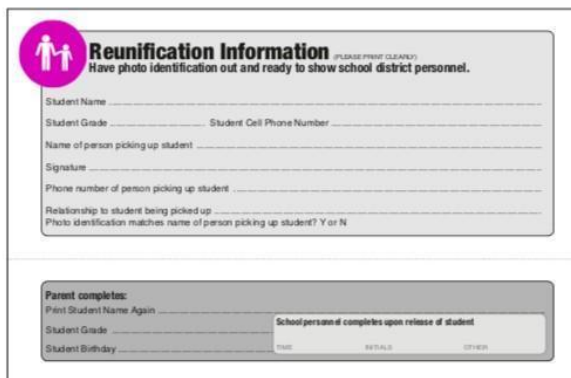
If a parent or guardian is notified that a reunification is needed, there are some expectations that parents or guardians should be aware of. First, bring identification. That will streamline things during reunification. Second, be patient. Reunification is a process that protects both the safety of the student and provides for an accountable change of custody from the school to a recognized custodial parent or guardian.

WHAT IF A PARENT CAN'T PICK-UP THEIR STUDENT?

When a parent can't immediately go to the reunification site, students will only be released to individuals previously identified as a student's emergency contact. Otherwise, the school will hold students until parents can pick up their student.

WHAT IF THE STUDENT DROVE TO SCHOOL?

There may be instances where a student may not be allowed to remove a vehicle from the parking lot. In this case, parents are advised to recover the student. In some circumstances, high school students may be released on their own.

Reunification Information (PLEASE PRINT CLEARLY)
Have photo identification out and ready to show school district personnel.

Student Name _____
Student Grade _____ Student Cell Phone Number _____
Name of person picking up student _____
Signature _____
Phone number of person picking up student _____
Relationship to student being picked up _____
Photo identification matches name of person picking up student? Y or N _____

Parent completes:
Print Student Name Again _____
Student Grade _____
Student Birthday _____

School personnel completes upon release of student
TIME _____ INITIALS _____ OTHER _____

HOW IT WORKS

For students, the school asks that students be orderly and quiet while waiting. Students may be asked to text a message to their parents or guardians. Students are also asked not to send other text messages either in or out of the school or reunification area. Keeping the cellular network usage at a minimum may be important during a reunification.

REUNIFICATION CARDS

For parents, there are a couple of steps. If a parent is driving to the school, greater awareness of traffic and emergency vehicles is advised. Parents should park where indicated and not abandon vehicles. Parents are asked to go to the Reunification "Check In" area and form lines based on the first letter of their student's last name. While in line, parents are asked to fill out a reunification card. This card is perforated and will be separated during the process. Some of the same information is repeated on both the top and separated bottom of the card. Parents are asked to complete all parts of the card.

In the case of multiple students being reunified, a separate card for each student needs to be completed.

BRING ID TO CHECK IN

During check in, identification and custody rights are confirmed. The card is separated and the bottom half given back to the parent.

From the "Check In" area parents are directed to the "Reunification" area. There, a runner will take the bottom half of the card and take it to the Student Assembly Area to recover the student or students.

Parents should be aware that in some cases, they may be invited into the building for further information.

INTERVIEWS AND COUNSELING

In some cases, parents may be advised that a law enforcement investigation is underway and may be advised that interviews are necessary. In extreme cases, parents may be pulled aside for emergency or medical information.

© Copyright 2011-2016. All rights reserved. The "I Love U Guys" Foundation, Bailey, CO 80421. The Standard Reunification Method and I Love U Guys are Trademarks of The "I Love U Guys" Foundation and may be registered in certain jurisdictions. This material may be duplicated for distribution by recognized schools, districts, departments and agencies.
SRM Handout for Students and Parents | Version 2.1 | 10/28/2011 | Revised: 12/09/2016 | <http://iloveuguy.org>

QAYBTA SAGAALAD: FOOMKA DIIWAANGALINTA IYO KA QAYBGALKA

Qaybtani waxa ay ka kooban tahay foomam lagu tixraacay qaybta xaadirista ee buug-gacmeedkan.

Qorshaha iskaashiga. Dukumeentigan ayaa loo isticmaalay in lagu wajaho caqabadaha ka hor imaanaya imaanshaha dhegeysiga ardayga.

Foomamka diiwaangelinta. Dukumeentiyadan waxaa loo isticmaalaa in ardayga laga saaro dugsiga iyadoo lagu saleynayo da'da iyo shuruudaha kale. Ka-goynta dugsigu waa go'aan culus oo leh cillado sharci oo muhiim ah. Xeerarka Nebraska §79-201 ilaa 79-209 waxay daboolayaan xaadirista qasabka ah ee dugsiga dadweynaha, ka reebanaanshaha, iyo siyaabaha waalidka ama ardayga gaadhay 18 sano uu iska diri karo. Foomamka ku jira xirmadan ayaa ka caawin doona waalidiinta iyo ardayda inay dhammaystiraan tillaabooyinka sharci ahaan looga baahan yahay.

Habka dugsi-dhigidda waa ka duwan yahay ardayda da'doodu kala duwan tahay. Noocyo badan ayaa ku jira xirmadan. Waxa kaliya ee aad u baahan tahay inaad buuxiso mid ka mid ah foomamka dugsi-goynta. Markaad dooranayso foomka saxda ah ee diiwaangelinta, fadlan ogow in foomamku ay ku weydiinayaan da'da ardaygaaga hadda IYO da'da ardaygaagu noqon doono Janaayo 1 ee sannad dugsiyeedka hadda.

Iyadoo ku xiran da'da ardaygaaga ee diiwaangelinta, wareysiga bixitaan ayaa laga yaabaa inuu u baahdo sharciga gobolka.

Qorshe Wada-shaqeyneed oo wax looga qabanayo Caqabadaha Imaanshiyaha

Magaca Ardayga: Riix halkan si aad u geliso qoraalka. Fasalka Ardayga: Riix halkan si aad u geliso qoraalka.

Dugsiga: Riix halkan si aad u geliso qoraalka. Fasalka/Macalinka Guriga: Riix halkan si aad u geliso qoraalka.

Taariikhda Kulanka: Riix halkan si aad taariikhda geliso. Tirada maqnaanshaha wakhtiga kulanka: Riix halkan si aad u geliso qoraalka.

Maxay yihiin sababaha aasaasiga ah ee ardaygu u maqnaa: Riix halkan si aad u geliso qoraalka.

Iyadoo lagu salaynayo macluumaadkaas, ka qaybgalayaasha shirku waxay tixgeliyeen arrimaha soo socda (calaamad dhammaan kuwa khuseeya):

☐ Jirro la xiriirta caafimaadka jireed ama dabeecadeed ee ilmaha

☐ La-talinta Waxbarashada

☐ U gudbinta wakaaladaha bulshada adeegyada dhaqaalaha

☐ La-talin qoys ama shaqsi

☐ Ka caawinta qoyska la shaqaynta adeegyada kale ee bulshada

☐ U-diritaan kooxda caawinta ardayda ee suurtoogalka ah Qaybta 504 ama u-qalmitaanka IDEA

☐ Mid kale: Riix halkan si aad u geliso qoraalka.

Qorshaha Imaanshaha

Iyada oo ku saleysan tixgalinta kor ku xusan, qorshaha xaadiritaanka ayaa la meel-marin doonaa:

Talaabooyinka ay qaadaan shaqaalaha dugsigu: Riix halkan si aad u geliso qoraalka.

Talaabooyinka uu qaado ardaygu: Riix halkan si aad u geliso qoraalka.

Talaabooyinka uu qaado waalidka/masuulka: Riix halkan si aad u geliso qoraalka. Talaabooyinka ay qaadayaan qolo saddexaad: Riix halkan si aad u geliso qoraalka.

Saxiixa ka qaybgalayaasha shirka:

Waalidka/Masuulka: _____

Arday: _____

Sarkaalka Imaanshaha _____

La-taliyaha ama Maamulaha Dugsiga _____

Mid kale (tilmaan cinwaanka): _____

Haddii waalidka/masuulka aysan joogin kulanka, fadlan ku lifaaq dukumeenti muujinaya in dugsigu sameeyay dadaal macquul ah oo lagu casuumayo waalidiinta.

Ogeysiinta qoyska: Sharciga Nebraska wuxuu ardayda uga baahan yahay inay maalin kasta dugsiga joogaan si ay u furnaadaan oo ay u socdaan, marka laga reebo marka ay maamulka dugsigu ka cudur daartaan ama marka xanuun ama xaalado cimilo oo daran ay ka dhigayaan in ka qaybgalka uusan

suurtagal ahayn ama aan macquul ahayn. Sharciga Nebraska wuxuu sidoo kale farayaa in saraakiisha dugsiga ay baaritaan ku sameen karaan ciddii ku xadgudubtaa sharcigaan. Fadlan la soco in haddii ardaygaagu uu ka badan yahay 20 maqnaansho, degmada dugsigu waxay u gudbin kartaa ilmaha qareenka degmada si uu tallaabo uga qaado Neb. Rev. Stat. §43-247(3)(a) iyo (b).

Waxa aan helay nuqul ka mid ah Qorshahan, oo uu ku jiro ogeysiiska sare:

Waalidka/Masuulka: _____

Arday: _____

Haddii waalidka/masuulka aysan joogin kulanka, fadlan ku lifaaq dukumeenti muujinaya in dugsigu sameeyay dadaal macquul ah oo lagu casuumayo waalidiinta.

Ka Diiwangelinta Ilmaha Shan Jirta Cadaanka ah ee Waalidka/Masuulka iyo Ardayga

Aniga, _____, waxaan ahay waalidka ama masuulka sharciga ah ee _____, waxaan leeyahay awood sharci ah oo aan ku samayn karo go'aamo waxbarasho oo ku saabsan ardayga. Degmada laakiin laguma qori doono oo si joogto ah u xadiri doonto dugsi dowli ah, mid gaar ah, diineed, ama dugsi maalmeed kaas oo buuxiya shuruudaha hawl-galka sharciga ee cutubka 79 ee qawaaniinta Nebraska.

Waxaan cadeynayaa in ilmuhu dhashay (taariikhda) _____, uu yahay shan jir, mana gaari doono da'da lix sano ka hor Janaayo 1 ee sanad dugsiyeedka ____-____. Waan ka diwaangelinayaa ilmaha sida waafaqsan qaybta 79-201 ee xeerarka Nebraska iyo siyaasadda degmada. Arday kasta oo diwaangelintiisa lagu joojiyey sida hoos timaad qaybtan hoos timaada xaq uma yeelan doono in uu iska diiwaan geliyo degmadan ilaa bilowga sannad dugsiyeedka soo socda ilaa si kale sharcigu u farayo.

Waalidka ama masuulka qaaliga ah: _____

Xiriirka Ardayga: _____

Cinwaanka: _____ Lambarka taleefanka: (____) _____

Saxiixa waalidka ama masuulka: _____

Saxiixa ardayga: _____

(looma baahna haddii ardaygu aad u buko inuu xadiro)

DEGMADA _____)

) ss.

GOBOLKA NEBRASKA _____)

Ku saxiixay horteyda oo ku dhaartay ilaa maanta _____ maalinta _____, 20____.

(bisha)

_____ Nootaayooyinka Dadweynaha

**Qabanqaabada Waxbarasho Beddelka ah ee Ilmaha Lix Jirka ah Cadaynta Cadaynta
Waalidka/Masuulka iyo Ardayga**

Aniga, _____ waxaan ahay waalidka ama masuulka sharciga ah _____, oo ay awood
sharci u leeyihiin

go'aano waxbarasho oo ku saabsan ardayga. Ilmahaygu waxa uu degan yahay Dugsiyada Shacabka
Lexington

Degmada laakiin laguma qori doono oo si joogto ah u xadiri doonto dugsi dowli ah, mid gaar ah, diineed,
ama dugsi maalmeed kaas oo buuxiya shuruudaha hawlgalka sharci ee cutubka 79 ee qawaaniinta
Nebraska.

Waxaan caddaynayaa in ilmuhu dhashay (taariikhda) _____, uu jiro lix jir, oo aanu gaadhi doonin
da'da

ee todoba jir ka hor Janaayo 1 ee sanad dugsiyeedka ____-____. Ma qorayo ilmahayga sannad dugsiyeedkan
sababtoo ah:

Fadlan sax mid ka mid ah kuwan soo socda:

____ Ilmuhu waxa uu ka qayb qaadanayaa barnaamij waxbarasho oo aan aaminsanahay in uu u
diyaarinayo ilmaha in uu galo fasalka koowaad sannad dugsiyeedka soo socda.

____ Waxaan damacsanahay in ilmuhu ka qaybqaato dugsi doortay ama dooran doona, sida waafaqsan
qaybta 79-1601 ee qawaaniinta Nebraska, oo aan buuxin shuruudaha aqoonsiga ama oggolaanshaha;
waxaan doonayaa inaan Guddoomiyaha Waxbarashada siiyo bayaanka loo baahan yahay ee ku
saabsan taas dhalashada toddobaad ee ilmaha ama ka hor.

Waalidka ama masuulka qaaliga ah: _____

Xiriirka Ardayga: _____

Cinwaanka: _____ Lambarka taleefanka: (____) _____

Saxiixa waalidka ama masuulka: _____

Saxiixa ardayga: _____

(looma baahna haddii ardaygu aad u buko inuu xaadiro)

DEGMADA _____)

) ss.

GOBOLKA NEBRASKA _____)

Ku saxiixay horteyda oo ku dhaartay ilaa maanta _____ maalinta _____, 20____.

_____ Nootaayooyinka Dadweynaha

Ka Joojinta Diiwangelinta Ilmaha u dhexeeya 16 iyo 18 sando jirka ah ee Waalidka/Masuulka iyo Ardayga

Aniga, _____, waxaan ahay waalidka ama masuulka sharciga ah ee _____, waxaan leeyahay awood sharci ah oo aan ku samayn karo go'aamo waxbarasho oo ku saabsan ardayga. Ilmahaygu waxa uu degan yahay _____ Dugsiga Degmada laakiin laguma qori doono oo si joogto ah u xadiri doonto dugsiga dowli ah, mid gaar ah, diineed, ama dugsiga maalmeed kaas oo buuxiya shuruudaha hawl-galka sharciga ee cutubka 79 ee qawaaniinta Nebraska.

Waxaan cadeynayaa in ilmuhu dhashay (taariikhda) _____, oo uu yahay 16 ama 17 jir. Waxaan idmanayaa iyo

u sheeg degmada dugsiga inay joojiyaan diiwaan gelinta ubadka si waafaqsan qodobka 79-202 ee qawaaniinta Nebraska. Waxaan fahamsanahay in sharciga gobolku uu u baahan yahay waraysi bixitaan oo qayb ka ah nidaamka diiwaangelinta. Waxaan aqbalay inaan ka qayb galo waraysiga bixitaanka ee uu qorsheeyay xafiiska kormeeraha taariikhda la go'aaminayo. Ilmahaygu waxa uu ka qayb galayaa waraysiga bixitaanka ilaa uu awoodi waayo in uu sidaa sameeyo xanuun dartii.

Waalidka ama masuulka qaaliga ah: _____

Xiriirka Ardayga: _____

Cinwaanka: _____ Lambarka taleefanka: (____) _____

Saxiixa waalidka ama masuulka: _____

Saxiixa ardayga: _____

(looma baahna haddii ardaygu aad u buko inuu xaadiro)

DEGMADA _____)

) ss.

GOBOLKA NEBRASKA _____)

Ku saxiixay horteyda oo ku dhaartay ilaa maanta _____ maalinta _____, 20____.

_____ Nootaayooyinka Dadweynaha

Ka Joojinta Diwaangelinta Ardayga 18 Jirka ah

I, (magaca daabaca) _____, caddeyso inaan ahay ugu yaraan 18 sano jir oo aan hadda rabin inaan

Dugsiyada Shacabka Lexington Waxa la ii oggolaaday in aan iska diwaan geliyo dugsiga sababtoo ah ma ahi da'da imaanshaha khasabka ah sida waafaqsan qaybta 79-201

Magaca ardayga ee daabacan: _____

Saxiixa ardayga: _____
(looma baahna haddii ardaygu aad u buko inuu xaadiro)

DEGMADA _____)

) ss.

GOBOLKA NEBRASKA _____)

Ku saxiixay horteyda oo ku dhaartay ilaa maanta _____ maalinta _____, 20____.

_____ Nootaayooyinka Dadweynaha

Xaqiijinta Kormeeraha Guud ee Wareysiga Bixinta

Aniga, _____, waxaan ahay Kormeeraha guud _____ Dugsiyada Shacabka
Lexington Maamulaha _____ iyo I

ka qayb galay waraysiga bixitaanka ee waalidka iyo ilmaha _____, 20____. Waalidka iyo canuga waxay soo bandhigeen macluumaadka loo baahan yahay xeerku. Fikradayda, waalidku wuxuu leeyahay mas'uuliyad sharci iyo mid dhab ah oo ku saabsan ilmaha, xanuunka ilmuhuna wuxuu ka dhigayaa imaanshaha mid aan macquul ahayn ama aan macquul ahayn, ama ilmuhu wuxuu la kulmayaa dhibaato dhaqaale oo u baahan shaqo si uu u taageero qoyska.

Kormeere

QAYBTA TOBANAAD: FOOMAMKA DEGMADA LOO BAAHAN YAHAY

Qaybtani waxa ay ka kooban tahay foomam ay tahay in ardaydu iyo waalidiintoodu ay buuxiyaan oo ay ku soo noqdaan xafiiska dugsiga ugu dambayn Sebtembar 1 ama hal toddobaad laga bilaabo wakhtiga aad heshay buug-gacmeedka.

RAASIIDKA BUUGGA-GACMEEDKA

Buug-gacmeedkan Ardayga/Waalidka/Hawlaha waxaa loo qaybiyay si waafaqsan Sharciga Gobolka Nebraska, Qaybta 79-262, faqrada saddexaad oo qayb ahaan sheegaysa: "Xeerarka iyo Heerarka sameeya aasaaska anshaxa waxaa loo qaybin doonaa ardayda iyo waalidiinta bilowga sannad dugsiyeed kasta ama wakhtiga diiwaangelinta...". Buug-gacmeedkan iyo Kaabayaasha Buug-gacmeedka ee gaarka u ah dhismaha waxaa laga heli karaa bogga internetka ee degmada ee <https://www.lexschools.org/district/handbooks/>.

Waalidiinta/Masuulka iyo ardayda waxaa looga baahan yahay inay saxeexaan oo soo celiyaan foomka rasiidka ee hoose ka hor Sebtembar 1 ama ugu dambayn hal usbuuc kadib markay helaan buug-gacmeedkan.

Heshiiska Waalidka/Ardayga

Waxaan qirayaa in la i siiyay nuqul ka mid ah ama la i siiyay marin u helidda bogga internetka ee degmada <https://lexschools.org/district/handbooks/> ee Buug-gacmeedka Ardayga/Waalidka/Hawlaha iyo dhammaan Buug-gacmeedyada la xiriira oo ay ku jiraan kuwa Akadeemiyada Waxbarashada Hore (pre-K), Dugsiga Hoose (K-5), Dugsiga Dhexe (6-8), iyo/ama Dugsiga Sare (9-12). Waxaan akhriyay Buug-gacmeedka iyo Buug-gacmeedyada la xiriira ee qeexaya siyaasadaha anshaxa, ka qaybgalka, iyo hawlaha ee Degmada Dugsiga Dadweynaha ee Lexington; qawaaniinta; xeerarka; iyo filashooyinka ay raaci doonaan ardayda ku qoran Dugsiyada Dadweynaha ee Lexington, oo ay ku jiraan Siyaasadda Dugsiga ee aan Daroogada lahayn. Aniga iyo ilmahaygu waxaan ka wada hadalnay siyaasadahan waxaanan fahansanahay inaan u hoggaansanno.

DIGNIIN: MUSIIBO HALIS AH OO LAGA YAABO IN DHAAWAC HALIS AHii UU KA DHASHO CAYAARAHA ISBOORTIGA

KA QAYBGALKA. Noocyo badan oo tartanka ciyaaraha ah ayaa keena taabasho jireed oo xoog leh oo dhex marta ciyaartoyda, isticmaalka qalabka, taasoo keeni karta shilal, jimicsi jireed oo adag iyo waxyaabo kale oo badan oo halis ugu jira dhaawac. Ardayda iyo waalidiintu waa inay qiimeeyaan khataraha ku lug leh ka-qaybgalka noocaas ah oo ay doortaan inay ka qaybqaataan inkastoo khatarahaas jiraan. Wax tilmaam ah, taxaddar, ama ilaalin ah ma baabi'in doonto khatarahaas. Ardaydu waxa soo gaadhay shilal ay sababeen dhimasho, curyaannimo, quadriplegia, iyo naafanimo jidheed oo aad u daran marka ay ciyaarayaan ciyaaraha. Markaad siiso ogolaanshaha ardaygaaga inuu ka qaybgalo tartanka ciyaaraha fudud, adiga, waalidka ama masuulka, waxaad qiraysaa in khatartan ay jirto. Ardayda waxaa la bari doonaa farsamooyinka saxda ah ee loo isticmaalo tartanka ciyaaraha fudud iyo ka faa'iidaydiga saxda ah ee dhammaan qalabka loo isticmaalo ama loo isticmaalo waxqabadka iyo tartanka. Ardaydu waa inay u hoggaansamaan tilmaamahaas iyo ka faa'iidaydiga waana inay ka fogaadaan isticmaalka iyo farsamooyinka aan habboonayn. Waan fahmay bayaanka sare waxaanan fahansanahay in markaan u ogolaado ardaygayga inuu ka qaybqaato dhacdooyinka ciyaaraha fudud, waxaan u qaadanayaa khatarta ah in isaga/iyadu ay dhaawacmaan, laga yaabee si daran.

Aqoonsiga Wax-ka-beddelka ama Kaabista suurtagalka ah

Xeerarka iyo macluumaadka lagu sheegay buug-gacmeedkan waxa lagu kabi karaa ama wax-ka-beddeli karaa maamulka Dugsiga wakhti kasta, si waafaqsan sharciga iyo siyaasadda guddiga. Dhammaan waalidiinta waa in la siiyaa ogeysiis kasta oo isbeddelada noocaas ah habka caadiga ah ee degmadu ula xiriirto. Markaad hoos saxiixdo, waxaad ogolaatay inaad akhrido macluumaadka iyo isgaarsiinta noocaas ah, aad kala hadasho ilmahaaga, oo aad aqoonsan doonto inaad u hoggaansanto dhammaan xeerarka, habraacyada, iyo shuruudaha marka ay khuseeyaan waqtigaas.

Saxiix Ardayga	Taariikhda	Saxiixa Waalidka/Masuulka	Taariikhda
Magaca Daabacan ee Ardayga	Taariikhda	Magaca Daabacan ee Waalidka/Masuulka	Taariikhda

Foomka Macluumaadka Degdegga ah

Magaca Ardayga

Magaca(yada) Waalidka/Masuulka

Cinwaanka emailka

Telefoonka Guriga

Loo shaqeeyaha Aabbaha

Telefoonka Ganacsiga

Loo shaqeeyaha Aabbaha

Telefoonka Ganacsiga

Qofka kale ee lala xidhiidhi karo haddii ay xaalad degdeg ahi timaaddo

Taleefanka

Doorashada dhakhtarka

Taleefanka

Foomka Oggolaanshaha iyo Fasaxa Waalidka

Maamulka Dawooyinka Aan Dawliga Ahayn ee Ardayda

In kasta oo maamulka daawooyinka ardayda loo sameeyo jadwal ka baxsan saacadaha dugsiga marka ay suurtoagal tahay, haddana mararka qaarkood waxaa lagama maarmaan noqon karta in shaqaalaha dugsigu ay siiyaan ardayga daawooyin aan dhakhtar qorin sida ay u oggolaadaan waalidiinta, mas'uuliyiinta, ama xirfadlayaasha caafimaadka iyo sharciga gobolka. Shaqaalaha dugsigu waxay bixin doonaan oo keliya daawooyinka aan dhakhtar qorin ee ay ansixiyeen sharciga gobolka iyo federaalka si loogu isticmaalo daawo ahaan isla markaana buuxiya qeexitaanka daawooyinka aan dhakhtar qorin ee ku jira sharciga Kaaliyaha Daawada ee Nebraska kaas oo sheegaya:

Daawooyinka aan dhakhtar qorin macnaheedu waa daawooyinka aan daroogada ahayn ama daawooyinka la iibin karo iyada oo aan la haysan amar caafimaad oo loo diyaariyey in macaamiishu isticmaalaan oo lagu calaamadeeyay shuruudaha iyo qawaaniinta gobolkan iyo dawladda federaalka.

Si ardayda loo siiyo daawada aan dhakhtar qorin ee shaqaalaha dugsiga, waalidka ama masuulka waa in:

- Buuxi oo soo celi foomka oggolaanshaha.
- Sii degmada wax kasta oo dawooyin ah oo aan dhakhtar qorin oo aad rabto in lagugu siiyo weelkeedii asalka ahaa ee soo saaraha, kaas oo ay ku jiraan tilmaamaha soo saaraha ee la akhrin karo, aan la bedelin. Weelka waa in lagu calaamadiyaa magaca ardayga.
- Sii degmada tilmaamo qoran oo gaar ah oo ku saabsan maamulka daawada aan dhakhtar qorin ee la codsaday, oo ay ku jiraan taariikhda/taariikhda ardayga la siinayo daawada, qiyaasta la siinayo, inta jeer ee la siinayo, iyo faahfaahin kasta ama shuruudo kale oo khuseeya maamulka.

Shaqaalaha dugsigu ma maamuli doonaan daawooyinka aan dhakhtar qorin si aan waafaqsanayn tilmaamaha soo saaraha ama sharciga gobolka. Shaqaalaha dugsigu ma siin doonaan dawooyinka aan la qorin ee dhacay.

Kuwa hoos ku saxeexan waa waalidka(iinta), masuulka(iinta), ama qofka(iinta) masuulka ka ah

_____. (magaca ardayga)

Waxaan u fasaxay oo aan ka codsanayaa shaqaalaha dugsiga inay ku bixiyaan dawooyinka aan dhakhtar qorin ardaygayga. Waxaan ka sii daayaa dugsiga degmada, saraakiisheeda, iyo shaqaalaheeda wax kasta iyo dhammaan masuuliyadaha khuseeya maamulka dawooyinka aan dhakhtar qorin ee ardaygayga.

KU TAARIIKHDAY maanta ____ maalinta _____, 20____.

_____ Waalidka/Masuulka

Ogolaanshaha Waalidka iyo Foomka Siideynta ee Maamulka Dawooyinka uu u Qoray Ardayda
ee Foomka

Kuwa hoos ku saxeexan waa waalidka(iinta), masuulka(iinta), ama qofka(iinta) masuulka ka ah

_____. (magaca ardayga)

Waa lagama maarmaan in ardaygu helo (magaca daroogada)

_____,
daawo uu dhakhtarku qoray, inta lagu jiro waqtiyada iskuulka laga bilaabo (taariikhda) _____
ilaa laga sii wado _____ (taariikhda).

Waxaan halkan ka codsanayaa in Degmo-dugsiyeedka, ama wakiilkeeda idman, ay u maamulaan dawada kor ku magacaaban ilmahayga kor lagu magacaabay, si waafaqsan tilmaamaha dhakhtarka qoray, oo ay oggolaadaan:

1. U gudbi codsigan macalinka.
2. Hubi in Codsiga Dhakhtarka ee Maamulka Dawaynta Qorista ee Shaqaalaha Dugsiga loo gudbiyay macalinka.
3. Hubi in shakhsi ahaan dawada uu helo macalinka iyo/ama adeega kalkaalinta degmada ee maamulaysa, kuna jira weelka uu ku shubay dhakhtarka qoray ama farmashiistaha shatiga leh.
4. Hubi in shakhsi ahaan weelka lagu shubay daawada lagu calaamadiyay magaca dawada, qiyaasta, qiyaasta muddada u dhaxaysa, iyo taariikhda markaas ka dib aan maamul la siin.
5. U soo gudbi BAYAANKA LA BIXIYAY oo uu saxeexay takhtarka daawada u qoraya macalinka HADDII MACLUUMAADKA BIXIYAY ISBEDELKA DHAKHTARKA.
6. In laga sii daayo Dugsiga Degmada iyo Guddiga Waxbarashada ee Degmada Dugsiga iyo dhammaan shaqaalaha, wakiilada, iyo wakiilada degmada wixii mas'uuliyad ah oo khuseeya siinta ama siin la'aanta daawada ardayga.

Ku taariikhaysan maanta ____ maalinta _____, 20____.

_____ Waalidka/Masuulka

Codsiga Dhakhtarka ee Maamulka Dawooyinka uu Qoray ee Shaqaalaha Dugsiga

TAARIIKHDA _____

MAGACA ILMAHA OO BUUXA _____ ayaa ku hoos jira daryeelkayga waana inaan qaataa dawooyinka aan qoray inta lagu jiro maalinta dugsiga.

Magaca dawada (sida ka muuqata weelka lagu kaydiyo daawada)

Qiyaasta iyo waqtiga _____

Taariikhda maamulka dawadu waa inuu bilaabmaa _____

Dareen-celinta xun ee suurtoqalka ah in loo sheego dhakhtarka

Tilmaamaha gaarka ah ee maamulka iyo kaydinta daawada

Aniga ama qofka aan u magacaabay waxaan leenahay shaqaale dugsi oo tababaran ama tababar kale oo la ansixiyay oo ku filan in lagu maamulo daawada, waxaan qiimeynay xaaladda, qorshaha maamulka guud iyo haddii ay khuseyso, qorshaha is-maamulka ama qorshaha daryeelka degdegga ah, waxaana u aragnay mid walba inuu yahay mid ammaan ah oo ku habboon, haddii ay khuseyso waxaan oggolaaneynaa isticmaalka irbadaha maqaarka iyo irbadaha ama ereyo caafimaad oo la mid ah.

Magaca dhakhtarka iyo wakiilka

_____ Daabacaadda ama Nooca

_____ Lambarka Taleefanka Koowaad

_____ Lambarka Taleefanka Koowaad

_____ Saxiixa dhakhtarka

Diiwaanka Daawooyinka Is-maamulka ah

Taleefanka waalidka _____

Magaca Ardayga _____ Fasalka

Taariikhda ay bilaabanayso _____ Taariikhda ay dhamaanayso _____

Magaca Daawada _____

Qiyaasta daawada _____ Waqtiga

Dhakhtarka _____ Taleefanka #1 _____ Teleefanka #2 _____

Falcelinta Xun ee Suuragal ah _____

_____ waxay ku siinayaa ogolaansho _____

Wiilkaaga/gabartaada:

si ay iskood ugu maamulaan dawooyin gaar ah dugsiga. Dawadan lama qaadan karo wakhtiyada kale ee aan dugsiga ahayn.

KU TAARIIKHDAY maanta ____ maalinta _____, 20.

Ardayda awooda inay iskood u maamulaan daawooyin gaar ah waxay samayn karaan si loo bixiyo:

1. Dhakhtarku wuxuu bixiyaa oggolaan qoraal ah oo u oggolaanaya is-maamulidda dawada la sheegay.
2. Dhakhtarku wuxuu bixiyaa oggolaan qoraal ah oo u oggolaanaya is-maamulidda dawada la sheegay.
3. Daawada noocaas ah waxaa loo qaadaa dugsiga waxaana lagu hayaa gacanta ardayga ee ku jirta baakaddii asalka ahayd ee si sax ah loo calaamadeeyay iyo (a) lama furo marka laga reebo marka uu iskiis u qaadanayo daawada, (b) lama siiyo iskiis inta lagu jiro wakhtiga waxbarashada ama iyadoo ay joogaan arday kale haddii aan loo baahnayn caafimaad ahaan, iyo (c) lama tusin ama lama tusin ardayda kale.
4. Dhakhtarka ardayga ama qofka loo magacaabay dhakhaatiirta ayaa (a) qiimeeyay xaaladda oo u arkay inay ammaan tahay oo ku habboon tahay; (b) ku diiwaangeliyey oggolaanshaha dhakhtarka ee diiwaanka caafimaadka ee ardayga, iyo (c) ansixiyay qorshaha guud ee maamulka.
5. Ardayga iyo takhtarka ama qofka u xilsaaran takhtarka ardaygu waxay sameeyeen qorshe ku saabsan ka warbixinta iyo ilaalinta is-maamulka.
6. Maamulaha iyo macalinka ku haboon waxaa lagu wargelinayaa in ardaygu iskii u maamulayo dawooyin loo soo qoray.

_____ Saxiixa Bixiyaha Caafimaadka

Ogolaanshaha Ka-qaybgalka Safarrada Goobta/Foomka Caafimaadka

Magaca Ardayga: _____

Fasalka: _____

Taariikhda Dhalashada: _____

FADLAN DHAMEYSIIN DHAMAAN MACLUUMAADKA LA XIRIIRA CAAFIMADKA SOO SOCDA:

Magaca Waalidiinta/Masuulka: _____

Cinwaanka Guriga: _____

Telefoonka Guriga _____ Telefoonka gacanta aabbaha #: _____

Telefoonka gacanta aabbaha #: _____

Magaca Ganacsiga Aabbaha & Telefoonka: _____

Magaca Ganacsiga Aabbaha & Telefoonka: _____

Haddii ay dhacdo dhaawac degdeg ah ama jirro, waxaan jeclaan lahaa in dadka soo socda la ogeysiiyo haddii waalidka aan lala xiriirin karin:

Magaca: _____ Taleefan #: _____

Magaca: _____ Taleefan #: _____

Magaca Dhakhtarka Qoyska: _____ Taleefan #: _____

Caymiska Caafimaadka. Co. _____ Siyaasadda #: _____

Ilmahaygu waxa uu leeyahay arrimahan soo socda walaacyada caafimaadka/caafimaadka: _____

Ardaygan xasaasiyad ma ku leeyahay wax daawo ah? Haa__ Maya__

Fadlan qor haddii Haa _____

Ardaygan ma leeyahay taariikh macaan ama suuxdin? Haa__ Maya__

Fadlan qor haddii Haa _____

Ardaygan ma xirtaa muraayada indhaha? Haa__ Maya__

Liis garee wixii daawooyin ah iyo qiyaasta uu ardaygu u baahan yahay inuu qaato iyo wakhtiga qiyaasta.

XANUUNADA

Anigu _____ waxaan fasax u siinayaa in macluumaad kasta oo caafimaad oo khuseeya oo ku saabsan ilmahayga, oo lagama maarmaan u ah qorsheynta waxbarashada iyo/ama badbaadada ardayga, lala wadaago shaqaalaha dugsiga ee ku habboon ee u adeega ardayga (tusaale ahaan: dhakhaatiirta, kalkaaliyayaasha caafimaadka, macallimiinta, tababarayaasha, ama, xubin ka tirsan shaqaalaha dawada bixinaya.)

Gaadiidka hawlaha waxaa bixin kara: gaadiidka degmada, socodka, ** baabuur/shaqaale ama mutadawiciin, ama siyaabo kale.

** Waxaan fahamsanahay in haddii ilmahayga lagu qaadayo gaari gaar ah in caymiska milkiilaha gaariga uu yahay kan ugu muhiimsan iyo in mas'uuliyadda degmadu, haddii ay jirto, ay ka badan doonto xadka uu qaadayo milkiilaha gaariga.

** Saxiixayga hoose, anigoo ah waalid ama mas'uul sharci ah, waxaan u oggolaanayaa dugsiga inuu helo dhakhtar aqoon u leh si uu u baaro ardayga kor ku xusan haddii ay dhacdo ama dhaawac soo gaaro, iyo inuu maamulo daryeelka degdegga ah iyo inuu diyaariyo la-tashi uu sameeyo khabiir, haddii loo arko lagama maarmaan, si loo hubiyo daryeel habboon oo ku saabsan dhaawac kasta, inta lagu jiro hawlahaas ama safarkaas ama inta lagu jiro maalinta dugsiga caadiga ah. Dadaal kasta ayaa lagu sameyn doonaa in lala xiriiro waalidka ama mas'uulka si loo sharaxo nooca dhibaata ka hor inta aan la daaweynin.

++ Waxaan fahamsanahay in haddii ilmahaygu dawooyin qaadanayo, foomamkaas dheeraadka ah loo baahan yahay in la buuxiyo ka hor inta aan la bilaabin hawsha dugsiga, safarka, ama dawo kasta oo uu dugsigu maamulo. Waxaan fahamsanahay in ay tahay in aan bixiyo weel dawo ah oo si sax ah loogu calaamadiyay dawo kasta.

++ Waxaan fahamsanahay in degmadu ay samayn doonto dadaal kasta oo macquul ah si ay u bixiso deegaan ammaan ah. Waxaan si buuxda uga warqabaa khataraha ku jira ka qaybqaadashada nooca waxqabadyada la soo jeediyay, oo ay ku jiraan dhaawaca jirka, ama cawaaqibka kale ee ka dhalan kara. Haddii aan su'aalo qabo, waxaan fahamsanahay inaan wici karo dugsiga.

++Markii aan akhriyey dhammaan kuwan sare, waxaan halkan ku fasaxayaa ardayga magacaaban ee kor ku xusan inuu ka qaybqaato "Safarrada Goobta" ee la ansixiyay safarrada dibadda ee dugsiga sannad dugsiyeedka oo dhan. Waxaan fahamsanahay in "safar habeenimo ama dibad-bax gobolka ka baxsan" dugsigu uu bixin doono foom gaar ah ogalaanshiyahayga ardaygan inuu ka qaybqaato.

Saxiixa Waalidka _____

Taariikhda _____